

stærkningsaftaler med nuværende og nye NATO-medlemslande i dette område?»
(Forespørgsel nr. F 12).

Medlemmer af Folketinget Martin Glerup (S), Hanne Severinsen (V), Niels Jørgen Langkilde (KF), Steen Gade (SF), Elsebeth Gerner Nielsen (RV), Aage Brusgaard (FP), Bent Hindrup Andersen (EL), Addi Andersen (CD) og Ole Donner (DF) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til miljø- og energiministeren og ministeren for udviklingsbistand:

»Hvilke initiativer vil regeringen tage på baggrund af udfaldet af FN's særlige generalforsamling, UNGASS, i juni 1997?»
(Forespørgsel nr. F 13).

Medlemmer af Folketinget Bendt Bendtsen (KF) og Helge Sander (V) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til arbejdsministeren:

»Hvad agter regeringen at foretage sig på baggrund af Rigsrevisionens kritik af AF-systemet?»
(Forespørgsel nr. F 14).

Arbejdsministeren (Jytte Andersen) har meddelt mig, at hun ønsker at tage følgende fremsatte lovforslag tilbage:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension med flere love. (Midlertidig forhøjelse af bidrag til ATP).
(Lovforslag nr. L 14).

Ønsker nogen at optage dette lovforslag?
(Ophold). Da det ikke er tilfældet, er lovforslaget bortfaldet.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 4:

Forespørgsel til statsministeren [om, hvad regeringen vil foretage i tilfælde af et dansk nej til Amsterdamtraktaten].

Af Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 8/10 97).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 11:

Forespørgsel til udenrigsministeren [om forholdet mellem Amsterdamtraktaten og de fire danske undtagelser].

Af Keld Albrechtsen (EL) og Frank Aaen (EL).
(Forespørgslen anmeldt 8/10 97).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 2: Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber. (Danmarks ratifikation af Amsterdamtraktaten om ændring af Traktaten om Den Europæiske Union, traktaterne om oprettelse af De Europæiske Fællesskaber og visse tilknyttede akter).

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen).
(Fremsat 7/10 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Formanden:

Efter ønske skal jeg fastsætte en taletid for ordførerne i første omgang på 15 minutter.

Forhandling

Ove Fich (S):

Socialdemokratiet står for et klart og utvetydigt ja til den nye Amsterdamtraktat. En enig gruppe i Folketinget, en enig hovedbestyrelse og en enig kongres anbefaler vælgerne at stemme ja ved folkeafstemningen den 28. maj 1998.

I dag gælder det imidlertid førstebehandlingen af ratifikationsloven her i Folketinget, og jeg vil gerne takke regeringen for så hurtigt at have lagt lovforslaget frem. Det betyder, at vi er det første parlament i EU-landene, som kan tage fat på ratifikationen, og det giver os god tid til debatten om Amsterdamtraktaten, så flest mulige kan være velorienterede, den dag de skal stemme.

Uden tvivl ville mange gerne have ventet med at skulle tage stilling til en ny traktat, for efter alle begivenhederne omkring Maastrichttraktaten kan mange med rette sige, at nu burde vi først udnytte den traktats muligheder, inden vi gik videre. Enig – men vi havde ikke noget valg. Det er 8 år siden, at befolkninger i Central- og Østeuropa gjorde op med diktaturerne. De forventer nu, at vi tager dem med i vort samarbejde, at vi optager dem i vort fællesskab.

Andre havde gerne set yderligere fremskridt på nogle enkelte punkter i Amsterdamtraktaten; de stiller meget høje krav.

Og det er i orden med stærke og gode holdninger – sådan er det også her i Folketinget: Vi har alle en holdning til, hvorledes samfundet burde indrettes; alligevel indgår vi en række kompromiser, når vi føler, at de går i den rigtige retning. Noget tilsvarende burde være muligt i EU-politikken. Kan man kun få 90 pct. af ønskesedlen opfyldt, bør holdningen alligevel ikke stå i vejen for handlingen. Så bør man slå til, medens tid er. Socialdemokratiet mener, at tiden er inde til at sige ja nu, så resultaterne kan fastholdes.

Det vigtigste aspekt ved den nye traktat er, at dørene til EU åbnes for landene i Central- og Østeuropa. Det er der givetvis en del, som vil betvivle her i dag. Men det er der ingen grund til. Inden vi færdigbehandler dette lovforslag, vil udvidelsesforhandlingerne være i gang. Dermed vil beviset være givet for, at Amsterdamtraktaten fører til åbningen mod Øst.

For millioner af mennesker i Central- og Østeuropa er medlemskab af EU en mulighed for økonomisk og social fremgang. Gennem udvidelsen skal vi undgå nye skillelinjer i Europa. Samtidig er social og økonomisk fremgang for befolkningerne i Øst- og Centraleuropa den bedste garanti for fred i Europa.

Socialdemokratiet ønsker, at der skal indledes forhandling med de central- og østeuropæiske lande og Cypren samtidig, og at disse lande optages hurtigst muligt. Alle skal inviteres til at deltage i en sammenhængende udvidelses-

proces. Det er afgørende, at perspektivet om medlemskab fastholdes for alle, selv om forbedelserne vil strække sig over en længere årrække – og ikke alle lande kommer med på samme tid.

Hvert ansøgerland er ansvarlig for at gøre sig selv klar til medlemskab, men det er EU's forpligtelse at støtte dem både økonomisk og politisk. Danmark føler et særligt ansvar over for landene omkring Østersøen, ikke mindst de tre baltiske lande. Såvel danske som europæiske Øststøtte-programmer skal være en direkte hjælp til ansøgerlandene, så de kan leve op til EU's miljø-, forbrugerbeskyttelses- og arbejdsmarkedsregler.

En vellykket udvidelse af EU forudsætter reformer af landbrugs- og strukturpolitikken. EU-Kommissionens oplæg »Agenda 2000« om et udvidet og styrket Europa lægger op til en reform af EU's strukturfonde i lyset af den kommende udvidelse.

Socialdemokratiet vil arbejde for, at en større del af strukturmidlerne afsættes til ansøgerlande, især de lande, som har sværest ved at opfylde de økonomiske optagelseskriterier. Strukturfondene skal først og fremmest koncentrereres om at hjælpe de lande og de regioner, der har størst behov i EU og blandt ansøgerlandene.

Vi ved i øvrigt, at den store landbrugsstøtte gradvis skal nedtrappes og omlægges, så de europæiske landbrugspriser nærmer sig verdensmarkedspriserne. Socialdemokratiet vil – med landbrugsreformer – arbejde for at udvikle et bæredygtigt og økologisk landbrug til gavn for miljøet og til gavn for befolkningen.

EU bør samtidig styrke forbindelserne til det øvrige Østeuropa – herunder ikke mindst Rusland. Der må være en stigende forståelse mellem EU og Rusland om den fremtidige europæiske udvikling.

En væsentlig grund for Socialdemokratiet til at sige ja til Amsterdamtraktaten er, at den på en lang række områder, som vi prioriterer højt, er bedre end Maastrichttraktaten. Lad mig sige det lige ud ad landevejen: Hvem ville foretrække Maastrichttraktaten frem for den nye? Jo, Fremskridtspartiet vil vel, for miljø, beskæftigelse, arbejdsmarkedspolitik og forbrugerpolitik er jo ikke Fremskridtspartiets kop te.

Men hvad med SF og Enhedslisten? Foretrækker de virkelig Maastrichttraktaten frem for Amsterdamtraktaten? Jeg erindrer jo den modstand, som de to partier manifesterede over for Maastrichttraktaten, og siger man nu nej til

Amsterdamtraktaten, er det jo altså Maastricht-traktaten, der gælder.

Amsterdamtraktaten sætter miljø, menneskerettigheder og beskæftigelse i højsædet, ikke mindst på beskæftigelsesområdet. Hvert land har fortsat sin fulde selvstændighed i beskæftigelsespolitikken, men EU-landene skal fremover koordinere deres indsats bedre til gavn for beskæftigelsen i alle lande både i opgangs- og i nedgangstider. Socialdemokratiet vil på det kommende topmøde om beskæftigelse i november arbejde for, at der bliver fulgt op på traktaten, selv om denne endnu ikke er trådt i kraft.

Samarbejdet i EU skal også bruges til at skabe et bolværk mod at konkurrere på dårlige løn- og arbejdsvilkår. Protokollen om arbejdsmarkedspolitik er nu indskrevet i selve traktaten. Det betyder, at vi i EU-samarbejdet kan komme videre med indsatsen for et bedre arbejdsmarked i EU-landene, et område, der alt for længe har stået i stampe. Og arbejdsmarkedets to parter kan nu mødes på fællesskabsniveau, og de skal spørges til råds, inden der fremsættes forslag.

Forurening og miljødelæggelse kender som bekendt ingen grænser, og derfor skal de også forebygges og bekæmpes i et forpligtende samarbejde. Amsterdamtraktaten har miljøhensyn og bæredygtighed som hovedformål. Det bliver en pligt at inddrage miljøhensyn på alle områder, f.eks. landbrug og trafik. Det indre marked skal tage store hensyn til miljøet. Ministerrådet skal basere sine afgørelser på miljøhensyn, ligesom Europa-Parlamentet får en ny, stærkere og mere aktiv rolle. Derved bliver den nu forbedrede miljøgaranti, der også omfatter arbejdsmiljø, en helt anden og mere miljøbevidst garanti.

Vi vil arbejde for, at fremtidens beskyttelsesniveau på miljøområdet bliver holdt, og skulle det vise sig nødvendigt, vil vi naturligvis fastholde Danmarks ret til at bruge miljøgarantien.

Den nye traktat skaber også mulighed for at handle hurtigt, når ny viden om sundhedsfare gør fælles handling nødvendig.

Når varer sælges frit over grænserne, er det nødvendigt med fælles regler for forbrugerbeskyttelse. Traktaten giver derfor bedre muligheder for at sikre sunde og rene fødevarer, ligesom forbrugerorganisationerne får større indflydelse.

Socialdemokratiet mener, at forbrugerhensyn, miljø og lønmodtagernes rettigheder ikke alene skal have en central plads i det europæi-

ske samarbejde, men også i Verdenshandelsorganisationen WTO. EU har stor styrke i WTO, og denne styrke og vore fælles regler skal bruges som løftestang globalt, både til at sikre de fattigste ulandes interesser i WTO og ved tilrettelæggelsen af de fremtidige verdenshandelsaftaler.

Åbenhed og offentlighed er grundstenen i et demokrati. Vi er kommet et skridt videre med hensyn til åbenhed og aktindsigt, men vi bør fortsat presse på for større åbenhed.

Ligeledes omkring svindel er der fremskridt: nu kan et flertal af landene vedtage sanktioner mod de lande, der ikke lever op til fællesskabets spilleregler.

Hvad vi også tillægger vægt er, at den nordiske pasunion er sikret. Samtidig med, at vi på mellemstatsligt niveau aktivt deltager i det styrkede samarbejde på asyl- og flygtningeområdet, kan vi opretholde den nordiske pasunion.

Endelig slås det fast i den nye traktat – og det lægger vi vægt på – at alle medlems- og ansøgerlande skal overholde de grundlæggende menneskerettigheder. Det er et vigtigt fundament i et demokratisk Europa.

Til sidst skal jeg nævne, at vi også finder det væsentligt, at spørgsmålet om åbenhed er blevet så klart indskrevet i traktaten. Tidligere fandtes det kun i Edinburghafgørelsen, men denne afgrænsning er nu decideret blevet skrevet ind i traktaten.

Mange spørger selvfølgelig om: Hvad er der egentlig blevet af de fire danske forbehold i Amsterdamtraktaten? Og jeg synes, de har krav på et ordentligt og grundigt svar.

Det første forbehold er, at vi ikke er med i Den Økonomisk-Monetære Union med fælles mønt, centralbank m.v., når den eventuelt etableres 1. januar 1999. Dette emne har ikke været til forhandling, og derfor er det danske forbehold ganske uændret.

Det andet forbehold er, at vi ikke vil deltage i den fælles forsvarspolitik og ikke vil være medlem af Vestunionen. Det vil vi fortsat ikke, og det behøver vi ikke, og der er skrevet en protokol herom.

Det tredje forbehold er, at unionsborgerskab ikke kan erstatte det nationale borgerskab. Heri er alle 15 EU-lande enige, og det danske forbehold er derfor blevet skrevet ind i Amsterdamtraktaten, så det gælder for alle 15 lande.

Det fjerde forbehold er, at samarbejde om asyl, indvandring, politi m.v. skal være mellemstatligt, ikke overnationalt. Politisamarbej-

det er blevet fastholdt som hidtil. Samarbejde om asyl, indvandring m.v. vil blive flyttet over til det normale EF-samarbejde, men det vil kun være overnationalt for de andre EU-lande.

Danmark vil selv træffe sine afgørelser om, på hvilken måde vi deltager i hvilket samarbejde. Derfor er det fortsat mellemstatsligt for Danmark.

Så alle 4 forbehold er fuldt intakte, ganske som Socialdemokratiet har lovet befolkningen. Dem, der påstår noget andet, har enten ikke læst den nye traktat eller taler ikke sandt.

I vor debat koncentrerer vi os meget om, hvor vidt den nye traktat er til fordel for Danmark og danskerne. Det er naturligt for Folketinget, der naturligvis først og fremmest er sat til at sørge for, at danskernes interesser varetages, men tillad mig at lægge et enkelt yderligere perspektiv ind i debatten:

Gavner vor ratifikation af Amsterdamtraktaten befolkningen i de øvrige EU-lande? Der er 18 mio. arbejdsløse i EU-landene. Mange har mistet håbet. Amsterdamtraktaten giver regeringerne et instrument til i fællesskab at skabe flere jobs. Forudsætningen er naturligvis, at regeringerne bruger instrumentet, men også at vi gennem ratifikationen giver regeringerne instrumentet. Derved kan vi hjælpe de ledige blandt befolkningen i Europa.

Tilsvarende vil vor ratifikation af Amsterdamtraktaten betyde, at redskaberne til en indsats for miljøet forbedres over alt i Europa. Det betyder noget for befolkningen i Athen, langs Rhinen og i de landbrugsområder, hvor der sprøjtes uhæmmet.

Forbrugerområdet er svagt stillet i Europa; kun 3 lande har forbrugerråd. Med Amsterdamtraktaten vil det blive muligt at hjælpe forbrugerne på tværs af landegrænser gennem bindende beslutninger, ligesom EU vil støtte forbrugerorganisationerne. Det er solidaritet i ordets allerbedste betydning.

I Socialdemokratiet tænker vi også på den arbejdsløse i Sevilla, på familien i Napoli, der ikke kan få drikkevand, og forbrugeren i Manchester, som ikke ved, hvad maden indeholder, kort sagt, vi tænker ud over vore egne snævre interesser. Og vi nøjes ikke blot med at tænke og have holdninger, vi vil også have handling, og det er Amsterdamtraktaten et godt middel til.

Det er en meget nyttig redegørelse, som Justitsministeriet afgav om forfatningsretlige spørgsmål i forbindelse med Danmarks ratifi-

kation af Amsterdamtraktaten. Den påpeger klart, at der på enkelte punkter er tale om suverænitetsafgivelse, men også at den kan ske inden for den eksisterende grundlovs rammer.

Det interessante ved redegørelsen er naturligvis, at suverænitetsafgivelsen er så begrænset. De, der råber, at nu kommer Unionen for alvor og Danmark bliver en delstat deri, har svært ved at dokumentere deres skrækscenarier. Ligesom Danmark ikke ønsker at opgive sin selvstændighed og blive en delstat i EU, er der ikke noget ønske om det i de øvrige EU-lande.

Redegørelsen er stort set ikke blevet modsagt af eksperter på området. Dermed er debatten om forholdet mellem Amsterdamtraktaten og den danske grundlov forhåbentlig også slut, så vi kan koncentrere os om den politiske diskussion – for det er først og fremmest et politisk og ikke et juridisk spørgsmål.

Mange danskere er skeptiske over for EU. Det er godt med sund skepsis, og den er ikke forbeholdt dem, der stemmer nej ved den kommende folkeafstemning. Vi har alle brug for, at EU bliver fulgt kritisk, så udviklingen holdes på rette spor. Derfor lytter vi også meget til de bidrag, som forskellige mennesker sender os ved møder, i breve, ved artikler osv. Det er afgørende, at EU er til for befolkningens skyld, og det er befolkningen, der skal udtrykke sine forventninger til EU.

De fleste vil jo i virkeligheden gerne have et internationalt samarbejde. Man støtter FN, OSCE, NATO og alle de andre internationale organisationer, vi er medlemmer af, blot ikke uden videre EU, som er det mest forpligtende. Og hvorfor det? Fordi EU kommer tæt på. Holdningen er naturligvis, at man føler, at EU på mange måder blander sig i de ting, som vi hidtil selv har kunnet klare. Virkeligheden er imidlertid, at det ikke er EU, der blander sig; det er verden, der blander sig, og EU er midlet til at få reguleret disse forhold om . . .

Da jeg desværre er løbet tør for tid, vil jeg stoppe her og vende tilbage til resten af talen ved en senere lejlighed.

Formanden:

Tak. Så er der indtegnet 4 korte bemærkninger: hr. Keld Albrechtsen, hr. Kristian Thulesen Dahl, fru Annette Just og fru Anne Baastrup.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Ove Fich talte, så ikke et øje var tørt, om alle de mennesker ude i verden, som den her traktat vil tage hensyn til, men jeg lagde mærke til, at han glemte én gruppe mennesker, nemlig flygtningene.

Hr. Ove Fich sagde, at med den her Amsterdamtraktat ville man åbne dørene, men hvad er det, man gør? Man lukker dørene, man lukker grænserne, man bygger et fort Europa, der går ud på at holde flygtningene væk, væk fra EU, væk fra Danmark. Er det ikke, hr. Ove Fich, i virkeligheden det aller væsentligste element overhovedet i den her traktat?

Og jeg vil gerne spørge hr. Ove Fich mere konkret: Når nu f.eks. indenrigsministeren kommer og foreslår, at man skal til eksamen for at få permanent opholdstilladelse i Danmark, er det så ikke i virkeligheden inspireret af Amsterdamtraktaten, hvori der står om de fordrevne, at de skal have midlertidig beskyttelse. Midlertidig beskyttelse! En undergravning af det danske flygtningebegreb.

Er det i virkeligheden ikke det, hr. Ove Fich – når vi ser bort fra alle de sødladne fraser – som denne her traktat går ud på?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes faktisk, det ville være fint, hvis vi kunne få hr. Ove Fich til at komme med en redegørelse fra denne talerstol om konsekvenserne af indvandringen til Danmark efter Amsterdamtraktaten og efter Schengenaftalen.

For sagen er jo, hvis vi kigger på Danmark i forhold til de øvrige EU-lande, at efter Amsterdamtraktaten og Schengenaftalen er de danske grænser til de andre EU-lande fuldstændig blotlagt, og der er mulighed for, at der kan ske en helt anderledes indvandring og strøm af asylansøgere til Danmark end det, vi har set hidtil.

Derfor vil jeg gerne spørge hr. Ove Fich, hvordan hr. Ove Fich og Socialdemokratiet agter at forhindre det med de blotlagte grænser, som bliver konsekvensen af Amsterdamtraktaten og Schengenaftalen.

Og så til det mere formelle spørgsmål jeg gerne vil stille hr. Ove Fich: Der er jo noget med i Amsterdamtraktaten, at efter en 5-års-periode skal man blive enige om nogle regler omkring den fri bevægelighed. Jeg vil gerne spørge hr. Ove Fich: Hvor går Socialdemokratiets grænse

for, hvor mange og hvilke borgere fra de andre EU-lande, som frit skal have ret til at komme til Danmark, og hvordan vil hr. Ove Fich forhindre, at den ret ikke også kommer til at omhandle eksempelvis de hundredetusindvis af mennesker, som bor illegalt bare i Tyskland og Frankrig?

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Ja, nu er der jo blevet stillet en masse spørgsmål om flygtningespørgsmålet, og derfor vil jeg tage udgangspunkt i noget andet, som hr. Ove Fich sagde i sin tale, nemlig at man jo ikke kan få alt igennem, når man som regering sammen med 15 andre skal have lavet sådan en ny traktat. Men noget havde man fået igennem, og dér var det væsentligste, sagde hr. Ove Fich, muligheden for, at vi nu kan udvide med de nye øst- og centraleuropæiske lande.

Hr. Ove Fich, her har vi så traktaten i den endelige udskrift. Der er en halv side – vitterlig kun en halv side – af alle disse mange sider, som omhandler udvidelsen. Udvidelsen kan, selv om vi siger nej til Amsterdamtraktaten, fint sættes i værk, og hr. Ove Fich har helt ret i, at den starter den 1. januar, hvad enten vi siger ja eller nej til Amsterdamtraktaten.

Og lad os så prøve på at få nogle reelle forhandlinger og lad os få lavet noget ordentligt markedsøkonomi, således at det vil være til fordel for de nye lande og ikke vil blive til, at de skal indordne sig under alle disse mange tusind sider.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Nu er der jo mildt sagt lidt usikkerhed omkring Socialdemokratiets flygtningepolitik lige for tiden, men jeg vil alligevel godt spørge hr. Ove Fich:

Gør det ikke indtryk på hr. Ove Fich som traditionel, gammeldags socialdemokrat, at man i det sidste nummer af Amnesty kan se, at samtlige humanitære organisationer, der bekymrer sig om flygtningepolitikken i Danmark, er meget bekymrede?

Det drejer sig om to ting. Det drejer sig for det første om, at af alle regioner i verden fratager netop Europa, som har haft fascistiske stater for ganske få år siden, i denne nye konvention folk retten til at søge asyl inden for EU. Det er et brud med hele flygtningekonventionens princip. De afrikanske lande er nu ved at give

udtryk for over for Flygtningehøjkommissariatet, at de måske vil begynde at søge samme veje.

Er det ikke et problem for hr. Ove Fich, at man fuldstændig kan fravige flygtningekonventionen i og med, at hvis der er uro i landet, hvis det er af hensyn til landets beskyttelse af dets indre sikkerhed, eller hvis der kommer en umiddelbar tilstrømning, så kan man fravige flygtningekonventionen? Er det ikke et problem for Socialdemokratiet? Men det er måske ikke længere noget problem?

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Jeg er en af dem, der i deres vennekreds har en del flygtninge. Jeg har også kendt folk, som tidligere måtte flygte, og jeg føler meget for dem.

Men jeg vil gerne sige, at debatten om Schengenaf-talen havde vi altså i maj måned. Enhedslisten, Dansk Folkeparti og SF var uenige i den konklusion, der blev draget, men den blev altså draget her i Folketinget. Vi kan naturligvis godt genoptage debatten fra maj måned, men vi drog altså en konklusion ved den lejlighed, og jeg ser ikke nogen grund til at gå ind i den debat en gang mere. Så jeg vil blot sige til hr. Kristian Thulesen Dahl, at naturligvis kunne vi forlade Schengenaf-talen. Så skal man bare være klar over, at så forlader vi samtidig den nordiske pasunion, og hvis man ønsker det, så o.k. Men det er altså ikke vores holdning.

Jeg vil også godt sige til fru Anne Baastrup, at mig bekendt har vi ikke overtrådt nogen konvention, og jeg ville også være den første, der stod vagt om konventionerne, fordi jeg ikke mener, Danmark på nogen måde må overtræde nogen af disse internationale konventioner.

Endelig vil jeg sige til hr. Kristian Thulesen Dahl, som taler om illegale flygtninge i Tyskland og Frankrig: Jamen illegale flygtninge har jo ikke samme rettigheder som folk, der har en opholdstilladelse, og det er lidt vigtigt at skelne mellem de to ting. Vi holder ikke hånden over illegale flygtninge. Vi holder kun hånden over dem, der er flygtet og har fået asyl, fordi vi mener, at de er regulært forfulgt.

Så til fru Annette Just om udvidelsen: Det er jo rigtigt, at der ikke står meget om udvidelsen i Traktaten, men det er jo heller ikke en juridisk kobling. Det er en politisk kobling, og jeg kan forsikre om, at den dag, det første land siger nej til ratifikation af Amsterdamtraktaten, stopper hele udvidelsesproblematikken. Det har jeg fået

at vide af et par premierministre i Europa. Jeg vil nødig citere dem, for det har været lukkede møder, men der er ingen tvivl om, at det er en politisk kobling, så hvis man vil have udvidelsen af EU, er man nødt til at ratificere Traktaten.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må gøre hr. Ove Fich opmærksom på, at det, jeg læste op af for lidt siden – hvis det ellers har hr. Ove Fichs interesse – faktisk var Amsterdamtraktaten og ikke Schengenaf-talen, og jeg spurgte hr. Ove Fich, om det er sådan, at regeringen – når den nu vil til at indføre eksamen for flygtninge, for at de kan opnå permanent opholdstilladelse – har ladet sig inspirere af denne nye Traktat, som jo lægger op til, at en stor gruppe af flygtninge kun skal have midlertidig beskyttelse, så vi dermed, som fru Anne Baastrup også var inde på, krænker FN's flygtningekonvention.

Jeg kunne også spørge hr. Ove Fich: Hvad siger hr. Ove Fich til, at der i Amsterdamtraktaten er en regel om, at borgere fra ét EU-land, f.eks. Spanien, ikke længere har ret til at flygte til Danmark? Det er også i strid med FN's flygtningekonvention, som vi har underskrevet. Jeg betvivler ikke, at hr. Ove Fich som privatperson har de helt rigtige holdninger til flygtninge, men jeg spørger hr. Ove Fich, om han ikke anser det for et problem, at vi med Amsterdamtraktaten overtræder flygtningekonventionen.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg er lidt ked af, at jeg åbenbart fik formuleret mit spørgsmål sådan, at hr. Ove Fich kun kunne svare på en del af det, for mit spørgsmål gik jo også på de folk, som har taget ophold i de øvrige EU-lande. Er der da ingen grænser for Socialdemokratiet for, hvilke rettigheder de skal have til at komme til Danmark?

Og jeg vil spørge hr. Ove Fich: Hvis de kommer til Danmark, hvordan vil hr. Ove Fich så sikre, at de ikke også bliver omfattet af bestemmelser, som giver ret til ydelser i Danmark? Det er jo sådan efter EU-reglerne, at f.eks. en portugiser, som har en dansk arbejdsgiver i Padborg og kører i Tyskland og Frankrig osv., oppebærer faktisk ret til børnepenge og forskellige sociale ydelser i tilknytning til arbejdsstedet. Det har han gjort i mange år, så det er ikke noget nyt, men jeg spørger på den baggrund: Er

der ikke nogen grænser for Socialdemokratiets velvillighed over for borgere fra andre lande? Det er den grænse, jeg gerne vil have frem under denne debat, for det kunne også være formålstjenligt, når vi skal snakke om traktatændringer fremover, og vi ved, at det kommer om ganske få år, hvis den bliver godkendt i Danmark.

Op så et sidste spørgsmål om Schengenaftalen: Er der slet ikke i Socialdemokratiets nogen holdningsændring med hensyn til Danmarks tilhørsforhold til Schengen? Her tænker jeg selvfølgelig på muligheden for at komme ud af Schengenaftalen efter bestemmelserne i Amsterdamtraktaten, når den 5-årige periode er gået, hvor Schengenaftalen skal implementeres i EU.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg kan forstå på hr. Ove Fich, at hr. Ove Fich ikke ønsker, vi skal tilsidesætte flygtningekonventionen, og jeg vil godt spørge hr. Ove Fich: Har hr. Ove Fich en sådan styrke i den socialdemokratiske gruppe, at hr. Ove Fich kan få regeringen til at give den samme meddelelse, man fra belgisk side rent faktisk har fået ind som en protokol – en officiel meddelelse om, at den danske regering naturligvis vil overholde flygtningekonventionens principper om en individuel asylsagsbehandling?

Statsministeren antydede lidt om det, da vi var i Europaudvalget på et tidligere tidspunkt. Men set i bakspejlet og selvfølgelig også på baggrund af de noget kaotiske forhandlinger, der var til sidst, virkede det ikke, som om den danske regering havde helt styr på, hvad det var, Belgien ville have ind, og derfor vil jeg godt høre endnu en gang: Tror hr. Ove Fich, at den danske regering rent faktisk vil overholde flygtningekonventionens principper og også komme med en officiel tilkendegivelse herom?

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Først angående Schengenaftalen: Jeg tror ikke, der er nogen, der er i tvivl om, at hvis vi siger ja til Amsterdamtraktaten, har vi dermed også sagt ja til, at Schengenaftalen bliver skrevet ind i EU og dermed i løbet af en 5-års-periode bliver fuldstændig overnational. Det kan hverken den danske regering eller hr. Ove Fich i virkeligheden sige noget som helst imod, og det er bare ærgerligt. Der er kun ét at gøre, og det er

at sige nej til Amsterdamtraktaten; men det skal vi såmænd nok også komme nærmere ind på.

Men jeg bad i virkeligheden om ordet, fordi hr. Ove Fich sagde, at han havde hørt på nogle lukkede møder – som han desværre ikke kunne citere fra, og han kunne heller ikke citere, hvem der eventuelt havde sagt det – at hvis Amsterdam ryger, vil de ikke være med til en udvidelse. Men hr. Ove Fich er dog, så vidt jeg ved og har måttet konstatere før, så begavet, at han også ved, at de samme statsmænd alle sammen har stået og sagt: Selvfølgelig skal vi udvide.

Nej, de problemer, der er, er landbrugs- og strukturfondene, der skal reformeres. Men det løfter Amsterdamtraktaten ikke en millimeter på, og derfor er det en uduelig traktat, vi har her.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Ja, jeg må endnu en gang konstatere, at den debat, vi havde for 5 måneder siden om Schengenaftalen, åbenbart ikke er afsluttet, for det er faktisk den debat, der kører videre. Men jeg vil alligevel gerne komme med et par reaktioner.

Jeg vil gerne sige til hr. Kristian Thulesen Dahl, at det er jo ikke sådan, at folk bare kan komme til Danmark. Forudsætningen for, at en person fra et andet EU-land, der er statsborger i et andet EU-land eller har lovligt ophold i et andet EU-land, kan komme til Danmark, er jo, at den pågældende har arbejde. Man kan maksimalt være her i 3 måneder – turisttiden, som vi kalder det – uden arbejde, så der er meget klare restriktioner for, hvem der kan slå sig ned her i landet, og dem støtter vi i Socialdemokratiet. Jeg kan se den tidligere arbejdsminister, som kan bekræfte, at sådan er det, og det er faktisk en glimrende ordening efter min mening. Vi skal have folk her til landet, som har et udkomme.

Så spørger fru Anne Baastrup om den belgiske protokol om asyl. Jeg vil gerne sige, at denne belgiske protokol efter min opfattelse var til indenrigspolitisk brug. Vi kunne have underskrevet den samme, og det tror jeg alle EU-landene havde kunnet, fordi der ikke var noget særligt i den. Belgierne havde altså behov for den i relation til en speciel kontrovers, de havde med et andet land, men der er efter min mening ikke noget specielt i den.

Det sidste, jeg skal sige, er til fru Annette Just, som igen kredser omkring udvidelsen. Jeg er ikke et sekund i tvivl om, at hvis Amster-

damtraktaten ikke bliver ratificeret, stopper udvidelsen. Jeg kunne selvfølgelig godt citere Juncker fra Luxembourg eller andre, men det ser jeg ingen grund til. Jeg tror, det er selvindlysende, at sådan er situationen, og derfor skal man gøre sig helt klart, hvad det er, man spiller med i her. Man kan godt lave partitaktik ud af det, men det er store, alvorlige sager, der står på spil, og hvis man vil spille med, synes jeg, man skal tænke sig godt om.

Charlotte Antonsen (V):

Venstre siger ja til Amsterdamtraktaten.

For os at se – og her kan jeg jo så starte, hvor hr. Ove Fich slap – er Amsterdamtraktaten en helt afgørende forudsætning for østudvidelsen. Et ja til traktaten er nødvendigt, hvis de østeuropæiske ansøgerlande skal optages som medlemmer af EU, og det mener vi i Venstre de skal så hurtigt som muligt. Vi har efter Murens fald en historisk chance for at hele Europa, og vi har som europæere et særligt ansvar for at bidrage til at sikre de nye demokratier, de nye markedsøkonomier, der er opstået øst for os. Derfor skal vi fra dansk side bidrage til østudvidelsen ved at sige ja til traktaten, og vi vil naturligvis stemme ja til lovforslaget, vi behandler her.

Regeringen har i bemærkningerne til lovforslaget fremhævet 10 grunde til at stemme ja til Amsterdamtraktaten. For Venstre er der én hovedbegrundelse for at opfordre befolkningen til at stemme ja, og det er, at østudvidelsen skal gennemføres, jo før jo bedre.

Jeg vil her i dag fremhæve 10 grunde til, at Amsterdamtraktaten er en forudsætning for, at EU kan optage de foreløbig 10 øst- og central-europæiske ansøgerlande. Det er altså de ændringer af den nuværende traktat, som gennemføres med Amsterdamtraktaten, og som for Venstre at se er helt klare forudsætninger for, at østudvidelsen kan tage form.

Det første punkt er, at menneskerettighederne indskrives i traktaten. For os at se er der ikke nogen tvivl om, at det ikke er af hensyn til de gamle medlemslande som Danmark, man nu skriver menneskerettighederne ind i traktaten. Vi har, om jeg så må sige, fået menneskerettighederne ind med modermælken. Vort demokrati, det danske demokrati, er så rodfæstet, at uanset – havde jeg nær sagt – hvad der sker af omvæltninger i Europa, vil vores demokrati stå fast. Det tror jeg alle partier er enige om her i salen.

Men for Østeuropa er det ganske anderledes. Vi har allerede set, hvordan de nye demokratier øst for os har haft problemer med f.eks. ytringsfriheden. Et land, der ikke er ansøgerland, det tidligere Jugoslavien, har haft så store problemer med menneskerettighederne, at de ligefrem er gået i krig og er begyndt at slå hinanden ihjel. Der er klart nogle meget store problemer med i praksis at gennemføre og efterleve menneskerettighederne, som man fik mulighed for efter Murens fald og Warszawapagtens opløsning.

Den anden årsag til, at Amsterdam er nødvendig af hensyn til østudvidelsen, er, at der nu gives en ny mulighed for, at EU kan gribe ind over for forskelsbehandling som følge af køn, race, religion og andet. Det er selvfølgelig klart, at bestemmelsen som udgangspunkt henvender sig til både gamle og nye medlemslande; men det er jo også velkendt, at især i de tidligere kommunistiske lande har der været store problemer af etnisk karakter, fordi man har løftet det kommunistiske låg, der tidligere blev lagt over konflikterne. Styrkelsen af muligheden for at gribe ind over for forskelsbehandling er derfor for os at se igen en forudsætning for, at de østeuropæiske lande kan komme med i EU.

Det tredje punkt er åbenhed, nærhed og demokrati. Her tænker jeg på, at Europa-Parlamentet får større indflydelse, og at Ministerrådet i hvert fald som lovgiver får åbenhed om sine beslutninger. Der bliver indført aktindsigt, og Edinburgh-bestemmelserne om nærhed bliver nu traktatfæstet. Det er en række områder, der styrker demokratiet i EU, og det er ganske afgørende, at demokratiet styrkes i EU i en tid, hvor EU er igennem en så stor omstillingsproces, som det jo er, når landekredsen skal udvides til næsten det dobbelte i løbet af få år.

Vi vil – som det også blev nævnt af den socialdemokratiske ordfører – opleve, at der skal gennemføres store reformer i EU på både landbrugsområdet og strukturområdet. Vi kommer allerede i gang med det med en gennemførelse af Amsterdamtraktaten, som også giver nye emner på bordet.

I en situation, hvor EU gennemfører store ændringer, er der et særligt behov for, at befolkningen løbende bliver holdt orienteret om, hvilke ændringer der foregår og hvad begrundelsen er for dem, og at vi får en åben diskussion, så man ikke føler, at noget bliver skjult. Den åbne debat, den folkelige forståelse for udviklingen i EU er for os at se helt nød-

vendig for EU's fremtid, når vi – som vi kommer til i den kommende tid – vil se, at meget omfattende ændringer skal gennemføres. Øget demokrati er igen afgørende for østudvidelsen.

Der bliver tale om en større effektivitet, og det er noget, vi har drøftet mange gange her i salen: Flere flertalsafgørelser i EU, stort set en afskaffelse af enstemmighedsprincippet. Det er klart, at jo flere lande, der er med i EU, jo sværere bliver det at træffe beslutninger med enstemmighed; det giver sig selv. Vi får også en mere effektiv Kommission og et krav om, at Kommissionen skal omorganisere sig inden år 2000. Der bliver altså større effektivitet, og det er nødvendigt, hvis EU skal være effektivt, også når de nye lande er kommet med.

Man indfører noget nyt som punkt 5: flere hastigheder. Jeg tror, at det punkt har været inspireret af gamle fodslæbere som Storbritannien og Danmark. I Danmark har vi forbeholdene og i Storbritannien har de haft problemer med den sociale dimension, det retlige samarbejde og nogle gange med forskningspolitikken. EU er blevet inspireret af de gamle fodslæbere, men jeg tror, at når man tager det med nu, er det også, fordi der kommer en række nye lande, og man endnu ikke er helt klar over, om de vil have nogle problemer med nogle af de udviklingsområder, man kunne tænke sig i EU. Flere hastigheder er altså også en forudsætning.

Der er en klar styrkelse af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik med større mulighed for kvalificerede flertalsafgørelser. Man indfører noget nyt med konstruktiv afståelse, hvorefter man som land kan afstå fra at deltage, men samtidig meddele, at man undlader at blokere for en beslutning. Man styrker også dette område ved at indføre Petersbergområdet, hvor man tager nogle nye emneområder ind, som gør både den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og også det, jeg har taget med som punkt 7 – den fælles forsvarspolitik – mere stærk og mere effektiv.

Forsvars- og udenrigspolitikken samt sikkerhedspolitikken er et emne, der er meget fokus på i denne tid i Europa. Det er klart, at de lande, der tidligere ingen indflydelse havde på deres egen ydre sikkerhed, har et særligt stort behov for at få det i dag, og derfor hænger østudvidelsen og den fælles udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik sammen. Vi er i den situation, at kun tre lande i første omgang blev optaget i NATO, og derfor er der et ekstraordinært behov for, at EU ud over at tilbyde øko-

nomisk samarbejde også kan tilbyde et politisk samarbejde på et så afgørende område som vores ydre sikkerhed. Her er styrkelsen af udenrigs- og sikkerhedspolitikken samt Vestunionens placering i Traktaten vigtige forudsætninger.

Punkt 8 er flygtningesamarbejdet, som blev drøftet lige før. Der er ikke nogen tvivl for Venstre om værdien af et styrket flygtningesamarbejde, hvor man altså vil gennemføre nogle fælles regler inden for de kommende 5 år, ligesom man i sin tid gjorde med det indre marked: Man satte en 5-års-grænse, og så besluttede man, at man skulle se at få reglerne på plads i løbet af de 5 år. Vi får en fælles flygtningepolitik i EU, hvor man også sorterer de flygtninge fra, der er falske, og halvdelen af dem, der kommer ind i Danmark i øjeblikket, er altså falske flygtninge. En fælles flygtningepolitik er også en nødvendighed, fordi det især er de nye ansøgerlande, som har problemer med mennesker, der flygter fra deres lande.

Set fra et dansk synspunkt vil det betyde to ting: for det første, at den gennemsnitlige flygtning i Europa får det bedre, fordi der fastlægges nogle minimumskrav, og jeg fatter ikke, at SF ikke støtter det område. For det andet vil den danske flygtningepolitik, som er meget løsere end de øvrige europæiske landes, blive strammet lidt op, så vi kan sikre os, at Danmark ikke bliver en indgangsport for alverdens flygtninge til de øvrige lande. Den gennemsnitlige flygtning får det bedre, men for Danmark vil det indebære en stramning, og derfor har jeg faktisk svært ved at forstå både højrefløjen og venstrefløjen i denne sag.

Som punkt 9 vil jeg nævne bekæmpelse og forebyggelse af kriminalitet. Det fortsætter som et mellemstatsligt samarbejde, men det fremgår helt klart af den nye Traktat, at der bliver større effektivitet også på dette område. Der bliver en mulighed for, at man kan lade konventioner eller noget, der svarer til konventioner, træde i kraft, når kun halvdelen af landene har ratificeret dem. Det har været et stort problem indtil videre, at man i EU har truffet nogle fornuftige beslutninger, men at der så har været nogle lande, som ikke har ratificeret, så tingene ikke er blevet ført ud i livet. Effektiviteten bliver klart styrket med de ændringer, der kommer, og Domstolen får både større kompetence til at afgøre tvistigheder og afprøve lovligheden af forskellige beslutninger.

Det sidste punkt, jeg vil nævne, altså punkt 10, er svindelbekæmpelse. Jo flere lande der er i EU, jo mere kan der svindles for. Det ligger sådan, at de østeuropæiske lande har store mafiaproblemer, og det er klart, at man meget let kunne forestille sig, at de blev videreført i EU, også i forbindelse med de forskellige ordninger, der er i EU. Jeg mener faktisk også, det er en nødvendig opstramning i Amsterdamtraktaten, for at vi kan forberede EU på østudvidelsen.

Det er klart, som det har været nævnt tidligere, at Venstre gerne så, at vi var nået videre på regeringskonferencen. Det var især trist, at der ikke blev gennemført de nødvendige ændringer af stemmereglene. Med flere medlemslande bliver der større mulighed for at blokere beslutninger, når der fortsat blot skal 30 pct. af stemmerne til at stemme et forslag ned. Men det er jo lidt svært at bebrejde de øvrige EU-lande, at vi ikke er nået videre på dette punkt, for den danske regering var jo netop blandt dem, der på det kraftigste afviste at ændre stemmevægtene. Her vil vi altså rette kritikken mod regeringen og ikke mod de andre lande i EU.

I EU er den altoverskyggende opgave at sikre, at medlemskredsen kan udvides. Intet demokratisk europæisk land skal afvises, udvidelsen skal ske så hurtigt som muligt, og derfor er Venstre helt enig i regeringens øststrategi om, at EU skal starte optagelsesforhandlingerne med alle ansøgerlande samtidig. Især har vi et stærkt ønske om, at alle de baltiske lande optages straks, og for os er det helt afgørende, at mindst ét baltisk land er med i den første optagelsesrunde. Det er især vigtigt at fastholde den strategi, når det nu ligger klart, at NATO kun optager tre af landene. Det er svært for nyligt frigjorte lande, at de gamle, stabile demokratier vender dem ryggen, når de virkelig har brug for hjælp, og derfor er det vigtigt – når vi ikke kunne udvide NATO-kredsen mere – at vi til gengæld kan give nogle gode tilbud fra EU's side og få så mange med som overhovedet muligt så hurtigt som muligt.

Som sagt: Venstre støtter først og fremmest Amsterdamtraktaten af hensyn til vore naboer i øst, men vi siger også ja af hensyn til Danmark. Et nej til videreudviklingen af EU-samarbejdet er et nej til EU. Uden for EU vil Danmark ikke længere have indflydelse på de større politiske spørgsmål i Europa, og vi vil ikke have indflydelse på vor egen fremtid.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Fru Charlotte Antonsen forstod ikke, hvorfor venstrefløjen var imod Amsterdamtraktaten, men hun gav jo selv svaret. Hun sagde jo rent ud det, som hr. Ove Fich ikke turde sige, nemlig at Amsterdamtraktaten går ud på at stramme op over for flygtninge, falske flygtninge, og jeg ved ikke alt det, fru Charlotte Antonsen var inde på. Men Venstre siger rent ud, at formålet med Traktaten er at lukke grænserne og lave Fort Europa.

Man kunne ønske, at hr. Ove Fich havde mod til at sige rent ud, hvad der står, og havde mod til at besvare de spørgsmål, vi stillede, så jeg vil da gerne spørge fru Charlotte Antonsen: Hr. Ove Fich foreslog for en uges tid siden, at regeringen skulle opgive sit krav om, at alle 11 ansøgerlande skulle til forhandling på én gang, fordi hr. Ove Fich havde erkendt, at den danske regerings linje i udvidelsesforhandlingerne naturligvis ikke kan holde, som vi andre har sagt hele tiden. Men er det også Venstres holdning, at vi skal se tingene i øjnene og erkende, at der kun vil blive optaget fem eller seks lande og så indrette os efter det, sådan som hr. Ove Fich foreslog? Eller mener Venstre, ligesom udenrigsministeren vistnok gør, at vi som stort set det eneste land skal opretholde en illusion om, at der kan blive optaget mere end fem lande?

Formanden:

Jeg vil dog lige sige til hr. Keld Albrechtsen, at efter reglerne er det altså den foregående ordfører, man skal rette sine bemærkninger til.

Så er det fru Annette Just, hr. Kristian Thulesen Dahl og fru Elisabeth Arnold.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg lyttede med stor interesse til fru Charlotte Antonsens argumentation for Amsterdamtraktaten. Det var en rørende og gribende fortælling om, at nu var menneskerettighederne blevet indskrevet i Traktaten. Men er fru Charlotte Antonsen slet ikke opmærksom på, at det har disse lande altså også skrevet under på i FN, i OSCE og i Europarådet, hvor de alle sammen er medlemmer? Der er ikke noget nyt i, at de er skrevet ind i Amsterdamtraktaten. De kunne såmænd have været skrevet ind hvor som helst, og i øvrigt behøver de slet ikke være nogen ste-

der, fordi vi alle sammen har skrevet under på dem.

Det samme gælder for fru Charlotte Antonsens andet argument for Amsterdamtraktaten, nemlig at nu må man ikke lave den slags forskelsbehandlinger. Jamen i præcis de samme fora har alle landene skrevet under på, at selvfølgelig må der ikke ske forskelsbehandling på grund af farve eller religion eller lignende.

Så kommer fru Charlotte Antonsen med det tredje gode argument om, at nu er åbenhed, nærhed og demokrati skevet ind. Det er utroligt, at det er Venstres ordfører, der kommer med det, for det var faktisk Venstres udenrigsminister på daværende tidspunkt, hr. Uffe Ellemann-Jensen, der i hvert fald slog ganske gevaldigt fast, at i Edinburg-hafgørelsen blev åbenhed, nærhed og demokrati skrevet ind. Vi hørte ikke om andet i et helt år op til den anden folkeafstemning, og det må hr. Uffe Ellemann-Jensen i hvert fald kunne huske.

Så siger fru Charlotte Antonsen meget interessant, at nu er det på tide, vi får ændret på alle disse fonde, om det nu er landbrugsfonde eller strukturfonde. Ja, det har Fremskridtspartiet sagt hele tiden, men der er bare ikke ét eneste ord i Amsterdamtraktaten om det, så derfor: Hvad er det egentlig, fru Charlotte Antonsen og Venstre synes er så godt ved denne rettelse af Traktaten?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hvis hr. Keld Albrechtsen ønsker et ja til Amsterdamtraktaten, skal han bare fortsætte med det nonsens, han er ude i nu, nemlig at påstå, at Amsterdamtraktaten vil sikre en strammere udlændingepolitik, og derfor vil jeg gerne sige til fru Charlotte Antonsen . . .

Formanden:

Reglerne siger, at vi skal afstå fra at diskutere med den sidste taler, fordi det er meningen, at ordføreren skal have ordet. Hvis der f.eks. kommer et citat, som der kom fra hr. Keld Albrechtsen til hr. Ove Fich, og hvor hr. Ove Fich fandt, at det var et fejlцитат, må hr. Ove Fich lige have lov at rette det. Men hr. Keld Albrechtsen kan ikke komme tilbage til hr. Ove Fich, fordi meningen med forretningsordenen er, at ordføreren skal have ordet, så vi er nødt til at begrænse de korte bemærkninger til ordføreren.

Jeg går ud fra, at herefter forsætter hr. Thulesen Dahl – han begynder på en frisk i relation til fru Charlotte Antonsen, og det får han 1 minut til.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil spørge fru Charlotte Antonsen, om fru Charlotte Antonsen ikke vil give mig ret i, at den bedste måde – også for Venstre – at få et ja til Amsterdamtraktaten på selvfølgelig er at forsøge at bilde befolkningen ind, at der i Amsterdamtraktaten er stramminger i den danske udlændingepolitik. Vil fru Charlotte Antonsen ikke give mig ret i det?

Men vil fru Charlotte Antonsen ikke på den anden side også give mig ret i, at med Amsterdamtraktaten og med den Schengenaftale, som Venstre også har været med til at indgå, bliver de danske grænser til de andre EU-lande i realiteten fuldkommen blotlagte? Og vil fru Charlotte Antonsen og Venstre dermed ikke også give mig ret i, at med et ja til Amsterdamtraktaten – hvormed man indskriver Schengenafalen i EU-systemet – fjerner man Danmarks grænsekontrol og sikrer, at de borgere, der bor i de andre EU-lande, får fri adgang til Danmark, og at man dermed i realiteten blotlægger den danske grænse? Hvis man ønsker en strammere politik over for udlændinge i Danmark, er det altså nødvendigt at bevare den fulde selvbestemmelsesret her i Danmark, så vi kan kræve og gennemføre de stramminger, som er nødvendige i udlændingepolitikken.

Formanden:

Så er det fru Elisabeth Arnold til fru Charlotte Antonsen, derefter hr. Ove Fich for en lille korrektion, og så er det fru Charlotte Antonsen.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

I modsætning til de tidligere spørgere så synes jeg, at fru Charlotte Antonsen holdt en meget fin og konsekvent tale om tilslutningen til Amsterdamtraktaten, så det vil jeg slet ikke gå ind i en argumentation om, men blot fortsætte den linje, vi har.

Der har været nogle spørgsmål om flygtningepolitikken, og fru Charlotte Antonsen sagde – sådan som jeg hørte det i hvert fald – at Danmark har en løs flygtningepolitik i modsætning til andre lande i EU.

Så vil jeg godt spørge fru Charlotte Antonsen, om det er rigtigt, når jeg forstår den debat, som jeg har oplevet i de øvrige EU-lande, sådan, at Tyskland har et stort problem, bl.a. fordi deres asylansøgere får lov til at opholde sig i Tyskland under hele sagsbehandlingen og altså ikke som i Danmark kan afvises ved grænsen, og at Frankrig f.eks. har en totalt manglende registrering, som bl.a. betyder, at de har millioner af illegale immigranter.

Der er altså nogle lande, som har nogle dårlige registreringssystemer, nogle dårlige interne procedurer, som gør, at de har en helt anden slags problemer, end vi har i Danmark. Vi opererer f.eks. overhovedet ikke med begrebet illegal indvandrer, da alle bliver registreret, så snart de sætter foden på dansk jord. Så det med at stramme og slappe er i virkeligheden meget relativt og noget, som er meget forskelligt afhængigt af det land, hvor man nu ser problemerne fra.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

På en normal karakterskala fra 0 til 13 får hr. Keld Albrechtsen 03, når det gælder citater. Jeg vil gerne sige, at jeg aldrig har udtrykt mig, således som hr. Keld Albrechtsen citerer mig for.

Det er Socialdemokratiets holdning, at vi skal udvide EU, og at vi skal starte forhandlingerne med alle ansøgerlandene på samme tid. Kan det ikke lade sig gøre, skal vi starte med så mange som muligt, og så skal vi samtidig finde en mekanisme, hvorigennem vi holder resten af landene inde i processen, således at der ikke står nogle tilbage og føler sig frustreret.

Vores princip er klart, at vi skal forsøge at starte med alle ansøgerlandene på en gang. Derfor var citatet kun til 03.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Først til hr. Keld Albrechtsen, hvor jeg på baggrund af det, hr. Ove Fich lige har sagt, bare kan gentage det, jeg sagde i min ordførertale: Venstre er enig i regeringens EU-strategi, nemlig at alle skal starte samtidig.

Hr. Kristian Thulesen Dahl er bekymret over Schengen, som åbner for grænserne, hvilket er rigtigt, for en af ideerne med Schengen er, at vi skal have åbne grænser i Europa. Venstre går ikke ind for, at vi – som det var i Østberlin – skal opsætte ståltråd. Vi har jo i øvrigt set fra de

gamle kommunistiske lande, at flygtninge såmænd godt kunne komme ud og ind, selv om der var ståltråd. Hvis det, hr. Thulesen Dahl lægger op til – og det er jo det, han gør – er, at vi skal have pigtråd hele vejen rundt om Danmark, så må Venstre erklære sig uenig. Det har aldrig været sådan i Danmark, at den store gruppe af illegale flygtninge er blevet fanget ved grænsen, og det er at putte folk blå i øjne, hvis man påstår det.

Til sidst til fru Elisabeth Arnold: Jeg er ikke overrasket over, at Det Radikale Venstre støtter regeringens flygtningepolitik. Vi har tidligere drøftet konsekvenserne af at indføre en fælles flygtningepolitik i EU, og hvis man skal se på, om det er lettere at komme ind i Danmark end i Tyskland, kan man jo se på en gruppe mennesker som somalierne, hvor stort set alle somaliere bliver afvist i Tyskland, hvorimod vi i Danmark lukker næsten alle ind; der er vist kun en enkelt, som er blevet udvist her for nylig.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Fru Charlotte Antonsen taler både i sin meget fine tale og nu også i besvarelsen af de korte bemærkninger om alt det saliggørende, der kan ske med EU, når vi får – eller rettere hvis vi får vedtaget Amsterdamtrakten.

Jeg vil gerne tage et enkelt lille citat – og det er så vidt jeg kan bedømme rimelig korrekt – fra det, fru Charlotte Antonsen sagde: Der vil stort set komme en afskaffelse af enstemmigheden, og hun drog den konklusion, at man derved får effektivitet i EU. Dernæst at der nu bliver lagt op til, at vi nu skal have en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og også en fælles forsvarspolitik – det vil Venstre i hvert fald gerne have.

Jeg vil gerne spørge fru Charlotte Antonsen, om det virkelig er Venstres dybe mening at lave Danmark om til at være delstaten Danmark i Den Europæiske Union. Jeg mener ikke, at det kan være Venstres mening at nedlægge kongeriget Danmark.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg må sige til fru Charlotte Antonsen, at vedrørende citater kommer fru Charlotte Antonsen såmænd ikke engang op på 03 på karakterskalaen, for når fru Charlotte Antonsen kan sige det vrøvl om, at Dansk Folkeparti vil have pig-

tråd omkring Danmark, er det jo utroligt, hvad man åbenbart kan påstå i EU-debatten.

Vi vil såmænd bare have lov til, at Danmark bevarer sin grænsekontrol. Vi vil såmænd bare have lov til, at Danmark må have politi og toldere, og hvem vi ellers ønsker, stående ved grænsen mellem f.eks. Danmark og Tyskland for at se, hvem der kommer over grænsen. Det vil vi gerne have; det vil Venstre ikke give os lov til at have. Det synes jeg er interessant og rart endnu en gang at få fastslået.

Det, jeg vil spørge fru Charlotte Antonsen om, er: Er fru Charlotte Antonsen ikke enig med mig i, at G7-landene eksempelvis har foreslået at anbefale landene at forstærke deres respektive grænsekontrol for at komme bl.a. terrorismen til livs? Er det bare noget Dansk Folkeparti påstår, at det har en effekt at have grænsekontrol? Nej, det er det ikke. Der er faktisk mange, som påstår, at det har en effekt. Det har nemlig en præventiv effekt og selvfølgelig også den effekt, at man får taget nogle overløbere og nogle, der forsøger at komme over grænsen med våben, narko osv.

Men Venstre vil ikke give os lov til at have den grænsekontrol, som jeg tror en meget stor del af Danmarks befolkning ønsker.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg prøver i al fredsommelighed at føre en seriøs dialog med ordføreren fra Venstre. Jeg stillede et spørgsmål, som ordføreren ikke svarede på. Jeg spurgte, om det ikke var sådan, at noget af det, der ligger i Amsterdamtraktaten og Schengenaftalen, er, at der kræves en forøget registrering og langt mere overvågning af de folkebevægelser, der er rundt om i EU.

Det betyder nemlig, at blandt andet et land som Frankrig bliver nødt til at indføre registrering af alle dem, der kommer til landet. Det har de ikke gjort før, og derfor er der store problemer blandt andet med disse grupper af illegale indvandrere i Frankrig. Det har aldrig været noget problem i Danmark, hvor vi har den registrering i forvejen.

Det var blot den problemstilling, jeg gerne ville have et svar på, og så kan vi gemme Somaliadiskussionen til en anden dag.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne takke fru Charlotte Antonsen for svaret og spørge yderligere: I The Guardian,

den engelske avis, stod der i går, at der på et udenrigsministermøde i denne uge forventes truffet den endelige beslutning om, at der kun vil blive indledt forhandlinger med 5 eller 6 lande. Ministeren kan naturligvis uddybe, hvad det er, der skal ske på dette udenrigsministermøde. Men jeg vil godt spørge, og det er derfor, jeg måske skal stille spørgsmålet mere præcist, end jeg gjorde første gang, om det betyder, at Venstre så vil være med til at pålægge regeringen, at den blokerer for en sådan beslutning, som sender 5 ansøgerlande ud i mørket. Det var jo det, som hr. Ove Fich kom til at antyde, men som han nu har trukket tilbage.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Først til fru Elisabeth Arnold: Det er altså et faktum, at 5 pct. af de somaliske asylsøgere får opholdstilladelse i Tyskland, mens 95 pct. får opholdstilladelse i Danmark. Sådan er det i dag med dansk flygtningepolitik.

At der så er nogle andre problemer i Danmark, kan jeg godt give fru Elisabeth Arnold ret i, og der vil da helt klart også i andre lande blive tale om nogle stramninger som følge af en fælles flygtningepolitik. Disse bliver man nødt til at følge for at undgå, at flygtningene begynder at shoppe og søge hen til de lande, hvor de lettest kommer ind.

Hr. Keld Albrechtsen mener altid, at man skal nedlægge veto og blokere. Det mener vi ikke i Venstre.

Kent Kirk (KF):

Gustav Wasa skrev et brev den 18. juni 1539, og heri skrev han: Ingen fred længere end ens nabo vil. Eller som han også senere fortolkede det: Ingen råder selv for freden. Jeg tror, at vi alle sammen ved, at uanset hvor meget vi vil fred, så får vi, hvis vores nabo ikke også vil fred, ufred. Og det er vel også det, der har været læren i den europæiske historie: når naboen vil ufred, så bliver man også inddraget i ufreden.

Derfor synes jeg, at det er vigtigt, når vi diskuterer den nye traktat, Amsterdamtraktaten, at vi har med i vores baghoved, at da Jean Monnet, Schuman og Adenauer gik i gang med at få etableret det europæiske samarbejde, var der en ting, de alle vidste: Samarbejdet skulle være forpligtende, og for at et samarbejde er forpligtende, er man nødt til at lave nogle faste spille-

regler, og man er også nødt til at fastsætte målet. Man er nødt til at lave en traktat.

Jeg synes også, at tiden har vist, at det helt klart er i de små landes interesse, at man har nogle klare regler for samarbejdet, så der ikke kan opstå misforståelser om, hvordan og hvorledes beslutningerne skal træffes. Det er også indlysende, at skal samarbejdet være dynamisk, skal man også være parat til at ændre på og justere reglerne, så man kan tage fat og løse nutidens udfordringer, og man skal også være parat til at ændre reglerne dér, hvor de har vist sig ikke at være gode nok. Og det er nøjagtigt det, Amsterdamtraktaten gør.

Vores generations største udfordring bliver udvidelsen af Den Europæiske Union med de baltiske og øst- og centraleuropæiske lande. Uanset hvordan og hvorledes vi betragter os selv, så vil eftertiden måle os på, om vi har været i stand til at løse den opgave.

Det andet, vi står med, når det gælder Amsterdamtraktaten, er at få styrket vores spilleregler inden for det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område, inden for forsvarspolitikken, inden for kriminalitetsbekæmpelse, inden for flygtninge- og indvandrerspørgsmålet, miljøpolitikken, forbrugerpolitikken og så også svigbekæmpelse.

Jeg synes, det er meget mærkeligt, når jeg følger den danske EU-debat og lytter til EU-modstanderne, at man hører dem sige, at det slet ikke er nødvendigt med en ny traktat for at lave EU-udvidelsen. Man hører også dem, der mest kritiserer det eksisterende samarbejde, sige, at det ikke er nødvendigt at styrke samarbejdet om f.eks. svigbekæmpelse; men det er de samme røster, der kritiserer EU for ikke at være effektiv nok på de områder!

Jeg vil gerne understrege, at vi i Det Konservative Folkeparti under ingen omstændigheder opfatter den nye traktat som en yderligere udbygning af det europæiske samarbejde i retning af Europas Forenede Stater. Alle, der påstår det, taler imod bedre vidende, bl.a. fordi der i den nye traktat igen står, at Unionen skal respektere medlemslandenes nationale identitet. Det lægger vi meget vægt på står i traktaten, for det viser, at vi ikke bevæger os i retning af et føderalt europæisk samarbejde.

Det andet, vi også lægger vægt på fra Det Konservative Folkepartis side, er den præcisering og udbygning, der nu sker af nærhedsprincippet. EU skal kun beskæftige sig med det, som medlemslandene ikke selv kan løse, og EU

skal kun lave rammelove. Det mener vi er væsentligt at holde fast i, ligesom det er vigtigt, at man nu får det ind i traktaten.

Den tredje ting, som jeg synes er værdifuldt, og som har været under vejs igennem årene, men som vi nu endelig får præciseret mere, er de nationale parlamenters rolle. Når jeg betragter, hvordan og hvorledes de forskellige EU-medlemslande opfører sig i forhold til EU, så synes jeg, det er slående at konstatere, at mange af medlemslandene opfatter EU-samarbejdet som et rent udenrigspolitisk samarbejde. Men det er det jo ikke, for her taler vi om lovgivning, som har betydning i de enkelte medlemslande, og derfor er det selvfølgelig vigtigt, at de nationale parlamenter spiller en rolle, og at de spiller denne rolle i forhold til deres egen regering. Det får de nu med den nye traktat en bedre mulighed for:

Vi havde gerne set, at man var gået længere, så man også skulle sende alle direktiv- og forordningsforslag frem til de nationale parlamenter, men det, at man nu skal sende hvid- og grønboøgerne frem til parlamenterne, gør, at de får en mulighed for at komme i dialog med deres egne regeringer.

Vi synes også, det er væsentligt, at de nationale parlamenter får en rolle i forhold til fortolkningen af nærhedsprincippet. Hvordan vi skal gøre det, vil jo vise sig; det skal vi diskutere de nationale parlamenter imellem, men det, at man i Traktaten giver mulighed for at gå ind og være med til at fortolke nærhedsprincippet, synes vi er en klar forbedring i forhold til Maastrichttraktaten.

Som sagt er udvidelsen vores generations største udfordring, og jeg er ikke et sekund i tvivl om, at uden Amsterdamtraktaten får vi ingen udvidelse. Man kan vel også konstatere, at da vi skulle have udvidelsen med Spanien og Portugal, var det en forudsætning, at vi fik Fællesakten på plads, altså traktatændringerne med Fællesakten i 1985-86. Da vi skulle have udvidelsen med Finland, Sverige og Østrig, havde vi også en traktatændring, nemlig Maastrichttraktaten fra 1991-92.

Med så mange medlemslande og med flere nye medlemslande, der skal ind, er det selvfølgelig nødvendigt, at man får den nødvendige justering af Traktaten, så arbejdet kan fungere efter en udvidelse. Det ville være halsløs gerning at gå i gang med udvidelsen, uden at vi får vedtaget Amsterdamtraktaten. Jeg er overbevist om, at skulle man fortsætte med Maastricht-

traktaten og alligevel lave udvidelsen, så ville man efter nogle få år konstatere, at samarbejdet ville bryde sammen.

Det er formentlig også det, man i virkeligheden ønsker fra modstandernes side: en situation, hvor det hele vil bryde sammen. Men det er ikke det, vi ønsker i Det Konservative Folkeparti. Vi føler en forpligtelse til at få ratificeret Amsterdamtraktaten, og vi håber, at medlemslandene og befolkningerne i de andre medlemslande føler den samme forpligtelse.

Hvad er perspektivet ellers? Ja, perspektivet er, at de tidligere kommuniststyrede lande, som jo ikke havde demokratier, ser mod Vesteuropa, ser til de demokratiske systemer, som vi har bygget vore samfund op på, og som nu også skrives ind i Amsterdamtraktaten. Spørgsmålene om frihed, demokrati, respekt for menneskerettigheder og retsstatsprincipper forpligter medlemslandene sig til, og det vil de nye medlemslande også forpligte sig på.

Derudover gør Amsterdamtraktaten også det, at hvis et medlemsland, efter at det er kommet ind i Den Europæiske Union, ikke respekterer disse grundlæggende principper, så kan det pågældende lands medlemskab suspenderes, og det er det nye med Amsterdamtraktaten. Man får denne mulighed, og derfor er det ikke, som fru Annette Just siger, fuldstændig ligegyldigt, om man skriver det ind i Traktaten – det var det, fru Annette Just påstod – for vi har det jo i den europæiske konvention osv. Men det er afgørende vigtigt, at man forpligter sig på de her ting, hvis man er medlem af Den Europæiske Union, og at de andre medlemslande har mulighed for at suspendere medlemskabet, hvis man ikke respekterer det.

Det er vel første gang i Europas historie, at så afgørende demokratiske principper, som alle Folketingets partier jo tilslutter sig, bliver en forpligtelse for størstedelen af de europæiske lande.

Jeg vil også godt knytte en kommentar til spørgsmålet om udvidelsesforhandlingerne. Det er afgørende vigtigt for Det Konservative Folkeparti, at udvidelsesforhandlingerne starter med alle ansøgerlandene på samme tid, og derfor var vi meget forvirrede, da den socialdemokratiske formand for Europaudvalget begyndte at melde, at det måske ikke var så realistisk og nødvendigt. Vi mener, at den danske regering skal stå fast på det synspunkt, lige til den endelige beslutning er truffet. Det har jeg også kun-

net se, at udenrigsministeren har været ude med; det støtter vi.

Vi finder også, det er nødvendigt, at vi med Amsterdamtraktaten får ændringer af institutionerne, for at udvidelsen kan komme på plads. Der er jo ingen, der kan forestille sig et Europa-Parlament fungere med 1.200-1.400-1.500 medlemmer. Derfor er det fornuftigt, at der nu sættes loft over ved at sige 700 medlemmer.

Vi synes også, det er fornuftigt, at man har lavet en aftale om – og det er jo en klar indrømmelse fra de store landes side – at der skal være en kommissær pr. medlemsland og de store skal afgive en kommissær, når man begynder at gå i gang med selve udvidelsen.

Vi er kedede af, at man ikke fik løst spørgsmålet om stemmevægtene, men vi er ikke et sekund i tvivl om, at det spørgsmål skal vi nok få løst. Det drejer sig bare om, at man opretholder den rigtige balance imellem de store og små lande, og det tror jeg også vil lykkes efterfølgende.

Kigger vi på den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, så har vi her et klassisk problem, hvor vi på den ene side gerne vil være effektive i vores beslutningsproces og på den anden side gerne vil bevare vores suverænitet. Det er sådan set lykkedes med Amsterdamtraktaten at finde en løsning på det problem. Vi har vores suverænitet, det har alle medlemslandene, i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, men samtidig er det ikke sådan, at der er så meget suverænitet, at man kan blokere for alle de andre medlemslande, hvis det er noget, de er enige om. Det er derfor vigtigt, at vi nu har fået den såkaldte konstruktive afståelse bygget ind i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Lad mig også sige til dem, der påstår, at dette er Europas Forenede Stater, forbundsstaten, som er under opbygning, at var der et sted, hvor man skulle afgive kompetence, hvis det var forbundsstaten, man ønskede, var det på udenrigs- og sikkerhedspolitikken, men det er der jo ingen medlemslande som ønsker. Hverken Frankrig, Tyskland, Italien, Storbritannien eller for den sags skyld Danmark ønsker at afgive sin suverænitet på det område, og derfor fastholder man et ja til samarbejdet, også til effektivisering af samarbejdet, men et nej til at afgive suverænitet på området. Det er en pragmatisk løsning, man har fundet, og jeg håber, at det vil vise sig, at den kommer til at fungere.

Jeg synes også, at hele spørgsmålet om fleksibilitet, som nu kommer ind i Traktaten, er fornuftig. Med 20-25 medlemslande vil der være situationer, hvor nogle ikke er parate til at gå ind i samarbejde på konkrete områder. Men det kan jo ikke være rigtigt, at de kan forhindre andre i at gå videre, hvis det er sådan, at man respekterer reglerne om, at man ikke må undergrave de resultater, der er opnået. Derfor er det vigtigt at få bygget fleksibilitet ind i den nye traktat.

Flere kvalificerede flertalsafgørelser er positivt. Det har vist sig, at når der skal nås resultater, er det nødvendigt at bruge denne metode. Og jeg har svært ved at forstå, at man kan være imod, at man i spørgsmål om svigbekæmpelse nu kan bruge en kvalificeret flertalsafgørelse.

På det miljøpolitiske område synes jeg også, at man er kommet videre. Det har været meget fint, at Kommissionen med den gamle traktat i hånden har skullet lægge forslag frem på højt beskyttelsesniveau, men hvad hjælper det, hvis Ministerrådet og Europa-Parlamentet ikke tilstræber at vedtage tingene på et højt niveau? Det bliver de nu pålagt med Traktaten, og her vil Europa-Parlamentet efter min opfattelse virkelig få en knage, der kan bruges, hvis Ministerrådet vedtager tingene på et for lavt niveau.

Når det gælder området for miljøgaranti, synes jeg, det er fornuftigt, at man har fået muligheden for, at man kan påkalde sig miljøgarantien, hvis det er sådan, at man har videnskabeligt belæg for det. Et er så, at modstanderne problematiserer det og siger, at det ikke virker, nu skal der gå seks måneder, inden Kommissionen skal godkende tingene osv., det er jo ikke en nyhed, at man altid vil problematisere tingene, men realiteten er, at der er sket en forbedring i forhold til Maastrichttraktaten – og forbrugerpolitikken er jo også kommet ind i selve Traktaten.

Må jeg så til sidst knytte nogle kommentarer til spørgsmålet om det retlige og indre anliggende. Her er sagt meget om Schengensamarbejdet, og man har ført hele flygtningedebatten frem, men realiteten er, som det også er sagt her fra talerstolen, at vi har ratificeret Schengenaf-talen, og det, der nu er tale om, er, at de andre medlemslande, hvis de ønsker at gå videre, kan gå videre, hvilket jo primært er i spørgsmålet vedrørende den fri bevægelighed.

Jeg har altså svært ved at forstå, når man hører bl.a. hr. Kristian Thulesen Dahl være så kritisk, at det er noget negativt, at man har en

fri bevægelighed for borgerne. Jeg synes, det er fantastisk positivt, hvis man kan bevæge sig frit. Der er 80 millioner ud- og indrejser fra Danmark om året, og hvorfor skal alle de mennesker kontrolleres hele tiden, hvis man kan løse problemet med kriminalitetsbekæmpelse og illegal indvandring ad en anden vej? Det er jeg nemlig overbevist om at man kan, hvis det er sådan, at man vil samarbejde om det.

Det har da også vist sig her i de seneste måneder, at det netop er ved at lave baglands-kontrol og lign., at tingene begynder at virke. Det er så et spørgsmål om, hvor mange res-sourcer man vil sætte ind. Men hvorfor skal man genere mennesker, hvis de vil bevæge sig over en grænse, for det er jo ikke nødvendigt? Hvorfor skal alle, der har et legalt ærinde, ikke kunne bevæge sig frit i Europa? Hvorfor skal de kontrolleres?

Jeg synes, at det er en helt fordrejet debat. Det, det drejer sig om, er jo alene, at hvis de lande, som nu accepterer, at Schengen skrives ind i Traktaten, vil gå videre – vi har her vores forbehold – så har de altså aftalt en metode til, hvordan de kan gå videre: I de første fem år kan de kun vedtage tingene med enstemmighed, og derefter skal de være enige om, hvad der kan gå over til kvalificeret flertalsafgørelse. Det er det, det drejer sig om. Jeg har som sagt svært ved at forstå, at det skulle være noget negativt.

Til slut kan jeg sige til udenrigsministeren, at Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget. Vi vil være positive gennem udvalgs-behandlingen, og sker der ingen væsentlige ændringer af lovforslaget, garanterer jeg også for, at Det Konservative Folkeparti stemmer for lovforslaget ved tredje behandling.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Hr. Kent Kirks slutbemærkninger kalder mig op, for jeg må indrømme, at jeg ikke vil stemme for det her lovforslag. Hr. Kent Kirk sagde, at vi i Det Konservative Folkeparti ikke opfatter Amsterdamtraktaten som et led i retning af en udvikling mod Europas Forenede Stater, men i modsætning hertil må jeg som medlem af Det Konservative Folkeparti sige: Det gør jeg. Det er det, jeg er bekymret for, og derfor kan jeg ikke stemme for lovforslaget.

Jeg vil benytte lejligheden til at gøre opmærksom på og spørge hr. Kent Kirk, om han ikke er opmærksom på Amsterdamtrakta-

tens art. 6, stk. 3, som siger, at Unionen respekterer medlemslandenes nationale identitet. Det lyder jo fint, men den erstatter Maastrichttraktatens tilsvarende bestemmelse, der vist var art. 5, stk. 1., som hed, at Unionen respekterer medlemsstaternes nationale identitet og deres styreform, der bygger på demokratiske principper. Det sidste er slettet. Det tror jeg ikke er tilfældigt.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Hr. Kent Kirk talte jo medrivende om, hvor vigtigt det bl.a. er, at menneskerettighederne nu er skrevet ind i Amsterdamtraktaten og sagde direkte til mig, om jeg ikke på Fremskridtspartiets vegne synes, at dette var utrolig vigtigt, for nu var de nødt til at overholde reglerne, ellers kunne de risikere at få en løftet pegefinger, ja, sågar risikere visse restriktioner og tilmed i alleryderste tilfælde blive smidt ud af samarbejdet.

Dér er jeg altså nødt til at spørge: Er hr. Kent Kirk ikke opmærksom på, at præcis den samme ordlyd, og præcis de samme argumenter og trusler bliver brugt i Europarådets konvention, og at det faktisk også er med der, hvilket jeg er glad for, det er nemlig med til at holde disse lande inden for lovens rammer og overholde menneskerettighederne, så godt de formår. Og Europarådets bruger netop enorm tid og ressourcer på at sikre, at menneskerettighederne bliver overholdt.

Når det så sker, at der alligevel er nogle, der går uden for rammerne, bliver det ikke blot påtalt; et land som Tyrkiet har været sat uden for spillet i en kortere tid. Er det, hr. Kent Kirk siger, og når hr. Kent Kirk bruger den slags argumenter, i virkeligheden ikke netop at fordreje debatten?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Når man hører hr. Kent Kirks ordførertale, er det lidt som at se en repræsentant eller en spiller for et oldboyshold i fodbold, hvor spilleren kommer ud og godt nok har tabt 6-1, men stråler som en sol og ser ud som om, de har vundet, og hvor har det været dejligt at spille denne kamp. Som jeg husker det - når jeg tænker lidt tilbage - så står hr. Kent Kirk rent faktisk og nærmest skamroser nogle af de ting i Traktaten, som hr. Kent Kirk i forløbet har kæmpet for

overhovedet ikke skulle fremgå af traktatens tekst.

Når man hører hr. Kent Kirk tale om miljøforudsætninger og tale om beskæftigelsesafsnit, så lyder det jo, som var det skrevet med hr. Kent Kirks eget hjerteblod. Men er sandheden ikke, at De Konservative jo netop ikke synes, at det skulle indgå, for det er lidt for socialdemokratisk?

Jeg kom også til at tænke på, om denne forvirring om, hvad man egentlig ønsker og ikke ønsker fra De Konservatives side, var grunden til, at den konservative partiformand måtte helt til Bruxelles, eller var det Strasbourg, for at mødes med Kommissionens formand for at få afklaret, om den her nye traktat nu egentlig var et socialdemokratisk projekt eller ikke var et socialdemokratisk projekt.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne spørge hr. Kent Kirk, om han ikke, når man tænker det lidt nærmere igennem, vil erkende, at det er en udemokratisk debatfacon, hvis man på væsentlige områder i den her traktat bare henviser til, at det har et folketingsflertal altså besluttet i Schengenaftalen. Schengenaftalen havde man gudskelov ikke behov for at diskutere med befolkningen, for den vedtog man jo bare her i Folketinget uden at spørge nogen. Og hele det emneområde vil man så ikke diskutere yderligere med befolkningen bagefter.

Er det ikke for at sige det mildt en noget udemokratisk debatform?

Var det ikke rigtigere at sige, at det, der står i denne traktat, naturligvis er det, vi skal diskutere, for dér ligger jo hele den fremtidige forvaltning af det, man kalder Schengenreglerne. Og hr. Kirk vil vel ikke bestride, at det er Traktatens indhold, at Schengenreglerne indskrives og bliver optaget i EU som en del af EU og fremover vil blive forvaltet af EU. Det kan da ikke være rigtigt, at befolkningen ikke skal inddrages i den debat.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Fru Annette Just kan jo ikke på nogen måde fratage mig den ret at tillægge det stor betydning, at man nu får skrevet menneskerettighederne ind i Amsterdamtraktaten, og at man også får skrevet sanktionsmuligheder over for de lande, som ikke respekterer dem, ind. Det

tillægger jeg stor betydning. Jeg tror, at det vil være meget værdifuldt.

Til hr. Kristian Thulesen Dahl: Jeg havde egentlig forberedt mig lidt på hr. Kristian Thulesen Dahls indlæg og var nok nogenlunde klar over tonen, og derfor mener jeg ikke, at jeg sagde et ord om beskæftigelsesafsnittet.

Men jeg sagde en del om miljøafsnittet. Det er korrekt, at vi synes, det er et godt tiltag, der er taget her. Vi synes, det er meget fornuftigt, når Kommissionen nu skal fremlægge sine forslag på et højt beskyttelsesniveau, at Ministerrådet og Parlamentet så også skal tilstræbe at vedtage det på et højt niveau. Jeg synes, at det er fornuftigt.

Jeg synes også, at det er en pragmatisk løsning, man har fundet på det problem, der reelt har været omkring miljøgarantien. Det har jeg aldrig lagt skjul på, heller ikke i Folketingets Europaudvalg. Det er rigtigt, at vi har været noget skeptiske omkring beskæftigelsesafsnittet, men så vidt jeg husker, sagde jeg ikke et ord om det i selve min tale.

Til hr. Keld Albrechtsen om, hvorvidt det er udemokratisk at sige, at vi ikke skal diskutere Schengen: Det ved jeg ikke. Realiteten er, at uanset hvad jeg siger her, og uanset hvordan man stemmer til Amsterdamtraktaten, så er Schengenaftalen ratificeret. Og så er alle de konsekvenser, som hr. Keld Albrechtsen på den ene side synes er forfærdelige, fordi de udelukker alle flygtninge, og som hr. Kristian Thulesen Dahl på den anden side siger gør det stik modsatte, der jo under alle omstændigheder, uanset hvordan man forholder sig.

Det, der er interessant omkring Schengen, er, hvad der kommer til at ske fremefter, og der har regeringen jo taget det forbehold, som regeringen skulle tage. Vi beklager, at vi er i den situation, at vi må tage det her forbehold, for det gør, tror jeg, at når de andre vedtager noget, så vil vi stort set være nødt til på en eller anden måde at skulle tilpasse os det, nøjagtig som dengang de andre uden om selve EU-samarbejdet vedtog Schengenaftalen. Den blev jo vedtaget uden om EU-samarbejdet, og så var den danske regering eller det danske Folketing nødt til at forholde sig til de konsekvenser, der var.

Og hvad var konsekvenserne? De var, at den ydre grænse kom til at ligge mellem Danmark og Tyskland, og at alle danske statsborgere og alle andre, der skulle passere ned over den dansk-tyske grænse, skulle kontrolleres på alle mulige måder.

Jeg husker, hvordan den daværende justitsminister, som nu er formand for Folketinget, med bekymring så på alle de henvendelser, der kom på det tidspunkt. Det var ikke nemt, og derfor var vi nødt til at forholde os til det, som de andre havde besluttet.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Helt undtagelsesvis tager jeg ordet på dette tidspunkt. Det gør jeg, fordi der i hr. Frank Dahlgaards indlæg havde indsneget sig en så åbenbar fejl, at jeg synes, det er bedst at korrigere den tidligt.

Det er rigtig nok, at i den nuværende artikel F er indsat et nyt stykke, der lyder:

»Unionen respekterer medlemsstaternes nationale identitet.«

De sætninger, som derefter fulgte i den gamle Maastrichttraktat, er nu placeret et andet sted i Traktaten. Det synes jeg at hr. Frank Dahlgaard skulle være opmærksom på, inden han fremturer. Derfor vil jeg gerne citere artikel F, a):

»Stk. 1, affattes således:

»Unionen bygger på principperne om frihed, demokrati og respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder samt retsstatsprincippet, der alle er principper, som medlemsstaterne har til fælles.«

Altså i endnu stærkere form er det, der er udgået, indsat i Amsterdamtraktaten – bare et andet sted i Traktaten, og jeg håber derfor, at denne misforståelse ikke mere sniger sig ind i vores debat.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg vil gerne starte med at takke hr. Kent Kirk for, at han dog erkendte, at det med menneskerettighederne nu er skrevet udmærket ind i den her traktat. Men det står faktisk også i andre traktater, og det har præcis den samme virkning. Så det har måske ikke den store betydning.

Så vil jeg også gerne have lov at takke hr. Kent Kirk for, at han nu erkender, at hvis vi virkelig mener, at vi ikke vil have Schengensamarbejdet kørt hen til noget med kvalificeret flertal, så skal vi altså stemme nej til Amsterdamtraktaten. Det var dejligt, at hr. Kent Kirk fik det klarlagt hundrede procent. Det er sjældent, man hører den slags fra De Konservative, hvis ikke lige det er hr. Frank Dahlgaard, der tager ordet.

Så vil jeg svare på et andet spørgsmål, som hr. Kent Kirk stillede om, hvorvidt vi, der er

modstandere af Amsterdamtraktaten, virkelig ønsker, at EU-samarbejdet skal bryde sammen. Nej, vi ønsker netop ikke, at det skal bryde sammen. Men det kommer til at bryde sammen, hvis man gør, som der står i Amsterdamtraktaten, og tager alle politikker og siger, at nu er det EU, der skal fastlægge dem. For det er jo alt undtagen kirkepolitik. Samtidig står hr. Kent Kirk og siger: EU skal kun behandle de ting, som de enkelte lande ikke kan løse selv.

Men til hr. Kent Kirk: Arbejdsmarkedspolitik, socialpolitik osv. er ting, som de enkelte lande med respekt kan klare selv, og det hører ikke til i et EU-økonomisk samarbejde.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er noteret, at De Konservative i deres ordførerindlæg ikke har haft noget omkring beskæftigelse eller beskæftigelsesafsnittet i Traktaten, og derfor må jeg spørge hr. Kent Kirk: Er det, fordi De Konservative er modstandere af det afsnit? Det synes jeg ville være rart at få at vide, for nu kommenterede hr. Kent Kirk det jo selv og sagde endda eksplicit, at det ikke var nævnt.

Så kunne det jo være interessant at vide, om det er, fordi De Konservative undlader at nævne det, man er modstander af. Og så kunne det være interessant at vide, om De Konservative er modstandere af det her afsnit, og om der så også er andre afsnit, som De Konservative er modstandere af, hvis man begynder at tale om indholdet i Traktaten.

Så havde hr. Kent Kirk i sit ordførerindlæg nogle bemærkninger til mig og til Dansk Folkeparti omkring det her med fri bevægelighed, og han syntes, det var mærkeligt, at Dansk Folkeparti er modstandere af totalt fri bevægelighed over grænserne. Jamen det er vi da! Selvfølgelig er vi det. Vi ønsker da, at det ikke skal være muligt for alle og enhver at komme til Danmark. Der skal da være grænser for det!

Og det er vi jo ikke ene om at mene. Det har G 7-landene jo også anbefalet i en rapport over, hvordan man forstærker bekæmpelsen af international kriminalitet, terrorisme og narkotransport. Der har de jo netop pointeret, at øget grænsekontrol mellem landene kan være et effektivt middel til at hindre den form for kriminalitet.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne sige tak til hr. Kent Kirk, fordi han trods alt går en lille smule ind i diskussionen om Schengenreglerne og den danske undtagelse i den forbindelse. Og jeg lagde mærke til, at hr. Kent Kirk havde et realistisk forhold til denne såkaldte undtagelse, der er endt med at blive en parodi på en undtagelse, fordi den jo, som hr. Kirk også helt korrekt antydede, vil medføre, at Danmark under alle omstændigheder bliver nødt til at tilpasse sig det, som de andre beslutter.

Men så vil jeg godt spørge hr. Kent Kirk, som nævnte spørgsmålet om den dansk-tyske grænse, om det ikke bekymrer ham, hvis den norske regerings undersøgelse af grundlovsproblemet i Norge viser, at det er i strid med den norske grundlov at føre Norge ind i Schengen. For så vil et ja til Amsterdamtraktaten medføre, at der bliver en ydre Schengengrænse mellem Norge og Danmark, og at den nordiske pasunion dermed ikke længere eksisterer.

Bekymrer det ikke hr. Kent Kirk, at man ved at stemme ja til Amsterdamtraktaten dræber den nordiske pasunion?

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Tak til formanden, fordi jeg får mulighed for at svare udenrigsministeren, som mener, at jeg er ude i en misforståelse, når jeg citerer fra Amsterdamtraktaten og sammenholder den med Maastrichttraktaten og siger, at der er faldet noget væk. Og det, der er faldet væk, er jo ikke det, der er kommet ind et andet sted, som udenrigsministeren citerede. Det, der stod i Maastrichttraktaten, var, at Unionen respekterer medlemsstaternes nationale identitet og deres styreform, der bygger på demokratiske principper.

Det er den sidste sætning, der er faldet væk. Den står jo ikke det andet sted.

Ministeren citerede noget om retsstaten, og det kan være meget godt, men det, der bekymrer mig og mange konservative, er jo netop, at vores folkestyre – altså styreform – byggende på demokratiske principper bliver undergravet, fordi flere og flere beslutninger tages væk fra dette Folketing og flyttes ned til Bruxelles.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Hr. Frank Dahlgaard har jo underholdt os meget om, at det står skralt til med læsefærdig-

hed her i landet, og jeg må sige, at det sidste indlæg her bekræfter det til fulde.

Må jeg læse én gang til, hvad der står i den nye artikel F:

»Unionen bygger på principperne om frihed, demokrati« – altså principperne om demokrati – »og respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder samt retsstatsprincippet, der alle er principper« – altså også demokrati – »som medlemsstaterne har tilfælles.«

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Og det er netop det, som den konservative folketingsgruppe tillægger meget, meget stor betydning. Der er også senere i Traktaten en henvisning til, at hvis medlemslandene ikke efterlever de her principper, så kan man suspendere medlemskabet. Det synes jeg er meget betydningsfuldt, og det er noget, vi tillægger meget stor betydning.

Til fru Annette Just: Ja, der er ikke så meget at sige. Jeg kan forstå, fru Annette Just takker mig, og det er så i orden.

Til hr. Kristian Thulesen Dahl: Når jeg ikke nævnte beskæftigelsen, så er det ikke, fordi vi er imod det afsnit, men vi forventer ikke, at det får den store betydning, fordi det stadig væk er sådan, at beskæftigelsespolitikken er et nationalt anliggende.

Det, vi taler om med hensyn til Amsterdamtraktaten, er, at man nu skal fremlægge sin beskæftigelsespolitik for hinanden, så man kan koordinere den, og så kan Kommissionen komme med nogle henstillinger. Men det står grundlæggende fast – og det er det, vi har ønsket i Det Konservative Folkeparti – at beskæftigelsespolitikken skal være et nationalt anliggende.

Må jeg så sige omkring fri bevægelighed: Jeg synes egentlig, det er imponerende, hvis Dansk Folkeparti mener, at man skal kontrollere alle mennesker, som har en legal grund til at rejse, som har lov til at rejse, og som har lov til at komme ind i et andet land, fordi man har et problem omkring narkobekæmpelse og illegal indvandring. Så må det da være bedre at sige: Jamen lad os løse den her opgave ved at sige, at de, der har ret til at rejse, også kan rejse frit.

Og så må vi på anden vis finde ud af, hvordan vi kan samarbejde om at løse illegal indvandring, kriminalitet osv. osv. Det er jo det, det hele går ud på. Det er jo ikke sådan, at der

er nogen, der siger: Alle forbryderne skal have lov til at rejse frit. Det passer jo ikke. Det går jo netop ud på at bekæmpe det. Og det er jo så også det, man gør.

Til hr. Keld Albrechtsen: Jeg synes, det med Norge er et meget tænkt eksempel. Det, vi må konstatere, er, at Norge har tilsluttet sig Schengenafalen, at den nordiske pasunion består, og at vi får den fri bevægelighed. Og jeg er helt sikker på, at det også vil komme til at se sådan ud i fremtiden. Så det at påstå, at ved at stemme nej til Amsterdamtraktaten kan man bevare den nordiske pasunion, er vist at vende det hele 180 grader på hovedet. Men det er hr. Keld Albrechtsen jo også dygtig til.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Holger K. Nielsen som ordfører.

Holger K. Nielsen (SF):

Hvad er det for problemstillinger, Europa står over for, og dansk Europapolitik står over for? Jeg vil godt nævne tre områder:

Det er for det første, at der bliver skabt en ny sikkerhedspolitik, en ny sikkerhedsstruktur i hele Europa, som tager udgangspunkt i et helt og ikke i et delt Europa, som gør op med den militære sikkerhedspolitik, der har været gældende mellem 1945 og 1989, og som udnytter den historiske mulighed, der ligger efter Murens fald, for endelig efter mange hundrede års ustabilitet at få skabt stabilitet, fred og sikkerhed i vores del af verden. Her er jeg fuldstændig enig med de ordførere, der har nævnt det som vor generations største udfordring, og jeg er også enig i, at det er i den sammenhæng, vi skal se udvidelsen af EU mod Øst.

Det er sikkerhedspolitik, vi her snakker om. Det er et afgørende sikkerhedspolitisk perspektiv, vi skal have i baghovedet, når vi diskuterer EU's udvidelse.

Det kan godt være, det kommer til at koste os penge, men det er penge, vi er nødt til at betale af hensyn til vores sikkerhed og af hensyn til at få skabt en anden sikkerhedspolitisk tænkning end den, der har været gældende mellem 1945 og 1989. Men det er så også derfor, at vi skal have i baghovedet, at alle ansøgerlande i Østeuropa skal have dette optagelsesperspektiv.

Den anden udfordring, vi står over for, er at skabe folkelig tillid og opbakning bag det europæiske samarbejde. EU er om noget et eliternes projekt. Det er et projekt for de politiske og økonomiske eliter i medlemslandene. Det er en

af årsagerne til, at der har været en stigende skepsis i befolkningerne i forhold til det her projekt. Det gav sig udslag i nej den 2. juni 1992 i Danmark, et nej, der jo fik store konsekvenser for diskussionen i andre europæiske lande. Pludselig opstod der en europæisk debat i Frankrig, en europæisk debat i andre EU-lande, hvor det viste sig, at der blandt befolkningerne var langt større skepsis i forhold til det her, end man havde regnet med.

Det har selvfølgelig sammenhæng med, at EU har det, man kalder demokratisk underskud. Det er ufolkeligt, uigennemskueligt, det er lukket.

Men i Danmark har det også sammenhæng med en utrolig forløjet debat om Europa, som går helt tilbage til 1972-afstemningen, hvor man kom med på grund af de økonomiske argumenter. Det var økonomi, landbrugspriser, landbrugseksport, der gjorde udslaget i 1972. Og derfor kan man sige, at dansk EU-debat siden 1972 har været præget af den forløjethed, som gjorde udslaget i 1972. Og det var i høj grad det, befolkningen kvitterede for den 2. juni 1992. Det er en hovedårsag til, at der i Danmark er en kløft mellem befolkning og politikere på det her område, en kløft, som det er helt, helt afgørende at tage alvorligt, hvis man skal skabe folkelig opbakning bag det europæiske samarbejde.

En helt afgørende forudsætning for at overskride denne kløft er at respektere nej'et den 2. juni 1992.

Efter 1992 gik SF ind og forhandlede et nationalt kompromis med jasi den ud fra, at det var vigtigt at få et nyt grundlag for en dansk Europapolitik. Det gav sig udslag i de danske undertagelser, det gav sig udslag i Edinburghafgørelsen. Det var fuldstændig afgørende for os, at det her var starten på en ny og langsigtet dansk Europapolitik og ikke en taktisk fidus, der skulle få vælgerne til at sige ja den 18. maj 1993. Essensen i det nationale kompromis var følgende: Vi siger nej til mere union, vi siger ja til et praktisk orienteret samarbejde inden for det eksisterende EF. Nej til union, ja til samarbejde.

Denne grundtanke ligger stadig i hele SF's Europapolitik og ligger også bag vores vurdering af denne her nye traktat.

Den tredje udfordring, jeg vil nævne, er, at det ikke mindst for venstrefløjens er vigtigt at få en, kan man kalde det modmagt i forhold til det indre marked, de frie markeds kræfter, således at det ikke bare er hensyn til kapitalens frie

bevægelighed, hensyn til kapitalen og de store selskaber, der bliver afgørende, men at også hensyn til miljø, hensyn til sociale rettigheder kommer på dagsordenen.

Det, som så er spørgsmålet, er, om Amsterdamtraktaten lever op til de krav, som vi med rette kan stille til en traktat, der skal løse de problemer, Europa står over for. Som bekendt er SF's svar på det spørgsmål et nej. Lad mig nævne følgende:

Udvidelsesperspektivet er utilfredsstillende. Jeg har hørt andre ordførere, ikke mindst hr. Ove Fich, lægge meget vægt på, at en forudsætning for, at man kan gå i gang med udvidelsen, er, at man siger ja til denne her traktat.

Hr. Kent Kirk, tror jeg, nævnte, at det ville være halsløs gerning at gå i gang med udvidelsen, medmindre man sagde ja til Amsterdamtraktaten.

Det er store ting, vi spiller med, siger hr. Ove Fich. Jeg synes, at man skulle spise lidt brød til her. Det er jo meget svært at se den nære sammenhæng mellem den her traktat og så udvidelsen. Det, at det skulle være halsløs gerning, hvad har det med sagen at gøre? Der er intet i den her traktat, der løser de grundlæggende problemer omkring udvidelsen.

Hr. Ove Fich har talt med forskellige europæiske statsministre - hvem ved vi ikke helt - men hvad kan det bruges til?

Jeg synes, vi er nødt til at vurdere: Er udvidelsen bundet op på den her traktat eller ej? Eller er udvidelsen en proces, der under alle omstændigheder vil gå ud over den her traktat og under alle omstændigheder vil tage tid, og som under alle omstændigheder vil kræve nye traktater? Det er jo tilfældet. Vi ved allerede i dag, at selv om det bliver et ja til Amsterdamtraktaten, så får vi nye traktater, vi skal forholde os til på et senere tidspunkt, og derfor vil jeg meget fraråde tilhængerne at koble et ja til Amsterdam op på udvidelsen.

SF, hele SF, er tilhængere af udvidelsen af EU, men vi er også opmærksomme på, at der er tale om en historisk proces, som forhåbentlig er uafvendelig, men som ikke er logisk koblet op på Amsterdamtraktaten. Det var den ikke før topmødet. Jeg har hele tiden været skeptisk over for den sammenkobling, men bagefter, når man nu ikke fik løst de grundlæggende problemer omkring udvidelsen på topmødet, så kan man ikke med rette, med føje påstå, at den sammenhæng eksisterer.

Dertil kommer, at i det omfang sammenhængen er der, så er det jo skrevet ind i traktaten, at man uden de store problemer kan lukke 5 lande ind. Hvad konsekvensen af det vil blive, er svært at sige. Det kan godt være, at det ikke får den store betydning, og at man så siden hen kan lukke flere lande ind. Det kan ikke afvises, men der ligger en tankegang i det her, som jeg desværre ikke tror er helt tilfældig: Nu koncentrerer vi udvidelsesprocessen, så de 5 lande umiddelbart kan komme ind. Det er det, som man vil koncentrere ressourcerne om, og efter min vurdering er der en logisk sammenhæng mellem traktatens ord om det og så Kommissionens forslag om, at man skal starte forhandlingen kun med de lande.

Der er også en sammenhæng mellem debatten omkring strukturfondene i »Agenda 2000« og den debat, der er om brug af strukturfondsmidler til de lande, der kommer med i første omgang, og de lande, der kommer med senere hen. Med andre ord er der utrolig mange løse ender i den udvidelsesproces, der under alle omstændigheder vil kræve nye forhandlinger, nye problemløsninger, og som derfor ikke kan hænges op på, at der bliver et ja til Amsterdamtraktaten.

Jeg er bange for – jeg ved det ikke – men jeg er bange for, at denne her model med de fem lande vil føre frem til, at man så ikke kommer længere. Det vil sige, at hvor man tidligere havde et tæppe mellem Øst og Vest, får man nu et tæppe mellem de lande, der kommer med i første omgang og de lande, der kommer med i anden omgang eller måske slet ikke kommer med. Faren er overhængende. Hele strategien er lagt op til, man koncentrerer kræfterne om de fem første lande.

Jeg er enig med regeringen i at fastholde, at man skal starte forhandlingerne med alle lande. Jeg støtter regeringen i det, og jeg kan også forstå, der er bred opbakning bag det. Jeg håber på, at det bliver resultatet.

Jeg må sige, at logikken i den nye traktat til siger noget andet, og derfor er det ikke tilfældigt, at der er stærke kræfter, der vil noget andet her end den danske regering. Udvidelsen er ikke tilfredsstillende, og det tror jeg i virkeligheden de fleste her er enige om. Så kan man diskutere, om det kunne være bedre, om det kan gøres bedre. Det tror jeg, men jeg tror også, de fleste er enige om, det er utilfredsstillende.

Det andet, jeg vil nævne, er, at der er mere Union i denne her traktat. Som jeg sagde før,

var det centrale i det nationale kompromis, at vi siger hertil og ikke længere. Nej til Unionen og ja til det praktiske samarbejde. Det er det med Unionen, det er det på det retlige område med overflytningen til søjle 1 og de ændringer, der er i restsøjle 3 for at bruge teknokrat-EU-sproget, hvor der helt klart bliver flere beføjelser til EU.

Så siger man, at vi har den retlige undtagelse. Jo, det har vi jo formelt, men det er jo fuldstændig korrekt, som det blev sagt af den hollandske statssekretær ved Amsterdammødet, at Danmark juridisk er udenfor, men politisk er vi med. Hvorfor er seks-måneders-reglen ellers med i den danske protokol?

Det bliver sagt, at så ved man jo ikke, hvad der skal ske. Jo, men bare det forhold, at vi så skal tage stilling til, at hvis vi ikke følger de andre, så står vi i et problem. Jeg vil da godt give mit gæt på, hvad der vil komme i spil, hvis vi ikke følger de andre lande. Når man hører på konsekvenserne, hvis vi går ud af Schengensamarbejdet, er det så ikke den nordiske pasunion, der kommer i spil? Er sandheden ikke, at hvis vi ikke følger de andre i Schengensamarbejdet, så ryger den nordiske pasunion?

Jeg synes, det er uacceptabelt, netop fordi undtagelserne ikke bare skal være juridiske formuleringer på et stykke papir, men også skal have en reel politisk substans. Det var hensigten, det var meningen, da vi formulerede det nationale kompromis. Det er ikke tilfældet her. Der er tale om, at vi reelt har bundet os til at følge de andre lande. Det er utilfredsstillende. Der er mere Union omkring magtfordelingen, der er mere magt til Parlamentet, der er mere magt til Kommissionen, der er mere magt til Domstolen.

Til sidst – tiden går, jeg havde ellers mange ting, jeg godt ville sige – så lad mig lige sige lidt omkring perspektiverne ved et nej. Kan man overhovedet sige nej?

Når man hører mange tilhængere, så får man det indtryk, at det så godt som er umuligt at sige nej til det her. Jeg må sige, at vi har hørt den snak før. Jeg husker tydeligt før den 2. juni 1992, hvordan dommedagsprofetierne blev udskreget. Hvis vi siger nej, så vil der ske det, at vi vil gå økonomisk fallit, vi vil ryge ud af samarbejdet. Jacques Delors mente, vi ville ryge ud af landbrugsordningerne, og hele batteriet blev jo kørt frem af skrækargumenter for, hvad der ville ske ved et nej.

Vi fik et nej. Vi fik efter min opfattelse en tilfredsstillende løsning efterfølgende. Den kunne være bedre, men den var tilfredsstillende.

Jeg er da ikke et sekund i tvivl om, at ved et dansk nej vil man stå i en tilsvarende situation. Der vil være en fælles interesse i at få en løsning, der tilfredsstiller danske interesser, og på visse områder er situationen jo anderledes i forhold til 1992.

Maastrichttraktaten var jo virkelig en prestige fyldt traktat. Det er det her jo ikke. Der er allerede lande, der er begyndt at sige, vi skal skrive en ny traktat, næsten inden vi har ratificeret denne her Amsterdamtraktat.

Derfor vil der naturligvis ligesom i 1992 være en ny situation, hvor man bliver nødt til at tage stilling til, at danskerne har sagt nej, og der vil på pragmatisk vis være vilje til og interesse for at få en forhandling med Danmark. Og det er så dér, vi har opstillet nogle krav om det retlige, om miljø og om Østeuropa, som efter min bedste vurdering er realistiske krav, og som er fornuftige krav, der sætter ind i forhold til de svagheder, der er i den eksisterende Amsterdamtraktat.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Jeg bemærkede, at hr. Holger K. Nielsen sagde nej til union og ja til samarbejde; det tror jeg er korrekt citeret. Så vil jeg gerne vide, hvorledes hr. Holger K. Nielsen ser på det afsnit, der er kommet med om beskæftigelse. Går SF ind for det?

Jeg vil også gerne vide, hvorledes hr. Holger K. Nielsen ser på det afsnit, der er kommet med om bæredygtig udvikling og om, at der skal tages miljøhensyn i forbindelse med trafik, landbrugspolitik m.v.

Til sidst blot en bemærkning. Det er klart, at et ja til Amsterdamtraktaten ikke automatisk medfører en udvidelse af EU, men jeg tror, det er lige så klart, at et nej til Amsterdamtraktaten helt sikkert blokerer for én udvidelse. Jeg synes, at SF skulle se i øjnene, at det er sådan, det forholder sig.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Nu går jeg ud fra, at hr. Holger K. Nielsen ikke ønsker, at Amsterdamtraktaten skal gå videre, end den går, heller ikke i spørgsmålet om udvidelsen. Derfor er jeg nødt til at spørge hr. Holger K. Nielsen, om SF mener, at det virkelig vil

være muligt at foretage udvidelsen ved hjælp af den eksisterende Maastrichttraktat, og at man ville kunne få EU til at fungere med en udvidelse med op til 25 lande på grundlag af den eksisterende Maastrichttraktat. Det har jeg i hvert fald svært ved at se.

Jeg har svært ved at se, at man kunne få institutionerne til at fungere, og jeg har svært ved at se, at man kunne få den udenrigs- og sikkerhedspolitiske afdeling til at fungere, hvis der altid var 25 lande, der skulle blive enige, og der ikke var mulighed for, at et land kunne stå af og de andre trods alt kunne gå videre. Jeg har også svært ved at se, at man kunne få det til at fungere, hvis man ikke åbnede for et tættere samarbejde, hvor alle skulle deltage.

Så af hensyn til klarheden: Er det virkelig rigtigt, at SF og hr. Holger K. Nielsen mener, at man kunne lave udvidelsen på basis af den eksisterende Maastrichttraktat?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

For den, der hørte godt efter hr. Holger K. Niensens ordførertale, var det tydeligt, at hvert ord var vejet på en guldvægt eller i hvert fald noget, der ligner. Jeg synes, at hr. Holger K. Niensens første afsnit i virkeligheden var et varmt, varmt forsvar for det europæiske samarbejde, også som det ser ud i dag.

Hr. Holger K. Nielsen fremhævede netop, at vi skal have en helt anden sikkerhedspolitik i Europa i bred forstand, som bygger på et samarbejde, der er helt anderledes end det, der var før Anden Verdenskrig, og på, at perioden fra 1945 til 1989 nu er overstået, og at vi har noget helt nyt foran os med udvidelsen osv. Det kunne ikke have været sagt smukkere af en hvilken som helst EU-tilhænger i denne sal.

Men så kom hr. Holger K. Nielsen ind på den folkelige tillid og opbakningen og gav en analyse fra 1972 og helt frem til i dag. Han talte om en forløjet debat og bad os om at respektere nej fra 1992. Så er det, jeg gerne vil spørge: Skal vi ikke også respektere jaerne fra 1972, 1986 og 1993? Hvad vil de folk, der lyttede til hr. Holger K. Nielsen i 1992, og som også stemte nej i 1993, sige, når hr. Holger K. Nielsen nu anbefaler et nej? De vil sige: Så får vi bare en ny afstemning et år efter, så det er da ikke noget. Den mand er jo utroværdig, vil de sige, han snød os sidste gang.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Hr. Holger K. Nielsen står og taler så varmt for, at man skal sige nej til Amsterdamtraktaten. Det kan jeg sådan set godt blive enig med ham i, men så kommer hr. Holger K. Nielsen til resultatet: Når nu nej er der, skal Danmark være forberedt på at forhandle en eller anden undtagelse.

Jeg vil gerne bede hr. Holger K. Nielsen om på nuværende tidspunkt klart at melde, om SF, når nej er kommet, vil ødelægge den folkeafstemning én gang til ved at lave et eller andet forkølet nationalkompromis og derved sælge den danske folkeafstemning, ligesom man gjorde det i 1992? Naturligvis håber jeg ikke, at SF vil gøre det én gang til.

Når der bliver spurgt, om SF kan se en udvidelse i Amsterdamtraktaten med op til 25 lande, vil jeg dernæst spørge hr. Holger K. Nielsen, om han kan se, at man med Amsterdamtraktaten kan udvide med op til 25 lande, for det kan Fremskridtspartiet ikke. Der står helt klart og tydeligt, at når vi når til de 20, skal vi til at diskutere det hele én gang til.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg er enig med fru Elisabeth Arnold i, at når vi tager den første del af hr. Holger K. Niensens tale, som var lidt af en analyse, indeholdt den mange helt rigtige elementer, og det kunne godt lyde, som om konklusionen næsten kun kunne blive en anbefaling.

Jeg synes faktisk, hr. Ove Fich i sin ordførertale opstillede den helt centrale problemstilling, som jeg vil bede hr. Holger K. Nielsen svare på: Hvis vi nu havde stået med Amsterdamtraktaten som traktatgrundlaget i dag og regeringen havde forhandlet Maastrichttraktaten hjem, ville hr. Holger K. Nielsen så have anbefalet et ja, eller ville han have tordnet imod de forringelser, der kommer til at ske på beskæftigelsesområdet, på miljøområdet, med hensyn til forbrugerpolitikken, åbenheden osv.? Det er jo summen af de ændringer, der sker her, og det må hr. Holger K. Nielsen kunne svare på.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Til hr. Ove Fich, der spørger mig om min holdning til beskæftigelsesafsnittet: Kan man være imod det? Det er jo så løst formuleret, og der er allerede store skænderier i Kommissionen

blandt medlemslandene om, hvordan det skal fortolkes.

Jeg synes, det er udmærket, bl.a. fordi det er så uforpligtende, for jeg mener stadig væk, det skal være et nationalt anliggende at føre økonomisk politik og føre fordelingspolitik. Fuld beskæftigelse kan jo opnås på mange forskellige måder. De borgerlige går også ind for fuld beskæftigelse, de har deres metoder til det, og vi gør det på vores måde. Derfor er det fuldstændig afhængigt af det politiske indhold, der bliver lagt i det, og efter min vurdering er det et nationalt anliggende.

Jeg tvivler på, at der kommer meget ud af det. Hvis der kan komme lidt om fælles investeringer, og hvis man i strukturfondene måske forpligtes til at tage større hensyn til beskæftigelsen, er det udmærket, men at gøre det til et kæmpe gennembrud for den europæiske beskæftigelsespolitik er jo nonsens, og det ved hr. Ove Fich også udmærket.

Så om miljø og bæredygtig udvikling: Igen nogle pæne ord. Eksperterne er meget uenige om, hvordan det vil blive fortolket. Det kan da godt være, det får betydning. Det kan også være, det ikke får betydning. Det afhænger fuldstændig af, hvordan de politiske styrkeforhold er efterfølgende.

Der er jo ingen garanti for, at fordi de her pæne ord er med i traktaten, får man en grønere EU-politik. Der er en mulighed for det, det indrømmer jeg. Men hvordan Domstolen vil vurdere det, og hvordan det vil blive taget op efterfølgende, ved vi ikke i dag, og derfor synes jeg ikke, man kan binde denne påståede enorme styrkelse af miljøet op på de forholdsvist uforpligtende formuleringer, der er med hensyn til de ting, som hr. Ove Fich nævner.

Så med hensyn til udvidelsen. Det glæder mig, at hr. Ove Fich indrømmer, at udvidelsen ikke er afhængig af det her: at et ja ikke er et ja til en udvidelse. Det har hr. Ove Fich ikke sagt så klart før. Jeg vil anbefale, at det bliver sagt i kampagnen, for det er blevet udlagt, som om vi nu stemmer om udvidelsen af EU. Vel gør vi da ej. Der er ikke garanti for noget som helst. Det er en langsigtet proces, som først er færdig om 10-15 år. Det ved alle her, og alle ved også, at der vil løbe meget vand i åen, inden denne proces er fuldført forhåbentlig med succes.

Hr. Kent Kirk spørger, om man kan udvide på grundlag af Maastrichttraktaten. Det tvivler jeg på. Man kan heller ikke gøre det på grundlag af Amsterdamtraktaten. Der er ikke nogen

forskelle dér. Hvis man skal have 25 lande med, kræver det under alle omstændigheder nye traktater. Det er jo pointen i alt det her, når jeg netop siger, at et ja til Amsterdamtraktaten ikke er et ja til udvidelsen.

Formanden har rejst sig op: Jeg må ikke sige mere. Jeg ville ellers gerne svare alle de andre, men det er der desværre ikke mulighed for ifølge Folketingets forretningsorden. Undskyld!

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Undertegnede var så heldig at få et svar. Der findes et begreb i matematikken, der hedder: Større end eller lig med, og det bruges, hvis man ikke rigtig ved, om det er bedre end eller bare ligesom, og det var det, jeg følte i relation til hr. Holger K. Niensens svar.

Det kan godt være, at beskæftigelsespolitikken er bedre, og det kan godt være, at miljøpolitikken er bedre, men hr. Holger K. Nielsen sagde i det mindste ikke, at det var ringere, og derfor skulle der jo ikke være noget argument for at stemme imod.

Jeg vil godt fortsætte ad samme spor og spørge: Gælder større end eller lig med også, for så vidt angår forbrugerområdet, og for så vidt angår arbejdsmarkedspolitikken? Er det også således, at vi dér kan sige: Det er i hvert fald ingen forringelse? Muligvis er det en forbedring ifølge nogle af os, og muligvis er det bare stilstand ifølge hr. Holger K. Nielsen. Det vil jeg gerne spørge om.

Og så vil jeg gerne sige for nu ikke at blive fejl citeret til 03 én gang mere, at jeg ikke sagde, at der ikke kom nogen udvidelse. Jeg sagde, at Amsterdamtraktaten er en nødvendig forudsætning for en udvidelse, men den giver ikke automatisk en garanti for, at udvidelsen finder sted, for det kræver en politisk indsats, og det er dér, jeg håber, at SF vil være at finde.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det var netop også hr. Holger K. Niensens meget voldsomme anvendelse af ordet garanti, og at Amsterdamtraktaten ikke er nogen garanti for en udvidelse. Vi kan jo ikke give anden garanti, end at vi skaffer de rammer, der er nødvendige for at påbegynde forhandlingerne. Vi kan ikke garantere, hvordan forhandlingerne går. Det er der ingen, der kan.

Vi kan kun sige, at vi vil lægge alle vore kræfter i, at forhandlingerne bliver afsluttet

med så mange lande som muligt så hurtigt som muligt, så vi hurtigt kan få det samarbejde formaliseret, som vi så gerne vil have. Men garantier findes ikke i politik. Garantier findes kun, hvis man laver et ordentligt stykke arbejde og kan afslutte det med en underskrift på en færdig traktat og lave en folkeafstemning og sige: Nu går vi i gang!

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Først det, som jeg tror, vi alle sammen er enige om. Det er det, som hr. Holger K. Nielsen sagde om, at han tvivlede på, at man kunne lave udvidelsen på basis af Maastrichttraktaten. Det er der vist enighed om.

Dér, hvor uenigheden er, er, om man kan starte udvidelsen på basis af Amsterdamtraktaten. Jeg forstår, at hr. Holger K. Nielsen ikke mener, at den går langt nok til, at man kan starte på det grundlag. Her er vi mange, bl.a. Det Konservative Folkeparti, der mener, at ved at få vedtaget Amsterdamtraktaten kan vi komme i gang med udvidelsesforhandlingerne, og det vil også være muligt at begynde at optage nogle medlemslande.

Så er der et lille udestående problem i Amsterdamtraktaten, og det er spørgsmålet om stemmevægtene, men det er altså ikke så stort et problem, at man ikke kan løse det uden at bruge en masse tid på det. Mange af de ting, der nu er løst med Amsterdamtraktaten – og det håber jeg, hr. Holger K. Nielsen vil være enig med mig i – er trods alt ting, som er en forudsætning for, at man kan få flere medlemslande ind. Hvis jeg kan få den indrømmelse, synes jeg, vi er kommet langt i dag.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg skal gerne gentage mit spørgsmål, så hr. Holger K. Nielsen får en chance for at besvare det. Jeg ønsker nemlig en garanti fra SF for, at SF ikke, når vi får nej til den 28. maj, sælger den danske befolkning én gang til, som de gjorde i 1992 ved at indgå et såkaldt nationalt kompromis.

Derfor vil jeg gerne høre fra hr. Holger K. Nielsen: Lægger SF op til, at vi bare skal have nogle få undtagelser, som så kan blive skrevet ind i en eller anden protokol, og som ingen overhovedet tager hensyn til, eller ønsker SF at stå fast på, at når Danmark har stemt nej til Amsterdamtraktaten, er den faldet, og derved

er vi tilbage ved Maastrichttraktaten, og så må de gå tilbage og lave et ordentligt stykke arbejde?

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg vil sige til hr. Ole Stavvad og hr. Ove Fich om forholdet mellem Amsterdamtraktaten og Maastrichttraktaten, at jeg mener, at Amsterdamtraktaten er dårligere end Maastrichttraktaten, ikke meget dårligere, men den er dårligere. Det er den på grund af det retlige; der er mere union i Amsterdamtraktaten.

Det var mine argumenter: at der er mere union i Amsterdamtraktaten, end der er i Maastrichttraktaten. Vi har ikke en forbundsstat i morgen, men den salamitaktik, som man har kørt gennem mange år, fortsættes i denne traktat, og det er specielt på det retlige område, at der er sket ganske meget.

Så kan man diskutere, om det kan opvejes af eventuelle forbedringer på beskæftigelsesdelen. Det mener jeg ikke, for de er ifølge min analyse så tvivlsomme, at de ikke kan opveje de forringelser, der er i det forhold, at der er mere union i denne traktat.

Så til fru Annette Justs spørgsmål, som jeg ikke opfattede som et særlig venligt spørgsmål, men sådan er det jo. Jeg er selv et venligt menneske, så jeg skal ikke besvare det i den ånd, som det blev stillet i. Jeg fik spørgsmålet: Vil SF bare have en protokol, når det bliver et nej ved folkeafstemningen?

Det med bare antyder noget om, at vi ikke fik noget ud af det sidste gang. Sandheden er jo, at det, vi forhandlede igennem sidst, har domineret den danske debat siden 1993. Alle gik og påstod, at det ikke betød noget som helst, men det har virkelig betydet meget, for det er jo det, der har været kernen i den danske debat.

Jeg synes ikke, at regeringen har levet tilstrækkeligt op til det, men det er en helt anden diskussion. Jeg vil godt fortælle, hvad vi vil kræve, hvis det bliver et nej. Det er et krav om en genforhandling af miljøafsnittet, det er et krav om, at østudvidelsen skal være i orden, det er et krav om, at vi skal ud af Schengensamarbejdet og have en reel retlig undtagelse, og det er et krav om bedre åbenhed og demokratibestemmelser, fire vigtige genforhandlingskrav for os.

I modsætning til Fremskridtspartiet har SF et perspektiv i forhold til det, som ligger ud over bare at få det indre marked. Vi ønsker faktisk

også et politisk samarbejde i Europa. Vi har et europæisk engagement, og her mener vi, at Amsterdamtraktaten ikke lever op til de krav, som vi med rette kan stille. Derfor har vi nogle forbedringer til traktaten. Dem har vi fremlagt i en udtalelse fra vores landsmøde, som jeg kan tilsende fru Annette Just, og det står fuldstændig klart, at det er det, vi vil gå efter.

Anden næstformand (Herning Grove):
Fru Elisabeth Arnold som ordfører.

Elisabeth Arnold (RV):

Vi er nu ved næste skridt i en lang proces, som vi har haft gennem de seneste år, med udarbejdelsen af De Europæiske Fællesskabers næste traktat.

Siden færdiggørelsen af Maastrichttraktaten har det været klart, at EU's medlemslande skulle påbegynde en ny regeringskonference i 1996, og af de lande, som særlig varmt ønskede en ny forhandling, var der selvfølgelig mange lande, som også ønskede, at der skulle være et mere tæt samarbejde, og at man skulle nærme sig en føderal struktur eller en anden form med mere integrerede bindinger for landene.

Det er ikke sket. Det, der nu ligger her foran os i form af Amsterdamtraktaten, er afslutningen på en lang forhandlingsrunde, som har været præget af en del kompromiser, sådan som det naturligvis altid må være, når 15 forskellige lande skal have deres meninger og deres ønsker med.

I Folketinget har processen, og det vil jeg gerne sige, for det er der ikke andre, der har sagt endnu, været forbilledlig. Jeg synes, vi har haft et utrolig godt samarbejde mellem partierne, og vi har også haft et godt samarbejde med regeringen. Vi er både formelt og uformelt blevet godt orienteret undervejs i alle faser, og der har været afholdt adskillige forespørgselsdebatter i Folketinget og blevet vedtaget mange dagsordener.

Der har fortsat været et bredt, solidt flertal bag det oprindelige forhandlingsgrundlag, som stammer fra december 1995, og som regeringen fremlagde ved den lejlighed.

Til forskel fra den proces, som vi havde sidste gang med Maastrichttraktaten, har der været betydelig større åbenhed, der har været flere oplæg, og der har været mere inddragelse af Folketingets partier, og det synes jeg godt, regeringen kan tage på sin kappe. Det vil jeg

gerne kvittere for her og sige, at vi synes, det har været et godt forløb.

Hvad er det så, der specielt er godt ved indholdet af Amsterdamtraktaten?

Det Radikale Venstre siger ja til Amsterdamtraktaten. Vi mener, det er vigtigt, at vi giver det signal, at vi gerne vil have startet optagelsesforhandlingerne med de øst- og centraleuropæiske demokratier. Det er i det hele taget det vigtigste europæiske spørgsmål overhovedet for vores generation. Jeg ville nemlig skulle sige til nogle af mine børnebørn, at jeg ikke syntes, tiden var inde til at lukke de nye demokratier ind i samarbejdet, og at jeg ikke syntes, de var modne nok til det endnu, og at vi derfor hellere ville vente lidt med det resultat, at det måske gik helt galt i Europa i stedet for.

Der er visse ting, som jeg synes er forbedringer, og som man skal fremhæve ved Amsterdamtraktaten. Det er ikke store syvmileskridt, der er taget, men det er dog forbedringer, som vi kan tage med på plussiden i det europæiske samarbejde.

Det er nævnt flere gange før, men jeg vil også nævne det her, at afsnittet om de grundlæggende rettigheder – menneskerettigheder, demokrati og respekt for medlemslandenes nationale identitet – er vi fra radikal side meget glade for i modsætning til det, som hr. Frank Dahlgaard sagde. Vi mener, det er vigtigt, at et så omfattende samarbejde har nogle grundlæggende principper, som man højt og tydeligt skriver, at medlemslandene skal rette sig efter. Hvis de ikke gør det, kan de få suspenderet deres rettigheder i Unionen. Det er i virkeligheden en ganske stærk bestemmelse, som ikke har været der før.

Med hensyn til det retlige og det indre samarbejde, som vi jo har et forbehold for i medfør af det nationale kompromis fra 1992, må vi konstatere, at Danmark har fået opretholdt sin undtagelse. Vi har fået en særordning. Den er kompliceret, men det skal den altså også være, når vi skal være helt sikre på, at vi har bevaret og holdt det løfte, som vi gav den danske befolkning efter folkeafstemningen i 1993.

Vi skal have en særordning, hvis vi skal kunne holde det nationale kompromis, og det ønsker vi at gøre. Disse særordninger kan ikke ophæves igen, medmindre vi får en folkeafstemning, der pålægger os at gøre det, så disse komplicerede ordninger må vi leve med, og det finder vi nok også ud af.

Om Schengenaf-talen vil jeg blot sige, at den set i sammenhæng med EU har den pudsige konstruktion, at England og Irland, som er fulde medlemmer af EU, ikke ønsker at være medlem af Schengenaf-talen. Norge og Island, som ikke er medlemmer af EU, er medlemmer af Schengenaf-talen for at bevare den nordiske pasunion. Der er altså flere forskellige typer af konstruktioner af Schengenaf-talen og EU, som vi skal tage hensyn til, og derfor er det afsnit i traktaten selvfølgelig blevet temmelig kompliceret, men det skal nu ikke afskrække os. Vi skal nok få tingene til at fungere til alles tilfredshed; det er vi helt sikre på.

Afsnittet om beskæftigelse er af mange blevet berømmet, og af mange knyttes der meget store forventninger til det. Fra radikal side er vi mere moderate i vores forventninger. Vi mener, det er vigtigt at slå fast, at beskæftigelsespolitik er et nationalt anliggende, og uden en national indsats får man ikke forbedringer i beskæftigelsen noget sted i Unionen. Men det er selvfølgelig også vigtigt, at Unionens medlemslande indbyrdes er klar over, at de ikke kan skubbe arbejdsløsheden fra det ene land til det andet.

Det er uvenskabelige handlinger over for nabolande. Sådan noget gør man ikke, hvis man skal løfte i fælles flok, og derfor er det vigtigt, at der er nogle hovedprincipper for beskæftigelse i traktaten, der handler om, at EU-landene i fællesskab skal fremme et højt beskæftigelsesniveau – altså ikke noget med at skubbe beskæftigelsesproblemer fra det ene land og over til det andet. Det er almindelig god takt og tone, og det er godt, at det nu står i traktaten.

Med hensyn til miljøet er der sket nogle forbedringer set med radikale øjne. Dels er der et afsnit om, at vi skal have miljøet integreret i andre af Fællesskabets politikker, og dels skal vi også bygge forslagene og de vedtagne beslutninger på et højt beskyttelsesniveau. Det er vigtigt at slå fast, at beskyttelsesniveauet skal være højt. Miljøgarantien, der har været så omtalt, er en nødbremse, hvis det ikke lykkes at få et højt beskyttelsesniveau. Det vigtigste er dog at få det høje beskyttelsesniveau i alle Unionens lande, for det er det, som vil betyde en forbedring af livskvaliteten, af sundhedstilstanden og af naturens tilstand i hele området.

Princippet om åbenhed er også indskrevet i fortalen til traktaten. Det er en dansk kamp, som vi har kæmpet i efterhånden mange år, som vi bliver ved med at kæmpe, og som vi ikke vil opgive, før vi har fået lige så meget

åbenhed i EU, som vi har i Danmark. For den sags skyld kunne vi også godt bruge mere, end vi har i Danmark.

Med hensyn til den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik er det interessant at bemærke, at princippet om enstemmighed fastholdes på dette meget vigtige område, men af hensyn til fleksibiliteten og af hensyn til at kunne få gennemført nogle ting er der altså mulighed for, at et enkelt land kan beslutte sig for ikke at deltage, men ikke vil modarbejde, at andre lande deltager i en bestemt handling.

Det, vi kalder konstruktiv afståelse, er i virkeligheden en meget pragmatisk udformning af stemmereglerne, som giver mulighed for, at lande kan deltage i fælles handlinger, uden at alle lande behøver være med, og hvor de, der ikke er med, ikke blokerer, men blot siger: Det er i orden, at I andre går videre. Vi ønsker ikke at være med, men vi vil ikke forhindre jer andre i at gå videre. Det står nu nedfældet på papir i traktaten, og det synes vi er en udmærket pragmatisk løsning på en ellers vanskelig situation, som selvfølgelig bliver mere og mere kompliceret, jo flere medlemslande der kommer i EU.

Med institutionerne og udvidelsen er der ikke sket så meget, som vi i Det Radikale Venstre kunne have ønsket os. Vi så meget gerne, at der havde været taget højde for, hvordan institutionerne ville se ud med en medlemskreds, som var udvidet med alle de ansøgerlande, der i øjeblikket står parat. Det var det ikke muligt at blive enige om. Det er som sagt ikke muligt at nå alle perfekte løsninger, når der er 15 lande, der skal forhandle sammen, og alle har deres forskellige meninger.

Det, der er nået, er en forbedring i forhold til det eksisterende, men det er ikke godt nok. Vi så gerne, at der havde været taget højde for, hvordan de næste fem udvidelser skal finde sted ud over de fem, der er omtalt, og hvordan tingene ville se ud, efter de havde fundet sted. Det håber vi selvfølgelig og er sikre på bliver løst på et senere tidspunkt, men det er altså en mangel ved traktaten, at dette ikke er taget med.

Det er et godt signal, at der bliver sagt, at Europa-Parlamentet ikke må have mere end 700 medlemmer. Vi tror ikke, det er nogen lykke at udvide Europa-Parlamentet bevidstløst for hvert land, der kommer med. Der kommer en funktionsovergrænse, hvor man må sige, at hvis Parlamentet bliver så og så stort, begynder

det at falde fra hinanden og ikke kunne fungere ordentligt.

Inddragelse af de nationale parlamenter i lovgivningen har også været nævnt af flere ordførere her i dag. Det er jo rigtigt, som det er sagt, at adskillige af medlemslandene betragter EU-politik som ren udenrigspolitik, og at det ikke er sædvanligt, at nationale parlamenter inddrages så tæt, som det har været traditionen i Danmark.

Heldigvis har de nyeste medlemslande kopieret de danske traditioner med inddragelse af parlamentet. Både Sverige, Finland og Østrig bruger den samme model, som vi har i Danmark. Det, vi mangler, er nogle af de store lande som f.eks. Frankrig, der ikke mener, det er noget, parlamentet skal beskæftige sig med. Det er udenrigspolitik, det er regeringens opgave.

Med Amsterdamtraktaten får de nationale parlamenter en rolle at spille. De får ikke mere kompetence, end de har nu, men de bliver tidligere inddraget i informationsarbejdet. De får tidligere tilsendt initiativer og får mulighed for at bearbejde deres egen regering og deres egne ministre, inden tingene skal besluttet eller videre i systemet, i Kommissionen, eller frem og tilbage mellem Kommissionen og embedsmandsudvalgene, så det er en cadeau til de nationale parlamenter, som vi venter os meget af. Institutionen COSAC, hvor vi mødes to gange om året med Europaudvalgene fra de forskellige parlamenter, vil udvikle sig til at blive et meget, meget nyttigt og et meget konstruktivt debatforum.

Jeg ved, at der er danske politikere, der har set den dag for sig ud i en forhåbentlig ikke alt for fjern fremtid, hvor det bliver almindeligt, at alle Den Europæiske Unions medlemslande har Europaudvalg, som vi har i Danmark, og at de alle sammen holder møde den samme fredag, hvor de alle sammen med deres ministre diskuterer det samme punkt på dagsordenen på den næste uges ministerrådsmøde. Det ville have været spændende, hvis vi havde haft den diskussion f.eks. for 14 dage siden, da dagsordenspunktet om drikkevandsdirektivet på miljøministermødet i Bruxelles i sidste uge skulle diskuteres.

Det ville have været en spændende tanke at se alle 15 medlemslandes parlamenter sidde med deres Europaudvalg og diskutere drikkevandskvalitet i EU med deres ministre, og hvis så oven i købet Ministerrådsmødet kunne blive transmitteret i tv, så man i alle landene kunne

sidde og se, hvad der faktisk blev sagt af deres minister på mødet, synes jeg, vi var kommet et godt stykke videre med at afskaffe det demokratiske underskud. Jeg tror, at COSAC, sammenslutningen af Europaudvalg, kan få en god igangsættende virkning på den proces.

Noget af det nye, der også er i Amsterdamtraktaten, er bestemmelserne om et forstærket samarbejde og om fleksibilitet. Det har været nævnt som noget farligt noget, som ville betyde, at EU's medlemslande ville deles i et A-hold og et B-hold. Sådan som reglerne er lavet her, er der ikke stor risiko for, at det vil gå på den måde, men det åbner dog alligevel muligheden for, at lande kan slutte sig sammen i grupper og sige: Vi vil prøve noget andet end det, alle lande kan blive enige om, og vi vil i hvert fald prøve at lave et samarbejde, som ikke nødvendigvis omfatter samtlige medlemslande.

Der er opstillet regler for det i Amsterdamtraktaten, som er ganske skrappe, men vi kan endnu ikke vide, hvilken måde disse regler vil blive brugt på, for det har endnu ikke været forsøgt at opstille arbejdsområder, som man kunne tænke sig et fleksibelt samarbejde på. Men vi vil fra radikal side følge de forslag, der kommer, med meget stor interesse og vil også undersøge, om det vil være muligt for Danmark at deltage i nogle af disse former for fleksibelt samarbejde.

Afslutningsvis vil jeg sige, at for Det Radikale Venstre er udvidelsen med de nye demokratier i Østeuropa det altoverskyggende vigtige område for Europa i de kommende år, og det udvidede EU er den rette ramme til dette yderligere samarbejde. Der er ganske vist fejl i EU. Der er både fejl og mangler i denne traktat og fejl og mangler i det eksisterende EU, og der kan rettes megen kritik mod dette, men der findes efter vores mening ikke bedre modeller. Der er i hvert fald ikke præsenteret modeller, som kan erstatte det EU, vi kender i dag. Som nogle har sagt det, er det eneste alternativ til EU et bedre EU.

Amsterdamtraktaten er ingen milepæl i den europæiske historie, men det vigtigste ved den er, at den lader processen hen imod et helt og udelt og fredeligt Europa fortsætte.

Annette Just (FP):

Ingen bør være i tvivl om, at Fremskridtspartiet går ind for Det Europæiske Økonomiske Fællesskab. Derfor var der også Fremskridtsfolk, der sagde ja til EF i 1972, og derfor var det også

Fremskridtspartiet, der var forrest på barrikaderne med hensyn til at sige ja til det indre marked i 1986, men allerede på det tidspunkt sagde vi: Hertil og ikke længere!

Og da den daværende statsminister i den forbindelse sagde: »Unionen er stendød«, blev vi glade og troede faktisk – mærkværdigvis nok – på den konservative statsminister på daværende tidspunkt. Det var også god tone at tro, at nu havde man fået det samarbejde, der kunne få økonomien til at eskalere i Europa, og som kunne få freden til at gro i hele Europa. Men så skulle det ikke være: Når nogle statsministre samles for at tænke fine nye tanker, så finder de altså på den slags, og så kom Unionen!

I 1992 lykkedes det dog med hjælp fra SF at få et nej til Maastrichttraktaten. Men jeg vil vove den påstand, at SF'erne solgte deres sjæl, da de indgik det nationale kompromis, for det var intet andet end et lille stykke papir, som alle de andre regeringer kunne grine lidt af, og hvor de kunne sige: Nå ja, Danmark hopper såmænd nok med på de punkter lidt senere, men af indenrigspolitiske grunde skal de have lov til at skrive det – fuldstændig som hr. Ove Fich tidligere på dagen i denne debat sagde om Belgien: De skal af indenrigspolitiske grunde have lov til at lave en lille protokol; det har ingen betydning. Det var sådan, de andre lande sagde om Danmark i Edinburgh efter 1992.

Nu står vi så med Amsterdamtraktaten, og vi må erkende – det må regeringen i hvert fald – at noget af det sådan set er blevet indskrevet i den, men at vi f.eks. på det retspolitiske område blot får lov til at vente i op til 6 måneder, før det alligevel bliver dansk lov. Det er jo ret imponerende: De fine forbehold, som SF fik forhandlet igennem, er nu blevet reduceret til ligegyldigheder, hvor vi blot kan vente i op til 6 måneder, før vi alligevel må rette os efter, hvad de andre har besluttet! Og samtidig har vi jo sagt, at vi overhovedet ikke vil løfte en finger imod, at de andre går videre på de områder, og det vil sige, at vi bare kan blive tromlet ned, for vi kan ikke sige: Nej, det vil vi ikke.

Vi har så i dag hørt fra alle de unionsivrige partier, at noget af det bedste af det, der står i Amsterdamtraktaten – og det er faktisk ikke mig, der har fundet på det, men bl.a. Venstre og De Konservative – er, at stort set alle enstemmige beslutninger nu bliver afskaffet. Bevares, der er selvfølgelig lidt ærgrelse hos nogle af de store partier, fordi der er nogle af områderne, hvor det først kommer til at gælde om op til 5

år. Men 5 år går i historisk perspektiv utrolig hurtigt, og så er vi altså derhenne, hvor det hele kan vedtages ved hjælp af flertalsafgørelser, heraf nogle med kvalificeret flertal og nogle med rent flertal and so on.

Og hvad er det så, vi har? Ja, som hr. Holger K. Nielsen sagde helt klart og tydeligt, så er det bare mere union. Der er ikke meget selvstændighed tilbage. Det, som med et fint ord bliver kaldt for suverænitet for nationen, er nærmest væk.

Man kan lave fine skrivelser, hvori der står, at suveræniteten som sådan ikke bliver angrebet i Amsterdamtraktaten, for det sker over 3 eller 5 år, men politisk set bliver beslutningen allerede truffet den 28. maj 1998 i Danmark. Så behøver vi aldrig mere at stemme om det, så er det gjort. Hvis der altså ikke sker det, at man i Danmark viser mod og mandshjerte nok til at sige nej, og det tror jeg vil ske. Jeg tror ikke på, at danskerne vil sælge så meget ud af deres selvstændighed, at de vil gå med til, at der nu i EU skal være fælles udenrigspolitik, fælles sikkerhedspolitik og fælles forsvarspolitik, således som der bliver sagt og skrevet og gjort så meget for.

Vi ved alle sammen, hvorfor der har været fred i Europa siden Anden Verdenskrig; vi ved udmærket godt, at NATO har en meget stor del af æren, at NATO var stabilisatoren, der sagde: Niks pille, ingen skal røre ved disse lande, for hvis bare ét land bliver angrebet, er det pludselig hele det store, stærke NATO, der vil blive angrebet.

Men ikke desto mindre hører vi altså gang på gang regeringen sige, at det er EU. Dengang var det altså EF, og det var faktisk i begyndelsen meget mindre, nogle få lande, nemlig de 6 lande, der startede det hele, men det er man lige glad med. Næ næ, nu er det EU's 15 lande, der har sikret freden i Europa siden Anden Verdenskrig! Og hvis den danske befolkning ikke kan se, at det i den grad er manipulering med tal og tale, ja, så har den ikke fattet meget, og så får jeg det til – hvis det skal være efter hr. Ove Fichs bedømmelse – 03 på karakterskalaen.

Men jeg tror, den danske befolkning har fatet, at der for øjeblikket bliver manipuleret politisk, så det basker. Og danskerne ønsker ikke at afgive deres selvstændighed. Men de ønsker samarbejde. Der er ikke én dansker, som ikke går ind for samarbejde. Der er ikke én dansker, der ikke ønsker, at vi skal samarbejde med Europas nye demokratier. Selvfølgelig skal vi

det, og der skal også være frihandel, således at vi i respekt for den nationale suverænitet giver disse lande mulighed for at opbygge sig selv økonomisk.

Men er det det, der står i Amsterdamtraktaten? Nej, ikke så meget som et eneste ord står der om det! Der står i hele Amsterdamtraktaten siger og skriver en halv side om, at man skal gå videre med forhandlingerne pr. 1. januar 1998. Og så er jeg lige ved at være uartig og sige: Vis-sevasse! For det er faktisk, hvad man kan sige om Amsterdamtraktaten, for der står ikke noget som helst fornuftigt om udvidelsen.

Fremskridtspartiet vil gerne have en udvidelse, men Amsterdamtraktaten er den forkerte vej at gå, for vi får blot mere union. Der er faktisk kun én politik, der kan siges at være fuldstændig uden for traktaten, og det er kirkepolitikken, og det er jeg selvfølgelig glad for, men jeg kunne jo godt have forestillet mig andre politikker, hvor det ikke var nødvendigt at beslutte med kvalificeret flertal i Bruxelles, hvad vi skal mene i Danmark. Og jeg kunne også have forestillet mig, at nogle begyndte at tale om respekt for de forskellige nationers egenart, respekt for, at vi er forskellige i Grækenland og Danmark og Portugal og England osv.

Og vi skal da have lov til at være det. Vi skal ikke begynde at forlange, at arbejdsmarkedet skal fungere på præcis samme måde, hvad enten vi er i Italien, eller vi er i Finland, eller vi er, hvor vi er lige nu: i Danmark. Her i Danmark har vi et system, som vi er stolte af og glade for, og som er opbygget gennem mange, mange år, og hvor det er arbejdsgiverne og arbejdstagerne, der indgår aftaler. Den slags traditioner har man ikke i f.eks. Frankrig, Tyskland og Spanien. Der er det bestemt gennem lovgivning, og det er præcis det, vi nu er ved at komme til her. Og det kan da godt være, at der er enkelte i Folketinget, der synes, at det kan være mægtig sjovt også at få magten over det område, men i Fremskridtspartiet er vi hundrede procent modstandere af at tilrane os den magt, som tilhører arbejdsmarkedet, og at mene, at vi skal bestemme over dem, der ved, hvordan arbejdet skal gøres.

Så er der blevet talt en masse om Schengen-aftalen i dag, og den har vi jo allerede inden sommerferien vedtaget at tilslutte os. Der er dog nogle partier, som helst er fri for at tale om den, og det er såmænd meget fornuftigt af dem, og jeg kan også godt forstå, at Socialdemokratiet siger, at det har vi jo besluttet én gang for

alle. Og skønt man prøver på at glemme det, var det altså lige inden sommerferien. Men sagen er, at nu er vi altså kommet dertil, hvor den er blevet indskrevet i Amsterdamtraktaten, og hvor den ikke mere bare er mellemstatslig, men bliver flyttet over til at være overnational, sådan at EU skal bestemme.

Jamen det er ikke helt rigtigt, siger man så, for Danmark har fået en lille bitte protokol, hvori der står, at det må vi godt vente en lille bitte smule med, når bare vi ender med at gøre, som de andre siger.

Vorherrebevares! Det er det eneste, man kan sige til det. Og den eneste måde, vi kan slippe ud af det uføre på, er ved et klart nej.

Men hvad er det så, I vil gøre, er der flere, der har spurgt. I står bare dér og siger nej, nej, nej, men hvad er det så, I vil?

Vi vil gerne være med til bekæmpe svig, og vi vil også gerne være med til at få et ordentligt miljø. Men hvordan bekæmper man svig i forbindelse med de store fonde, hvad enten det er strukturfonde, landbrugsfonde eller samhörighedsfonde? Hvordan bekæmper man det? Gør man det ved at indføre yderligere kontrolforanstaltninger, således at der kommer endnu flere små smuthuller, og ved at tage nogle nye lande med ind, som i øvrigt er eksperter i den slags?

Nej, den eneste måde at sikre bekæmpelse af svig på i forbindelse med EU-midler er ved at fjerne de store kasser, som kun er til brug for en omfordeling mellem nationer og befolkningsgrupper.

Fremskridtspartiet er i det hele taget modstander af den måde, man har opbygget hele landbrugspolitikken på, og vi er de største tilhængere af Verdenshandelsorganisationen, WTO. Det er måden at gøre det på: frihandel. Og det kan landmændene her i landet godt tåle, for enhver god landmand vil klare sig og tilmed klare sig godt, men der er – og det indrømmer jeg – nogle, der vil bryde sammen på det. Men det er måske også velfortjent, for hvis den eneste måde, som en landmand kan klare sig på, er ved at stikke sugerøret ned i en EU-lomme, så er det ikke en landmand, der har respekt for sig selv, og så er landbruget blevet en sugemekanisme og landmændene sociale tilfælde, der tilfældigvis bor på landet, og det er ikke danske landmænd værdigt.

Derfor vil Fremskridtspartiet gerne have Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, og vi vil gerne være med til at få opbygget en økonomisk dynamo i Europa, som kan trække de nye

frie demokratier op på et niveau, hvor de har råd til at klare deres egne sociale og strukturelle problemer, men ikke, hvis de blot skal stikke sugerøret i kassen og sige: Venner, hit med pengene! For det er ikke en respektabel måde at invitere nye medlemmer ind i et samarbejde på.

Vi vil med andre ord heller ikke gå med til SF's fine idé, og derfor er jeg glad for, at hr. Holger K Nielsen endelig fik svaret på mit spørgsmål, for vi går ikke med til, at man, når nej er kommet, bare stiller en lille protokol op, hvori der står, at Danmark vil have lov til at vente lidt med noget af det og så i øvrigt gerne vil have lidt mere miljø på sigt. Vås!

Lad os nu tage og tænke som fornuftige mennesker, der kan se, at det her er et spørgsmål om at få god økonomi ikke blot i Danmark, men i hele Europa, og ikke kun i EU-området, men i hele Europa. Og derfor skal vi kæmpe videre for, at når nej til Amsterdam er kommet i hus, så findes Amsterdamtraktaten ikke længere, og så må vi sende de 15 stats- og udenrigsministre tilbage til forhandlingsbordet og sige til dem: Fint venner, hvordan får vi nu lavet noget effektivt, som kan dække hele det demokratiske Europa i et frihandelsområde med åbenhed og nærhed, og som vil være til glæde for alle borgere i Europa? Det er den måde, det kan gøres på, og ikke med det papiromsvøb, vi indtil nu har set.

Keld Albrechtsen (EL):

Summa summarum: Når man skal gøre resultatet af læsningen af det her lovforslag om dansk tilslutning til Amsterdamtraktaten op, kan man jo konstatere, at hovedelementerne er, at forstadierne til EU-hæren, den fælles forsvarspolitik, nu fremrykkes, at opbygningen af et EU-udenrigsministerium for en fælles udenrigspolitik nu startes – i det små ganske vist, men den startes altså – og at grundstenen til det forbundspoliti efter amerikansk forbillede, altså FBI, som kansler Kohl hele tiden så brændende har ønsket, nu lægges.

Det er hovedelementerne, ikke fuldt udfoldet i denne omgang, men man tager et skridt, hver gang der kommer en ny traktat, og endemålet er altså Vesteuropas forenede kapitalistiske stater.

Der er altså ikke meget godt at sige om dette lovforslag. Og hertil vil jeg føje, at jeg har sjældent læst så farvede og tendentiøse, jeg vil nærmest sige usaglige politiske bemærkninger til et lovforslag. Det er ikke en nøgtern analyse af

traktaten, regeringen har fremlagt i bemærkningerne; det er snarere det, som hr. Torben Lund i åbningsdebatten advarede imod, nemlig en myteskabelse, for der skabes i regeringens bemærkninger til lovforslaget den ene myte efter den anden.

Dertil kommer så, at lovforslaget hviler på den åbenlyst mangelfulde juridiske redegørelse, som regeringen har sendt til Folketinget. Det vil jeg komme tilbage til.

Det gode, der kan siges om lovforslaget, vil jeg dog også skynde mig at sige, for der er det gode ved lovforslaget, at det først skal færdigbehandles, når vi kender Højesterets dom i grundlovssagen. Sådan har jeg i hvert fald opfattet regeringens tilkendegivelser, og det er tilfredsstillende. Jeg håber så, at dette også gælder, hvis det skulle ske, at højesteretsdommen bliver udsat. Det er det ene gode, man kan sige.

Det andet gode, man kan sige om lovforslaget, er, at regeringen i bemærkningerne vedstår løftet om, at der skal være en folkeafstemning.

Men når disse to ting er sagt, er den positive side af regnebrættet altså også gjort op.

Regeringen skriver nemlig i bemærkningerne – og det er her, vi kommer til myterne – at der skulle være hele ti gode grunde til at stemme for Amsterdamtraktaten, men jeg vil altså kalde det regeringens ti overdrivelser, for det er faktisk kejserens nye klæder, vi her oplever.

Først hævder regeringen, at den nye traktat gør EU mere åben og demokratisk. Men er det et udtryk for åbenhed, at Europa-Kommissionen fremover selv skal fastsætte reglerne for aktindsigt i Kommissionens papirer? Er det åbenhed? Det er i hvert fald ikke, hvad vi andre forstår ved åbenhed, at bureaukraterne i et demokrati skal bestemme, hvad der er offentligt tilgængeligt. Og er det mere demokrati, at EF-Domstolens magt udvides, og at Europa-Kommissionens magt udvides på det ene område efter det andet? Er det mere demokrati?

Det er i hvert fald svært for mig at forstå, at det, at man fratager Folketinget mere og mere magt og lægger den over til disse bureaukratiske overnationale myndigheder, skulle være udtryk for mere demokrati. Det er en mærkelig demokratiopfattelse, man har, hvis man hævder det synspunkt.

Så hævder regeringen, at Amsterdamtraktaten skulle være til fordel for menneskerettighederne. Men vi har allerede haft debatten om flygtningekonventionen, hvoraf det er fremgået, at traktaten klart er i strid med de forpligtelser,

som vi har påtaget os og skrevet under på i FN, for der kommer jo nogle traktatbestemmelser, der betyder, at EF-Domstolen får endnu større muligheder for selvstændigt at tage stilling til menneskerettighederne, og det er utrolig farligt. Vi får altså et system, hvor EU som en statsdannelse selv tager stilling til, om EU overholder menneskerettighederne!

Andre stater i verden eller i hvert fald her i Europa er forpligtede til at acceptere Menneskerettighedsdomstolens afgørelse. Der står altså en instans over f.eks. den danske regering, som kan påse, om menneskerettighederne overholdes, og tage stilling til borgernes klager, hvis det er sådan, at Danmark ikke overholder menneskerettighederne; men EU bliver jo en forbundsstat, hvor man selv er i stand til at tage stilling til og afgøre, om man overholder menneskerettighederne, og det er dødsensfarligt. Og det ville jo svare til, at man i Forbundsrepublikken Tyskland havde en ordning, hvor kun delstaternes forvaltning kunne indklages for Menneskerettighedsdomstolen, men hvor forbundsregeringen ikke kunne, for det afgør forbundsmyndighederne selv.

Jeg kan slet ikke forstå, at man har kunnet tiltræde en sådan tankegang fra den danske regerings side, at en myndighed skal kontrollere sine egne overholdelser af menneskerettighederne.

Og når man så kommer til den juridiske redegørelse, som regeringen har fremlagt, oplever man, at regeringen – selvfølgelig af hensyn til den retssag, der foregår i Højesteret – gentager de påstande, som den dér har fremlagt, f.eks. at der ikke er noget problem med EU's gummiparagraf, dvs. art. 235. Men nu får vi i Amsterdamtraktaten en yderligere udvidelse af gummiparagraffens område, således at EU selv kan bestemme, hvor meget magt EU skal have på nationalstaternes bekostning.

Regeringen har selv i sin juridiske redegørelse henviset til, hvordan EU allerede har brugt gummiparagraffen på det sociale område. Og selv om alle jo ved, at EU ikke skal have magt på det sociale område, har man tiltaget sig den alligevel. Men så meddeler regeringen i sin juridiske redegørelse blot, at det ikke er suverænitetsafgivelse, når den nye traktat giver EU beføjelser på det sociale område – bl.a. i forbindelse med socialt udstødt, hvor EU får lovgivningsbeføjelser langt ind i socialpolitikken – og at det altså ikke er noget problem i forhold til grundloven, for det måtte EU gerne i forvejen, for det

har man allerede gjort ved at bruge gummiparagraffen. Og så lovliggør man sin egen ulovlighed og bruger den endda som argument for at gentage den! Det er den samme argumentation, regeringen har præsteret ved Østre Landsret, og den indbygges altså endnu en gang her i regeringens redegørelse.

Og fleksibiliteten kan man ved hjælp af gummiparagraffen bruge til, hvad man vil, og det vil sige, at man kan ændre traktaten ved hjælp af bestemmelserne om fleksibilitet kombineret med brug af gummiparagraffen med hensyn til at udvide EU's område uden at foretage traktatændringer og uden at afholde folkeafstemninger. Sådan er det!

Jeg har allerede været inde på, hvordan menneskerettighedsafsnittene i traktaten faktisk kolliderer med vores grundlov, for vi må jo anse menneskerettighederne som grundlovssikrede her i landet. Det synspunkt går jeg ud fra at i hvert fald regeringen har. Og at menneskerettighedskonventionerne også er en del af vores forfatning, håber jeg at regeringen vil vedstå. Men nu får EF-Domstolen altså ret til at være med til at fortolke niveauet for menneskerettighederne, og det kræver efter min mening en grundlovsændring, men i regeringens redegørelse snakkes det problem væk.

Så er der en art. K 4, der giver EU mulighed for at træffe beslutninger om, at fremmed politi må operere på dansk grund, og det er også en gummiparagraf uden nogen begrænsninger. Om det skriver regeringen i sin redegørelse, at dér må danske myndigheder jo påse, at der ikke sker nogen overtrædelser i forhold til grundloven, men man giver altså EU den beføjelse, altså ret til at fastsætte regler om, at svensk eller tysk eller fransk politi kan operere i Danmark, uden at der er fastsat nogen betingelser om, hvad de må, og hvad de ikke må. Det er utroligt, at regeringen i en grundlovsredegørelse kan sige ja til sådanne ting og påstå, at der ikke er noget grundlovsproblem i det.

Nu har jeg kun nævnt nogle få af de grundlovsproblemer, der er, for mere tillader min taletid desværre ikke, men vi har fra Enhedslistens side stillet forslag om, at der skal foretages en uvildig undersøgelse af disse spørgsmål. Men det har regeringen hidtil afvist, selvfølgelig af frygt for at kunne komme ind i en analyse, der kan skabe problemer i regeringens rets sag ved Højesteret. Det er selvfølgelig derfor, man spiller med fordækte kort og ikke vil være

med til en dybtgående analyse af disse ting. Men vi vil kæmpe videre for vores forslag.

Tilbage til regeringens 10 overdrivelser:

F.eks. påstår man frejdigt, at man har gjort noget for nærhedsprincippet. Men hvad er det, man har gjort? Man har taget det, der foreligger fra Edinburgh, og sat det ind i traktaten. Men af den grund kommer der ikke en pind mere nærhed – ikke en pind! Og det er heller ikke lykkedes nogen at forklare, hvad det skulle være.

Og hvad kommer der ind med hensyn til beskæftigelse nu? Der kommer det ind, at beskæftigelsen skal underordnes ØMU'en, for det fremgår jo klart, at beskæftigelsen skal finde sted inden for rammerne af art. 103, stk. 2, altså de nedskæringer, der ligger i ØMU'en, og det kalder man så beskæftigelse! Men jeg kalder det en arbejdsløshedsskabende konservativ/borgerlig økonomisk politik, som her bliver traktatfæstet, og som man dermed bliver tvunget til at føre.

Og hvis man så ser på, hvad den svenske statsminister har udtalt for et par dage siden, idet han har sagt, at Sverige ikke kan tilslutte sig ØMU'en på nuværende tidspunkt, fordi man først vil se, om EU udvikler sig til en føderation, hvilket efter hans opfattelse godt kan blive tilfældet med ØMU'en, fordi ØMU'en forudsætter en centralt styrende politisk myndighed til at føre en fælles finanspolitik i landene, for ellers kan ØMU'en nemlig i realiteten ikke eksistere, så har den svenske statsminister jo fuldstændig ret. Og det er altså sammenkoblet med det afsnit om beskæftigelse, som står i Amsterdamtraktaten.

Miljøet styrkes, hævder man, og man siger også, at vi har fået en bedre miljøgaranti. Men samtidig skriver man i regeringens juridiske redegørelse, hvor man skal begrunde, at der ikke er tale om suverænitetssafgivelse, at der ikke er noget nyt i miljøbestemmelserne, for dem har man i realiteten haft hele tiden. Det skriver man i det juridiske, for dér har man altså brug for den forklaring, men omme i det politiske skriver man det om, så det ser ud, som om der er sket noget nyt. Man har altså to forklaringer til to forskellige anvendelser, selv om de ganske vist strider direkte mod hinanden.

Det samme gør sig i øvrigt gældende med hensyn til beskæftigelsen.

Og med hensyn til miljøgarantien sagde Socialdemokratiet først i 1986 – jeg husker tydeligt, at vi havde den diskussion, for jeg prøvede jo sammen med hr. Ivar Nørgård og

andre at få gennemført et dansk nej til EF-pakken, at man ikke ville have EF-Domstolen til at fastslå, om Danmark måtte bruge miljøgarantien eller ej, men det synspunkt opgav man så efterhånden. Under forhandlingerne under regeringskonferencen fremførte man dog det synspunkt, at så skulle det ikke være Europa-Kommissionen, der skulle bestemme, om vi kunne bruge miljøgarantien eller ej, og miljøministeren har f.eks. i en artikel i Politiken den 12. september 1996 redegjort for, hvordan regeringen kæmpede for, at vi dog i det mindste skulle kunne iværksætte miljøgarantien i Danmark uden at skulle have Kommissionens godkendelse. Men det fik man heller ikke gennemført; det synspunkt opgav man også.

Og nu står vi så med en traktat, hvori miljøgarantien ikke er andet end en dispensationsordning, som Kommissionen kan afvise at man kan bruge ved blot at henvise til, at det strider mod det indre markeds funktion. Og hvad strider ikke mod det indre markeds funktion? Det gør i hvert fald altid brug af miljøgarantien, og dermed er miljøgarantien faktisk ophævet i selve teksten. For enhver anvendelse af miljøgarantien strider mod det indre markeds funktion, og det er selve ideen i miljøgarantien, at den er en undtagelse fra det indre marked.

Sådan kunne man blive ved med de ti punkter, som regeringen har remset op: Kommer man ned i dem, er der intet i dem, eller også er der tale om direkte tilbageslag.

Vi står altså nu i en situation, hvor vi kan forvente, at et ja til Amsterdamtraktaten vil være et grønt lys for en række yderligere traktatændringer, for det, som man siger ja til, hvis man stemmer for Amsterdamtraktaten, er ikke alene alle de ting, som vi har diskuteret her i dag, men også den næste traktat, traktaten om ændring af stemmevægtene, hvor de små landes vinger skal klippes og stemmevægtene ændres til ugunst for de små lande. Det ved vi jo godt vil ske. Det vil jo være konsekvensen.

Og den nordiske pasunion vil det være slut med. For hvis Norge ikke kan tiltræde Schengen – hvilket der er meget der tyder på – vil et dansk ja til Amsterdamtraktaten betyde et farvel til den nordiske pasunion.

Og hvad vil tilhængerne af EU sige, hvis de vinder afstemningen om Amsterdamtraktaten? De vil sige: Nu skal vi ind i ØMU'en. Økonomiministeren prædiker jo næsten daglig for den sag. Så det næste bliver altså ØMU'en.

Et ja til Amsterdamtraktaten vil altså være et ja til unionsglidebanen, ganske enkelt, et ja til en række nye traktatændringer og unionsskridt inden for ganske få år, og dermed vil vi glide ind i noget, som mere og mere kommer til at ligne og blive en forbundsstat, og derfor vil Enhedslisten stemme nej til det forslag, som regeringen her har fremsat, og anbefale vælgerne at sætte deres kryds ved nej, den dag folkeafstemningen kommer.

(Kort bemærkning).

Addi Andersen (CD):

I dag starter Folketingets behandling af Amsterdamtraktaten. Denne traktat er endnu et skridt i retning af de drømme, som blev skabt i årene efter Anden Verdenskrig.

EF og EU er blevet debatteret løbende i de sidste årtier. Danske vælgere har flere gange stemt om det europæiske projekt, første gang for femogtyve år siden, da danskerne besluttede sig for at tilslutte sig Fællesskabet. Men den løbende debat er ofte præget af enkeltsager eller dele af den europæiske udvikling. Sjældent er helheden blevet trukket frem. Hvorfor blev Fællesskabet skabt? Hvad er fremtidsvisionen? Hvad er alternativet?

CD er for Amsterdamtraktaten. Det kommer næppe som en overraskelse for nogen, for CD har gennem alle årene ment, at Det Europæiske Fællesskab er den eneste vej til et mere fredeligt og stabilt Europa. Danmark er en uadskillelig del af dette Europa. Nogle drømmer måske om at hygge sig i smug, men historien viser jo, at det ikke kan lade sig gøre. Efter 1864-nederlaget trak vi os tilbage i ensom majestæt. Det Europa, der havde sønderrevet vort land, skal ikke længere spille en stor rolle her, hed det. Vi koncentrerede os om opbygningen af det moderne danske samfund.

Modsætningerne mellem de europæiske stormagter førte til en af verdenshistoriens mest bestialske krige, nemlig Første Verdenskrig. Den kostede millioner af unge europæere og amerikanere livet på Europas slagmarker. Sarajevo blev for første gang i dette århundrede symbolet på vold, død og ødelæggelse. Et sindrigt system af alliancer og stormagtsinteresser førte verden ud i ødelæggelserne, men Danmark holdt sig udenfor. Vi tjente fedt på de krigsførende. Vi solgte mad til begge sider og spandt guld på de andres død. Joh, vi hyggede os i smug.

Og forsøgte vi i grunden ikke det samme, da Anden Verdenskrig brød ud? Kun fordi Hitler ønskede det anderledes, blev vi en brik i krigsspillet, og kun fordi modige mænd og kvinder i modstandsbevægelsen gjorde oprør, endte vi efter krigen på den rigtige side. Anden Verdenskrig viste, at Danmark er afhængig af Europa. Brænder Europa, går det også galt for os.

Dette ændrede dansk politik. Vor tilslutning til NATO viste, at vi turde tage sikkerhedspolitisk stilling. Tilslutningen til EF i 1972 bragte os ind i det politiske fællesskab. Det Europæiske Fællesskab blev jo netop skabt, fordi kloge mennesker rundt om i Europas hovedstæder spurgte sig selv: Kan det være rigtigt, at Europas gave til verden i dette århundrede har været millioner af døde og lemlæstede? Kan Europas modsætninger og problemer ikke løses på en mere rimelig måde? Kan man ikke binde Europas lande så tæt til hinanden, at de er nødt til at tale sammen i stedet for at slås?

Det Europæiske Fællesskab blev skabt for at skabe fred og stabilitet i Europa. Man så de problemer, der havde ført til krigene: dårlig økonomi, svage demokratier og fanatisk nationalisme. Derfor gik arbejdet ud på at sikre en økonomisk fremgang, at styrke Europas demokratier og at skabe en europæisk forståelse på tværs af grænserne. Disse mål var politiske mål. Det Europæiske Fællesskab er et politisk projekt. Man valgte frihandel og det indre marked som et af midlerne til at nå denne fælles forståelse, men handelen var et middel, ikke et mål.

Derfor er det forkert, når nogle hævder, at man blot ved at blive i det indre marked kan leve op til den europæiske idé. Det indre marked er kun en del af projektet. Hovedmålet er at skabe et samarbejdende Europa, hvor de store ikke kan spille bold med de små, og hvor opståede modsætningsforhold ikke gennem forskellige alliancer fører til krige.

Man kan sige meget negativt om den manglende europæiske indsats i krigen i Eksjugoslavien, men en sejr er det dog, at Sarajevo ikke for anden gang i dette århundrede skulle føre vor verden ud i en storkrig.

Maastrichttraktaten var et skridt i retning af den politiske opbygning af Europa. CD støttede denne traktat. Amsterdamtraktaten er et nødvendigt skridt videre. Man kan godt drømme om, at man havde løst endnu flere problemer i den nye traktat, end tilfældet er. Men den er et skridt videre.

Amsterdamtraktaten er en mere åben, en mere effektiv og en bedre traktat end Maastrichttraktaten. Man får mulighed for en mere effektiv indsats mod international kriminalitet. Man får en styrkelse af nærhedsprincippet, selv om CD gerne havde taget skridtet fuldt ud og havde fået lavet klare regler for EU's ansvarsområde.

Man får styrket miljøindsatsen; man får understreget beskæftigelsespolitikken. Amsterdamtraktaten er måske ikke det kæmpe skridt fremad, som nogle kunne håbe på, men det er et nødvendigt skridt videre for at sikre det fredelige Europa. For Det Europæiske Fællesskab skabte jo freden i Vesteuropa. I en meget vanskelig tid med et delt Europa sikrede det økonomisk velfærd, dets demokratier og den fælleseuropæiske ansvarlighed.

Med Berlinmurens fald i 1989 blev der pludselig mulighed for også at skabe et helt Europa. De gamle diktaturer mod øst faldt. Men de nye demokratier havde det ikke let. De stod i virkeligheden i nøjagtig samme situation, som Vesteuropa gjorde efter Anden Verdenskrig. De nye demokratier var svage, for mange af dem havde været uden demokratiske traditioner i en lang periode. Deres økonomi var kørt helt ned, og nationalismen stak frem sted efter sted, mest voldsomt i Eksjugoslavien og i Rusland, men også en række andre steder.

Ligesom et samfund ikke kan være stabilt, hvis der er store sociale, økonomiske og politiske forskelle fra landsdel til landsdel, så kan et kontinent det heller ikke. Der må ske en højnelse af det økonomiske og sociale niveau i de nye demokratier.

Alternativet er enten massive folkevandringer eller fanatiske politikeres sejr på naboers bekostning, og de nye demokratier må opleve sig selv som politiske medspillere i det fælles projekt: et stabilt Europa. Derfor har de søgt optagelse i EU, og derfor skal de med. En udvidelse af EU er vor garanti for en fredelig fremtid. Det er kun EU, der kan give svaret på internationale problemer. Europas stabilitet er også vor stabilitet. Europas sikkerhed er også vor sikkerhed.

Amsterdamtraktaten er en forudsætning for denne udvidelse. Man skal ikke skjule, at der rundt om i EU er forskellig vægtning af udvidelsen mod øst. Middelhavslandene prioriterer klart Nordafrika højt. Det er deres sikkerhedsproblem. Men i Danmark er det altafgørende, at der fortsat er stabile og velstillede lande i Øst-

og Centraleuropa. Hvis Amsterdamtraktaten ikke bliver godkendt, vil udvidelsen blive sat i stå.

Spørgsmålet er, om den så kommer i gang igen. Er den politiske vilje der så i EU? Vil skuffelsen i de øst- og centraleuropæiske lande være så stor, at de vender sig til gammeldags nationalistisk politik? Ingen kender svaret, men det er en høj pris at betale, hvis det skulle ske. Og det ville være helt grotesk, hvis Danmark, der har fået drejet Fællesskabet i vor retning på mange områder, skulle være skyld i en sådan udvikling. Der er intet alternativ til et ja til Amsterdamtraktaten.

I de sidste måneder er den offentlige debat om traktaten naturligvis startet, og det er godt, men det er mindre godt, at den har handlet om en række ting, der intet har med Amsterdamtraktaten at gøre. Debatten har handlet om runde eller firkantede flugtskilte og andre specialiteter. Denne type regler hænger sammen med det indre marked, som danskerne sagde ja til for over 10 år siden. Om man skal have flere eller færre regler, bedre eller dårligere, er ikke det, vælgerne skal tage stilling til ved Amsterdamafstemningen.

Det eneste, der har med det at gøre, er faktisk en understregning af, at EU skal blande sig, hvor det er hensigtsmæssigt. Man skal vurdere hver enkelt beslutnings nødvendighed, før man går i gang. Det er da helt i dansk ånd, at man ikke skal have regler for reglernes skyld.

Så handler debatten om grænsekontrol i Sønderjylland og opretholdelse af den. Heller ikke den debat har noget med Amsterdamtraktaten at gøre. Det spørgsmål afgjorde danske vælgere, da de sagde ja til det indre marked. Men naturligvis må denne frihed ikke føre til illegalt ophold og stigende kriminalitet. Derfor handler Amsterdamtraktaten om en effektivisering af f.eks. politisamarbejdet og fælles asylregler.

Endelig er det afgørende for CD, at den fri konkurrence i Fællesskabet sker på en rimelig måde. Derfor er CD tilfredse med, at man styrer både miljøsidens, arbejdsmarkedssiden og forbrugerpolitikken. Vi skal have en fri konkurrence, men en fair konkurrence. Danske virksomheder skal ikke udkonkurreres gennem dårligt miljø, dårligt arbejdsmiljø eller elendige arbejdsmæssige og sociale vilkår.

Nogle frygter, at åbningen mod øst vil koste job og virksomheder i vort land. Rigtigt er det, at de nye forhold i øst betyder, at vi også må ændre vores erhvervs- og arbejdsmarkedspoli-

tik. Vi er udsat for en konkurrence, men det er vi, hvad enten disse lande er medlem af EU eller ej. Allerede i dag bliver mere banale produktioner udført f.eks. i Polen, men når det er situationen, er det da bedre, at disse lande kommer med under regler, som også gælder for os, end at de konkurrerer med os uden nogen fælles regler. Sikkerheden for en rimelig konkurrence er større, når de er med, end når de står udenfor.

Alt i alt er CD tilfredse med Amsterdamtraktaten og de resultater, som regeringen opnåede, selv om vi gerne ville være gået videre på nogle områder. Men for at slutte, hvor jeg begyndte: Hovedspørgsmålet er, om vi vil bygge videre på den europæiske model, der kan skabe fred og stabilitet – eller om vi vil vende tilbage til den type Europa, der tidligere har skabt krige og uro. I CD mener vi slet ikke, der er noget valg. Derfor siger vi ja og støtter loven.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Spørgsmålet om grænsekontrol mellem Danmark og udlandet har allerede i debatten indtil nu været kraftigt berørt – og med god grund. Men emnet har stort set kun været berørt af EU-modstandere eller af EU-skeptikere. EU-tilhængerne har forsøgt at lægge spørgsmålet om grænsekontrol, spørgsmålet om Schengenreglerne væk fra diskussionen, har forsøgt at undgå diskussionen og har forsøgt at sige, at den diskussion tog vi i slutningen af maj måned her i Folketinget, og den skal vi ikke have igen.

Senest hørte vi CD's ordfører for et øjeblik siden sige, at spørgsmålet om grænsekontrol slet ikke har noget med Amsterdamtraktaten at gøre. Det er fuldstændig komplet uforståeligt for mig, hvordan ordførere kan stille sig herop og sige noget sådant. For sandheden er jo, at Schengenaftalen og Schengenreglerne efter Amsterdamtraktaten skal indskrives i EU-traktaten, og at Schengenreglerne så skal implementeres over en 5-årig periode. Danmark har en protokol, der gør, at vi så har mulighed for efterfølgende at tage stilling til disse regler, og derfor kan man juridisk diskutere: Hvor meget er Danmark omfattet af de her EU-regler, der så kommer?

Men det er et helt uomgængeligt faktum, at efter Amsterdamtraktaten vil der komme til at ligge et meget stort pres på Danmark for at gennemføre de regler, som bliver lavet om

afskaffelsen af grænsekontrol, fri bevægelighed osv.

Det er derfor ufatteligt, at så mange ordførere har kunnet påstå, at den diskussion ikke hører hjemme i den her debat, men i en helt anden debat. Når det alligevel har været kendetegnet for stort set alle tilhængerordførere, tror jeg, det skyldes, at man godt ved, at her har man et ømt punkt i forhold til den folkeafstemning, vi skal have den 28. maj næste år. Man ved nemlig udmærket godt, at rigtig mange – specielt borgerlig-liberale vælgere – ikke ønsker de her regler. De ønsker ikke Schengenreglerne, de ønsker dem ikke gennemført i EU, de ønsker ikke, at Ministerrådet får kompetence på det her område, og de ønsker ikke det politiske pres, som Amsterdamtraktaten med disse regler lægger på Danmark. Derfor forsøger man at undgå diskussionen og siger, at det er en helt anden diskussion, at den slet ikke hører til her.

I Dansk Folkeparti vil vi modsat gøre alt, hvad vi kan, for at få netop den debat ind i EU-debatten, også frem til den 28. maj næste år. Vi vil gøre, hvad vi kan for at forklare vælgerne – og specielt de borgerlig-liberale vælgere – at stemmer man ja, har det faktisk en sammenhæng med Schengenaf-talen. Så har det den sammenhæng, at grænserne lægges vidt åbne. Det har den sammenhæng, at Danmark ikke mere selvstændigt kan beslutte, hvorvidt vi vil have grænsekontrol eller ej. Det har den sammenhæng, at antallet af illegale immigranter i Danmark, presset mod de danske grænser, vil blive forstærket. Det har den sammenhæng, at den præventive effekt, en grænsekontrol trods alt har, vil være væk. Det har den effekt, at den anbefaling, som G 7-landene kom med sidste sommer, om, at man skulle forstærke grænsekontrollen, er væk for Danmarks vedkommende. Og derfor – også derfor – skal vi afvise den Amsterdamtraktat, som gør det sværere for Danmark efterfølgende at slippe ud af Schengenreglerne igen.

Jeg har tidligere stillet et skriftligt spørgsmål til udenrigsministeren om, hvordan reglerne vil være for, at Danmark kan komme ud af Schengenaf-talen igen efter Amsterdam. Jeg ved, at før Amsterdam er det noget med, at vi har en mellemfolkelig aftale. Det betyder, så vidt jeg har forstået, at Danmark kan bestemme, at vi vil trække os ud af Schengenaf-talen igen, hvis vi skulle få lyst til det.

Men jeg har ikke helt fundet ud af, hvordan reglerne er efter Amsterdam, om det stadig er

sådan, at vi helt frit, selvstændigt og uden indblanding fra de andre lande kan bestemme, at vi vil ud af Schengenaf-talen igen, eller om det er sådan, at Danmark, efter at reglerne er skrevet ind og vi eventuelt, lad os sige efter en 5-årig periode, har implementeret en del af de dér fællesgodssager, stadig væk fuldstændig selvstændigt og uden indblanding fra de andre, uden en regeringskonference, kan sige, at nu ønsker vi ikke at være medlem af Schengen længere.

Jeg frygter, at det er sådan, at vi skal have en regeringskonference, hvor de andre lande siger o.k. til, at vi trækker os ud af Schengen, og at vi dermed også har deponeret vores mandat med hensyn til, hvorvidt vi vil være medlem af Schengen eller ej, til de andre lande.

Da jeg spurgte udenrigsministeren, fik jeg det svar, at det ville blive besvaret i den retlige redegørelse, som senere ville blive tilstillet Folketinget via Justitsministeriet. Jeg har prøvet at kigge i denne redegørelse, og jeg må sige, at jeg kan ikke finde svar på mit spørgsmål. Derfor bliver jeg nødt til under denne debat at stille spørgsmålet én gang til til udenrigsministeren og så håbe, at jeg får et klart svar. Ellers er det et af de spørgsmål – selvfølgelig af mange – som Dansk Folkeparti i den kommende tid vil stille endnu en gang på det her område, men på andre områder første gang skriftligt til udenrigsministeren, og håbe, at vi får svar.

Vi siger selvfølgelig nej til Amsterdamtraktaten af mange forskellige årsager. Schengenaf-talen, de åbne grænser osv. er ét af argumenterne i den sag. Der er allerede under debatten her og den debat, der har været ført indtil nu, efter at Amsterdamtraktaten blev vedtaget efter 1 år og 3-4 måneders forhandlinger, sagt utrolig meget om Amsterdamtraktaten.

Der er sagt noget rigtig, men efter min mening også meget forkert. Tag bare diskussionen om, hvorvidt traktaten er borgerlig eller socialdemokratisk, hvor EU-kommissær fru Ritt Bjerregaard kommer til Danmark og siger: Jamen den er da socialdemokratisk, hvorefter hr. Per Stig Møller som konservativ partiformand må en tur til Strasbourg for at få bekræftet af kommissionsformand Santer, at det er da efter hans mening søreme ikke en socialdemokratisk traktat. Det er heller ikke en borgerlig traktat, nej, det er såmænd bare en traktat, får han vist at vide.

Eller tag diskussionen eller illusionen om – som det jo også har været nævnt mange gange i

dag – at denne Amsterdamtraktat lukker de øst- og centraleuropæiske lande ind. Ud over det her med fredens projekt er det et af de helt afgørende spørgsmål i forsøget på at få danskerne til at stemme ja.

Men er det ikke rigtigt, og kan vi ikke få bekræftet, også fra dem, der går rundt i forsamlingshusene og påstår, at denne Amsterdamtraktat den lukker Øst- og Centraleuropa ind i EU – at sådan forholder det sig ikke? Det forholder sig sådan, at måske lukker denne traktat op for 5 nye lande i EU-klubben, men langtfra det, der kan benævnes som Øst- og Centraleuropa, det, som man går og bryster sig af ude i forsamlingshusene.

Sandheden er jo, at det afgørende for, om EU bliver udvidet, om det bliver en stor eller lille udvidelse, er den politiske vilje. Den politiske vilje har ikke været til stede og er det åbenbart heller ikke i dag. Den politiske vilje er fra de store landes side betinget af, at man får meget markante indrømmelser og ændringer i det eksisterende EU-samarbejde, men jo også – og det er vel nok det mest interessante – i det EU-samarbejde, som der vil være, selv om vi stemmer ja til Amsterdamtraktaten.

Det vil altså sige, at de store EU-lande kræver afgørende ændringer – også efter Amsterdam – før denne store EU-udvidelse, som man siger er så vigtig, kan finde sted. Det drejer sig om spørgsmålet om kommissærantal, det drejer sig om spørgsmålet om antal stemmer til landene, herunder til Danmark, og det drejer sig om spørgsmålet om magt til Europa-Parlamentet, alt sammen på områder, hvor de store lande ønsker en mere føderal udvikling, hvor de ønsker mere magt til sig selv og mindre magt til eksempelvis Danmark.

Det vil sige, at man forsøger at sælge en traktat til danskerne på det her område på et punkt, som er meget langt fra sandheden. Det ved tilhængere egentlig også godt, men alligevel gør man det, alligevel forsøger man altså at bilde danskerne det her ind.

Men det, der jo rejser sig som det interessante spørgsmål, også til udenrigsministeren og til de øvrige tilhængerpartier, er jo: Når Amsterdamtraktaten er på plads, når det er lykkedes for tilhængerne at få banket den danske befolkning på plads, så de stemmer ja – hvis det altså lige lykkes – er regeringen og de øvrige jpartier så indstillet på at gennemføre de store forandringer i EU-samarbejdet, som de store EU-lande

kræver for at udvide EU med så mange lande, som man ønsker fra dansk side?

Er man indstillet på det? Er man indstillet på, at der igen om en 3-4 år skal ligge en ny traktat på bordet, som altså ændrer på antallet af kommissærer, som ændrer på stemmer til landene, som giver mindre magt til Danmark og mere magt til de store lande osv., osv., ud over det, der jo allerede ligger i Amsterdamtraktaten.

Det er jo det interessante spørgsmål, for hvis man siger i dag, at man ikke er det, jamen så kan man ikke samtidig sælge det her som et led i en stor udvidelse. Men siger man, at det er man villig til, jamen så er det da klart, men så er det jo også mere sandt at gå ud og fortælle danskerne, at det altså er proceduren: Den her traktat nu, så tager vi en ny traktat om kort tid. Så er det kun et spørgsmål om tempo; der er jo kun én vej.

Burde dagsordenen ikke i stedet for være – og det er den dagsorden, som Dansk Folkeparti kunne ønske sig – at vi skal have en større grad af fleksibilitet i EU-samarbejdet, altså en reel fleksibilitet, ikke den fleksibilitet, man taler om i Amsterdamtraktaten, hvor det jo kun er et spørgsmål om, at nogle lande skal gå hurtigere frem med integrationen end andre lande, men en reel fleksibilitet, som sikrer, at de lande, som ønsker at bevare den nationale selvstændighed, også har mulighed for de?

Det er helt afgørende for Dansk Folkeparti, at vi får et europæisk samarbejde, som ikke anfægter landenes selvstændighed og suveræniteten. Vi tror egentlig også på, at flertallet i Danmark ønsker det, men kortene er jo aldrig nogen sinde blevet klart lagt frem på bordet, og danskerne har derfor heller aldrig kunnet forholde sig til det.

Og her er vi egentlig efter vor opfattelse ved hele kernen i den danske skepsis, der er til EU-samarbejdet. For hver gang vi skal tage et nyt skridt videre i retning af suverænitetsafgivelse, hver gang vi skal give lidt mere selvstændighed til Bruxelles, hver gang vi skal have en større integration i EU, får vi jo at vide, at det er nogenlunde det sidste skridt, vi skal tage, så er EU sådan stort set, som det skal være. Aldrig får vi at vide, at vi lige skal have den her ændring af Fællesskabets regler med, og: Husk, så kommer der i overmorgen et forslag til nogle mere vidtgående ændringer. Nej, det er jo ikke stilen.

Da vi fik Det Indre Marked eksempelvis, fik vi at vide fra ledende kredse – og det er jo stort

set alle dem, der også i dag står i spidsen for at argumentere for et ja – at der ville aldrig blive en politisk union. Da vi fik Maastrichttraktaten og dermed den politiske union, fik vi at vide, at det til gengæld også var det mest vidtgående, man kunne forestille sig.

Nu har vi så Amsterdamtraktaten eller – som man måske rettelig burde kalde den – Maastricht 2-Traktaten, en traktat, der stadfæster den udvikling med en politisk union, som blev fastlagt i Maastrichttraktaten, og allerede inden vi nu stemmer om den her traktat, ved vi mindst, at der arbejdes på en ny. Det gør der jo. Det er velkendt for enhver, at Amsterdamtraktaten blot indleder den nye, næste traktat.

Tag nu også lige hr. Poul Schlüter, den tidligere statsminister, nuværende europaparlamentariker, som for nylig kom til at sige, at nu skulle vi bare lige have enhedsvalutaen på plads, så skal der til gengæld ikke ske mere EU-integration.

Sådan bliver de ved, og jeg tror, det vil gå op for den danske befolkning, at det her er stilen for tilhængerne, og jeg tror, det er det, der for alvor kan få den danske befolkning til at sige: Nu er det slut, nu vil vi ikke mere, nu vil vi sætte bremsekloeden i, ligesom vi gjorde i 1992.

Vi kan overhovedet ikke se endemålet, og det er selvfølgelig problemet. Vi kan kun se én ting, som står lysende klart, nemlig at EU-integrationen vil fortsætte, medmindre vi får den danske befolkning til at stemme nej ved den folkeafstemning, som der altså gudskelov bliver næste år.

Vi skal spørge den danske befolkning, det nytter ikke at spørge tilhængerne her i salen: Er man tilhænger af større integration? Er man tilhænger af, at flere og flere politiske sager besluttet uden for landets grænser i stedet for inden for landets grænser? Er man tilhænger af, at grænsekontrollen skal afskaffes, og at mange ting omkring grænsekontrol og dét, om vi overhovedet må have grænsekontrol, skal overlades til EU? Er man tilhænger af, at en væsentlig del af Danmarks politik skal føres af Unionen og ikke af Danmark osv., osv., ja, så skal man ud og stemme ja. Det forstår jeg da godt. Men er man tilhænger af at bevare Danmarks selvstændighed på disse områder, ja, så skal man stemme nej.

En anden ting, som jeg lige har berørt, men som jo også er vigtig for tilhængerne at pointere, er jo, at EU er fredens projekt, at EU er det forum, der forhindrer krig. Det er næsten det

mest fantastiske argument, man kan blive stillet over for, for hvornår i al verden har det skabt fred at forsøge at ensrette lande? Hvornår i al verden har det skabt fred at forsøge at lave et projekt, som i den grad også fjerner fundamentet under det folkestyre, som vi ellers har kendt her i Danmark? Nej, fred skabes ved, at de enkelte lande og deres kultur og deres forskellighed laver de regler, som de selv ønsker at leve under, så der er så stor overensstemmelse mellem det, befolkningen på den ene side ønsker skal være reglerne i et land, og på den anden side det, som rent faktisk er reglerne i et land.

Fred skabes altså ved respekt for landenes ret til at være forskellige og ret til at have forskellige regler, ikke ved at forsøge at ensrette.

I øvrigt er det vel svært, når man ser tilbage på historien, at finde demokratiske lande, som er gået i krig mod hinanden. Det, man altid kan se, er, at de, der går i krig mod hinanden, er diktaturstater i den ene eller den anden forklædning, og derfor er det at påstå, at hvis EU ikke var der, ville der komme krig imellem EU-landene, det samme som at undervurdere den danske befolkning kraftigt. Men ikke desto mindre er det det, man gør fra tilhængerens side i forsøget på at få den danske befolkning til at stemme ja ved den folkeafstemning, vi skal have næste år.

Dansk Folkeparti må tage kraftigt afstand fra den form for argumentation. Vi vil forsøge at bekæmpe den med alle til rådighed stående demokratiske midler, tage fat i debatten, tage fat i argumenterne og så få vist den danske befolkning, hvor hule argumenterne i virkeligheden er. Vi tror også, det kan lykkes.

Så kommer selvfølgelig den diskussion, som vi skal have senere, og som jeg derfor ikke har haft med i det her indlæg: Hvad sker der så, hvis Danmark stemmer nej?

Jeg tror faktisk, der ligger mange muligheder i et dansk nej. Der ligger såmænd ingen risiko ved et dansk nej. Der ligger faktisk utrolig mange muligheder og venter på Danmark ved et dansk nej, og det vil jeg så komme tilbage til senere, da der jo er anmeldt en forespørgselsdebat om netop det emne.

Jacob Haugaard (UP):

Alting har sin pris, det har jeg lært, og da vi sagde ja i 1972, sagde vi jo ja til et utroligt forpligtende politisk samarbejde. Det koster altså at knytte Europa sammen, og jeg ser Amster-

damtraktaten som et logisk arbejdsrapport i den proces, som vi sagde ja til i 1972.

Så har jeg tænkt lidt over folkeafstemningen. Jeg har lidt på fornemmelsen, at med den slags folkeafstemninger undergraver vi simpelt hen folkedemokratiet. Vi kan da ikke sende folk ud og stemme om noget, når der intet reelt valg er. Amsterdamtraktaten er jo som sagt bare en naturlig udvikling af vores EU-medlemskab, og et nej ville jo ikke medføre andre forandringer, end at det hele ville blive utrolig besværligt for Danmark.

Det er da ikke noget valg at give vælgerne. Vi er stadig væk med i EU, ligegyldig hvilket udfald den folkeafstemning får. Man kunne næsten spørge, om Folketinget er blevet bange for sin egen skygge. Hvor er de visioner om fred i Europa henne? Hvor er der nogle visioner?

Ifølge Gyldendals store fremmedordbog betyder visioner store fremtidsperspektiver, og når vi taler EU, synes debatten da ganske enkelt støvsuget for visioner. Folk er forvirrede. Altså hvis vi nu kunne komme herindefra med nogle troværdige drømmesyner om fremtidens Europa, ville vælgerne da også slutte op omkring det. Jeg ser meget folks delen sig i ja og nej som værende – i hvert fald 50 pct. på hver side – forvirrede mennesker.

Men lad mig så nu give mit bud på, hvorfor vi skal stemme ja til Amsterdamtraktaten. Danmark er jo det eneste land i verden overhovedet, der kan bryste sig af at have rene hænder. Vi har ikke korrupsion, vi har en stærk økonomi, vi har et samfund, der giver muligheder for alle borgere, vi støtter de mennesker, der har behov for støtte, vi har fri presse. Miljøet er højt placeret, vi uddanner folk, vi hjælper andre lande i nød, fascisttilbøjeligheder tolereres ikke i embedsværket, minoriteterne bliver taget alvorligt. Med andre ord: Vi har orden i sagerne.

Vi har et samfund, der er kittet sammen af fælles værdier, og hvor alle har respekt for, at vi alle er forskellige. Vi har på verdensplan sat nye standarder for civiliseret opførsel. Danmarks kald er at gå i forvejen og vise resten af Europa, hvordan vi opfører os civiliseret. Det er derfor os, der skal vise vejen for et samlet og fredeligt Europa. Vi skal være isbryderen i bestræbelsen på at knytte disse engang så krigerske lande sammen.

Så har jeg spekuleret meget på i min logiske tankegang: Hvis man nu forestiller sig, at vi er på en arkitekttegning, og at man havde hele

det her EU-projekt liggende på tegnebordet. Hvordan ville det kunne udføres i virkeligheden? Mange af de ting, som jasiden undsiges sig, er jo ting, som egentlig er logiske konsekvenser, hvis man ville gennemføre det her projekt. Vi kommer altså ikke uden om, at det bliver en eller anden form for union af europæiske lande. Hvorfor er vi ellers overhovedet gået i gang med det her projekt? Hvorfor bliver det ikke sagt, at det da kommer til at koste Danmark dyrt at være med i EU? Det kommer da nok til at koste den ene vinge på Dybbøl Mølle, men det er da billigt for fred i Europa. Om det så skulle koste hele Dybbøl Mølle, synes jeg da stadig væk, der er perspektiver i det.

Jeg vil påstå, at Danmark står i en position, hvor vi er verdens mindste stormagt, og det er helt tydeligt, at vi har siddet med ved bordet, da Amsterdamtraktaten blev forhandlet. Danmarks fingeraftryk sidder på EU's miljøpolitik, beskæftigelsespolitik, på mere åbenhed og demokrati, på udvidelser mod Østeuropa, og specielt har vi jo gjort os virkelig bemærket med vores hjælp til Estland, Letland og Litauen.

Vi er EU's grimme ælling, der er ved at forvandle sig til en flot, hvid svane. Men jeg ser EU som et luftkastel, hvis vi ikke får en EU-grundlov skrevet på et fælles EU-sprog. Jeg ser også EU som et luftkastel, hvis vi ikke får opbygget en troværdig demokratisk unionskongres, kan man kalde det, der overordnet tager stilling til udenrigspolitiske, økonomiske, miljø- og kriminelle anliggender. Her står Danmark med rene hænder, og her kan vi gå i forvejen og vise, hvordan det gøres. Det er ikke os, der skal ned på de andres niveau; det er de andre, der skal op på vores niveau.

Lad os dog indrømme, at der er noget, vi for en gangs skyld er gode til; lad os skrive os ind i verdenshistorien som dem, der skabte fred i Europa.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, man må tage hatten af for hr. Jacob Haugaards indlæg, og egentlig burde mange af de unionstilhængere, som sidder rundt omkring på ordførerpladserne her i Folketingssalen, jo lytte til den åbne og klare melding, som en unionstilhænger her fremlægger. En unionstilhænger melder klart, åbent og ærligt ud, at den logiske konsekvens af det projekt, som man satte i gang i 1972, er etablering af et forbund med

en demokratisk forsamling, med en grundlov, med en konstitution ligesom den, man har i USA.

Se, det er et føderalistisk synspunkt, som jeg kan anerkende, som jeg synes det er berettiget og i orden at have, som man kan stå inde for, et synspunkt, som ganske vist efter min opfattelse ikke vil kunne realiseres i denne verden – måske i en anden og bedre verden, men desværre ikke i denne verden – men et synspunkt af idealistisk art, som fortjener al mulig respekt i modsætning til alle disse bortforklaringer, fortællelser, underlige overdrivelser, som regeringen kommer med.

Jeg synes, det var befriende at høre hr. Jacob Haugaards indlæg, en ren melding.

Steen Gade (SF):

Da jeg sad dernede og hørte på hr. Kristian Thulesen Dahl, opdagede jeg da i hvert fald, at Folketinget op til folkeafstemningen har fået en cocktailblander af værste slags. Hvad var det, der blev introduceret? Det var et forsøg på at bilde befolkningen ind, at det, man skal stemme om den 28. maj næste år, er, at grænsekontrollen forsvinder, og når grænsekontrollen forsvinder, kommer der en masse indvandrere ind i dette land. Altså handler det også om de fremmede, og det hele står i Amsterdamtraktaten.

Hr. Kristian Thulesen Dahl bør gå herop og sige, at sådan hænger det ikke sammen; alt andet er jo urimeligt, hvis man vil tages alvorligt herinde. Nu er det måske ikke Dansk Folkepartis ønske at blive taget alvorligt herinde, men når jeg starter med at tage fat på det her, selv om det overhovedet ikke er det, jeg egentlig har taget ordet for, så er det, fordi jeg synes, dette er en appel til først og fremmest den indre svinehund – o.k., det kender vi fra Dansk Folkeparti – men jo også er løgn og bedrag.

Jeg vil spørge hr. Kristian Thulesen Dahl: Er det ikke sådan, at Amsterdamtraktaten ikke ændrer Danmarks forhold til Schengen? Selvfølgelig har det noget med hinanden at gøre, det ved enhver, der har læst i Traktaten, men det er ikke det, vi snakker om. Ændrer det Danmarks forhold? Ja eller nej? Man kan kun svare, at det ikke ændrer Danmarks forhold.

Så til mit ærinde: Et mindretal i SF's folketingsgruppe finder det politisk afgørende, at Danmark siger ja til forhandlingsresultatet i Amsterdam. Derfor vil vi stemme ja til det forslag, der ligger her, og vi vil også opfordre

befolkningen til at sige ja ved den kommende folkeafstemning.

Vigtige grunde for vort ja er, at Amsterdamtraktaten på en række områder er bedre end Maastricht, at forbeholdene er fastholdt, samt at vi ikke vil løbe risikoen for et nej af hensyn til den afgørende åbning af EU over for Østeuropa.

Forbeholdene er nu skrevet ind i Traktaten i protokolform med en formulering, der oven i købet er klarere end Edinburghteksten. Det sidste gælder især tydeligt på forsvarsområdet. Det har været et ufravigeligt krav fra SF at fastholde forbeholdene, og det er blevet opfyldt efter vores opfattelse.

Amsterdamtraktaten giver ikke kæmpestore ændringer, men en række mindre forbedringer. Det betyder for os et bedre grundlag at kæmpe videre på i de kommende år, når det gælder de nødvendige afgørende ændringer på miljøområdet, åbenhed, offentlighed og mere demokrati. De nationale parlamenter er nu givet en rolle, der skal udvikles i de kommende år, igen et område, hvor vi kan gå ind og udvikle politikken. Nærhedsbestemmelserne fra Birmingham og Edinburgh er nu direkte i Traktaten. Der er lidt mere åbenhed og offentlighedsbestemmelser, der er paragraffer, der kan bruges i kampen mod arbejdsløshed, og der er en bedre forbrugerpolitik.

Alt sammen et bedre grundlag at kæmpe videre på end det, vi har i dag. Det vil sige, at kampen for et bedre samfund i Danmark og i EU står stærkere ved et ja end ved et nej. Det er ikke den store revolution, men lidt og alt sammen SF-krav i forhandlingerne.

Lidt er meget, når kampen handler om at kunne komme til at hamle op med noget så stort som kapitalens internationalisering og de alt for mange friheder til kortsigtet grådighedstænkning, der er givet i det indre marked. Derfor skal de næste års politiske debat efter vores opfattelse også handle om, at der er brug for mere politisk samarbejde i hele verden og også i Europa – ikke mindre.

Forsvaret for den danske velfærdsstat foregår i dag ikke kun i Danmark, den foregår også i Prag, i Milano og i Brædstrup. Kort sagt: Vi skal alle vænne os til, at der foregår en politisk debat og en kamp på den europæiske scene akkurat på samme måde, som den foregår på den nationale scene og i denne sal.

Det vil blive synligt, at der i europæisk politik er et højre og et venstre, en sort uansvarlig

miljølinje og en grøn ansvarlig, akkurat ligesom der er i dansk politik, og det ville være en utrolig lettelse, hvis vores debat kommer til at handle om det i stedet for den, hvis jeg må sige det lidt frit, fordummende diskussion for og imod EU.

Det er helt afgørende, at åbningen af EU over for Østeuropa ikke tabes på gulvet. Derfor er der brug for en kombination af stærk politisk vilje, klare visioner samt evne til at undgå tilbageslag og et nej, der selv med de bedste hensigter over for Central- og Østeuropa efter vores opfattelse indebærer en risiko, som vi ikke vil løbe.

I stedet vil vi opfordre regeringen til af alle kræfter at arbejde efter de hovedlinjer, som blev vedtaget i Folketingets dagsorden fra maj måned, og jeg kan nu høre på det, der er blevet sagt i dag – efter at der har været en vis tummel i medierne om, hvorvidt regeringen var enig om den linje – at det ser ud til, at det er den hovedlinje, der fastholdes, og det vil jeg også opfordre udenrigsministeren til at bekræfte her i dag. Så vil vi nemlig også kunne give den danske befolkning et levende forhold til dette årtis vigtigste politiske kamp i Europa, nemlig at få Europa til at hænge sammen efter den kolde krigs opdeling.

Det er en kamp, som ikke er afsluttet. Det er en kamp, vi står midt i, hvor ikke alle vilkår er lige så gode, som vi ønskede det. Men det er vigtigt, at den kæmpes igennem, så befolkningen kan se, hvem der er helte, og hvem der er skurke, og at resultatet bliver, at ingen ansøgerlande er efterladt alene.

Vi vil, når vi får den endelige afstemning, igen markere vores synspunkt ved at stemme ja til Amsterdamtraktaten.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg tager bare ordet for en ordens skyld for fuldstændig at tilbagevise de helt gale påstande, som hr. Steen Gade gjorde mig til talsmand for i starten af sit privatistindlæg. At kalde det, at jeg siger, der er sammenhæng mellem Amsterdamtraktaten og Schengen, for løgn og bedrag, og sige, at Amsterdam ikke på nogen måde ændrer Danmarks forhold til Schengen er meget firkantet.

Jeg stillede nogle klare spørgsmål til udenrigsministeren i mit ordførerindlæg. Et af dem har jeg stillet tidligere skriftligt, men ikke fået besvaret og tillader mig så under denne debat

at stille det igen for netop at få fuldstændig klarlagt forholdet mellem Amsterdam og Schengenkonventionen. Det synes jeg bør være tilladt i en debat som denne, uden at man bliver hængt ud, som hr. Steen Gade hænger mig ud.

Vi kan diskutere, hvilken sammenhæng der er, og hvordan det forholder sig retligt og politisk, for der er vel også et politisk pres, men at sige, at der slet ikke er nogen sammenhæng er groft, for Schengenaftalen skrives via Amsterdamtraktaten ind i EU-systemet, og EU-institutioner får kompetence. Den forandrer da situationen, og det gør den da også for Danmarks vedkommende, og det skal vi have fuldstændig belyst i de spørgsmål, som jeg håber udenrigsministeren vil besvare.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Nu kan jeg forstå, at hr. Thulesen Dahl også er god til at tale udenom. Jeg spurgte jo om noget helt præcist. Er hr. Thulesen Dahl enig i, at Amsterdamtraktaten ikke ændrer Danmarks forhold til Schengen? For virkeligheden er sådan, at Amsterdamtraktaten ikke ændrer Danmarks forhold til Schengen.

Det betyder, at det er dette Folketing, der beslutter, om Danmark vil være medlem af Schengen, eller Danmark ikke vil være medlem af Schengen. Det er da klart, at Schengen har noget med Amsterdam at gøre, ellers ville hele inkorporeringen af Schengen i Amsterdam jo ikke være en realitet, men det er ikke det, jeg snakker om. Det, jeg blev irriteret over, det, jeg er vred over, er, at det ser ud til, at Dansk Folkeparti vil lave en kobling mellem, at grænserne bliver åbne, og at de fremmede kommer, og at det er derfor, folk skal stemme nej til Amsterdam. Det er jo den kobling, hr. Thulesen Dahl så elegant, pænt og venligt lagde frem her fra starten, men det er jo løgn og bedrag.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg må sige til hr. Steen Gade, at jeg vil stå ved den kobling. Det vil jeg her, det vil jeg, når vi diskuterer videre om ratifikationslovgivningen, og det vil jeg da selvfølgelig også ude i forsamlingshusene.

Jeg vil sige, at selvfølgelig får det, der sker nu, konsekvenser for Danmark. Man kan diskutere på det rent juridiske niveau, om Danmarks forbehold står intakt, men man kan under ingen omstændigheder diskutere, at med de regler,

der nu kommer til at gælde, vil der blive lagt et meget kraftigt politisk pres på Danmark for at gennemføre de regler, som de andre måtte blive enige om. Der er den dér 6-måneders-frist, som vi har til at finde ud af, om vi vil det inden, og dér har hr. Steen Gade ret i, at det så skal forelægges her i Folketingssalen.

Men der vil blive lagt et meget klart politisk pres på Danmark, hvor konsekvensen for Danmark, og det vil man jo vide, hvis man siger nej til de regler, vil være, at man ødelægger den nordiske pasunion. Derfor vil der blive lagt et meget, meget kraftigt politisk pres på Danmark, som hr. Steen Gade ikke kan komme udenom. Derfor mener jeg – ud over det spørgsmål, som jeg stadig venter på svar fra udenrigsministeren, angående hvordan vi retligt kan komme ud igen – at der rent faktisk er forskel på Danmarks situation i forhold til Schengen før og efter Amsterdam.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Udenrigsministeren har ikke mulighed for at komme til at svare, før det bliver hans tur. Og det er det ikke endnu.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil bare gerne spørge hr. Steen Gade, hvad han mener med, at Amsterdamtraktaten ikke ændrer Danmarks forhold til Schengenaf-talen.

Det er således med Amsterdamtraktaten, at Danmark bliver smidt ud af en del af Schengen, nemlig den del, som bliver flyttet over i det overnationale. Det betyder jo, at Danmark dermed fratages vetoretten over for de beslutninger, som træffes i det Schengensamarbejde, som vi er med i, og så indføres der en regel med frivillig tvang, således at Danmark kan sættes i gabelstokken efter 6 måneder, hvis vi ikke vil være med til noget, som de andre har vedtaget, og som vi efter de nuværende regler har vetoret over for.

Man udskifter altså en vetoret med en gabelstok, hvor man kan sættes under pres. Denne parodi på en undtagelse kan hr. Steen Gade da ikke fastholde ikke er en ændring af Danmarks forhold til Schengen.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Steen Gade, og så bliver det udenrigsministerens tur.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Til hr. Keld Albrechtsen: Det er sådan, at det er Folketinget, der melder Danmark ud af Schengen, og det er ikke det, der stemmes om ved Amsterdamafstemningen. Det er sådan, min sætning skal forstås.

Til hr. Kristian Thulesen Dahl: Jeg er da fuldstændig overbevist om, at hr. Kristian Thulesen Dahl vil fremture med dette synspunkt om, at Amsterdamafstemningen i virkeligheden handler om, at stemmer man nej, får man også sagt nej til de fremmede. Således laver hr. Kristian Thulesen Dahl sådan en ubehagelig politisk cocktail. Det er da det, hr. Kristian Thulesen Dahl har sagt her på talerstolen, og det er jeg da fuldstændig sikker på at hr. Kristian Thulesen Dahl vil.

Min kommentar her til hr. Kristian Thulesen Dahl har bare været at sige, at det for det første er løgn og bedrag, og for det andet at der bliver modstand. Vi bøjer ikke nakken på dette punkt, for vi vil ikke finde os i at blive drevet rundt i den kommende debat af demagogi, løgn og bedrag som det, hr. Kristian Thulesen Dahl har fremturet med her.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Hr. Thulesen Dahl førte en interessant diskussion med sig selv heroppe fra talerstolen om, hvad det var, der skabte ufred her i verden.

Jeg mener, hr. Kristian Thulesen Dahls egen tale indeholdt en række af de elementer, der typisk skaber ufred her i verden, nemlig nedsættende, stærkt nedsættende bemærkninger om hans politiske modstandere. Vi bildte folk noget ind, vi lurepassede, og vi lagde ikke tingene åbent frem. Stribevise af den slags nedsættende bemærkninger om os andre, om hvilke jeg kun kan sige, at man vil ikke i dette Folketings historie kunne finde så omfattende forarbejder forud en beslutning her i Folketinget som dem, man kan finde forud for Amsterdamtraktaten, hvor der har været en så gennemført åbenhed i dokumentgangen, i adgangen til diskussion, i afholdelse af forespørgselsdebatter her i Tinget, og det har været helt bevidst fra regeringens side. Derfor opfatter jeg det som stærkt nedsættende, når hr. Thulesen Dahl anvender den slags bemærkninger.

Det er rigtigt, som hr. Thulesen Dahl var inde på, at demokratiske lande sjældent eller måske aldrig går i krig med hinanden. Historikerne strides nu lidt om, hvorvidt det er det ene eller

det andet – altså sjældent eller aldrig – men når i alle tilfælde jeg skal give mit bud på, hvad der historisk set har givet anledning til de fleste stridigheder, så er det just ufredelige bevægelser på det yderste højre og på det yderste venstre, som hele tiden har haft travlt med at tale nedsættende om deres modstandere.

Hr. Thulesen Dahl opholdt sig en del ved, at Europadiskussionen hele tiden bevægede sig, at vi nu havde Maastricht, at nu kom Amsterdam, og at der sikkert kom andre ændringer i det europæiske samarbejde. Det skal jeg da ikke udelukke, men det er jo ikke, fordi EU som organisation lider under et ønske om hele tiden at lave om på sig selv. Det er, fordi selve sagens genstand forandrer sig, Europa forandrer sig for øjnene af os. Der er ikke én måned, hvor vi ikke ser radikale, undskyld udtrykket, forandringer i hele den europæiske politik – samarbejdsaftale NATO-Rusland, stribevis af andre begivenheder – som ændrer hele Europakortet for øjnene af os og derfor lægger et pres på de institutioner, som vi har i Europa, om også at forandre sig med den dynamiske verden. Det er det, der sker, og ikke bureaukraters ønske om hele tiden at skrive om på nogle paragraffer, nogle bestemmelser og nogle regler. At Europa forandrer sig med stor dynamik vil jeg gerne påtage mig mere omfattende at dokumentere også over for hr. Kristian Thulesen Dahl.

Flygtningespørgsmål, asylspørgsmål har været en del af debatten, og derfor vil jeg godt lidt mere omfattende gå ind i det.

Først om den særlige asylprotokol, der blev vedtaget, og som er en del af Amsterdam. Den er ikke identisk med den protokol, som spanierne oprindelig foreslog, og som Danmark sammen med andre lande afviste. Det, der oprindelig var på bordet, ville have betydet, at Danmark ikke kunne behandle asylansøgninger fra EU-statsborgere, og det ville være i strid med FN's flygtningekonvention.

Danmark arbejdede sammen med en række andre lande aktivt for et helt andet resultat, og det lykkedes. Den protokol, der er indeholdt i Amsterdamtraktaten, henviser udtrykkeligt til flygtningekonventionen af 1951. Protokollen sikrer, at ethvert medlemsland kan behandle enhver asylansøgning på et individuelt grundlag, nøjagtig som det sker i dag.

Det er også svaret til nogle af de bekymringer, hr. Keld Albrechtsen har gjort sig. For Danmark og en række andre lande har det netop været afgørende, at der tages højde for interna-

tionale forpligtelser, herunder især flygtningekonventionen af 1951, og at asylprotokollen sikrer, at ethvert medlemsland kan behandle enhver asylansøgning på et individuelt grundlag. Disse to centrale betingelser er opfyldt ved den endelige protokol.

I øvrigt synes jeg slet ikke, at denne protokol er særlig afgørende for vores flygtningepolitik. Den handler alene om et lille, jeg vil endda sige eksotisk hjørne af flygtningepolitikken, nemlig det, der vedrører mulige asylansøgninger fra andre EU-borgere, og det er altså ikke noget, som vi er ude for særlig ofte. Den del af traktaten, der handler om grundlæggende rettigheder, har langt større betydning for EU-borgernes rettigheder.

Jeg vil også godt kommentere Belgiens særlige forhold til denne protokol. Belgien har ikke, som det har været anført i hvert fald i dagspressen, taget noget forbehold over for asylprotokollen. Derimod har Belgien afgivet en ensidig erklæring, hvori Belgien godkender protokollen, og herudover anfører Belgien, at man i overensstemmelse med protokollen vil foretage en individuel behandling af asylansøgninger fra statsborgere i en anden medlemsstat. At kun Belgien har afgivet denne erklæring kan skyldes, at anledningen til det spanske forslag oprindeligt var Belgiens behandling af asylansøgninger fra ETA-aktivister.

Den belgiske holdning svarer i øvrigt i hele substansen nøje til den danske. Danmark vil naturligvis også i fremtiden efterleve flygtningekonventionen.

Udvidelsen er et andet centralt tema i debatten i dag. Der er nogle, der har påstået i en diskussion, at traktaten slet ikke siger noget om udvidelsen. De overser den sammenhæng, der er mellem formandskonklusionerne fra Amsterdammødet og Amsterdamtraktaten.

Konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Amsterdam indledes med, at der nu var fuld enighed om et traktatudkast, og »...dette baner vej for at indlede udvidelsesprocessen i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Madrid.« Siden hedder det om udvidelsen: »Det Europæiske Råd noterer sig, at der med den vellykkede afslutning af regeringskonferencen nu er banet vej for at indlede udvidelsesprocessen i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Madrid.« Det er med andre ord enighed om Amsterdamtraktaten, der igangsætter udvidelsesprocessen; det er den politiske sam-

menhæng, der er ubrydelig. Det er så ikke nogen garanti for – og den garanti kan ikke gives – hvilket tempo der vil være i udvidelsesprocessen, og hvor mange der kommer med hvornår.

Der ligger forude et besværligt arbejde med optagelsesforhandlinger med nye medlemsstater, som jo alle sammen har større vanskeligheder med at tilpasse sig end f.eks. de seneste nye medlemmer, Sverige, Finland og Østrig, som er modne industrinationer med et veletableret demokrati.

Det er klart, at udvidelsesprocessen bliver besværlig, men der kan ikke tales bort fra, at vedtagelsen af Amsterdam er det, der baner vejen for, at udvidelsen kan gå i gang. Vi kan så altid filosofere over, hvad der ville ske, hvis Amsterdamprocessen bremses. Personlig er jeg overbevist om, at det ville give et betydeligt afbræk i udvidelsesprocessen, men det er jo noget, vi kan diskutere ved en anden lejlighed. Jeg har gerne villet fastslå den ubrydelige politiske sammenhæng, der er mellem Amsterdam-traktaten og udvidelsesprocessen.

Flere talere repræsenterende et stort, stort flertal her i salen har sluttet op om ideen om samtidighed i udvidelsesforhandlingerne. Det er jo ikke så mærkeligt, når man erindrer, at vi ikke skal længere tilbage end 14. eller 17. maj – det kan jeg ikke huske – i år, hvor Folketinget vedtog en dagsorden om samme emne.

Jeg vil godt om samtidighedsmodellen sige, at den indebærer, at der optages forhandlinger med alle ansøgerlandene på samme tid, men med ansøgerlandene hver for sig, og sådan er det altid. EU forhandler ikke med en bunke lande, men forhandler med individuelle lande hver for sig. Samtidighedsmodellen indebærer heller ikke, at alle lande bliver færdige på samme tid. Jeg anser det for en helt umulig tanke, at det skulle kunne lade sig gøre, for der er betydelig forskel i landenes udviklingsniveau.

Samtidighedsmodellen indebærer heller ikke, at der bliver forhandlet med samme intensitet for alle lande på samme tid, og det mener jeg heller ikke vil være en særlig fornuftig antagelse. Hvorfor skulle man det?

Men samtidighedsmodellen har en række fordele, som er helt ubestridelige, og som ingen anden model fuldt og helt kan leve op til. Den opmuntrer alle kandidatlandene til fortsatte reformer, og det er en dynamisk model, der betyder, at hvis der pludselig er nogle lande, som går meget hurtigt fremad, vil det også

kunne afspejle sig i deres forhandlinger med EU, og desværre også hvis det omvendte skulle vise sig at være tilfældet.

Samtidighedsmodellen modvirker også nogle af de forvridninger, man ellers kan frygte, der følger af Kommissionens model, nemlig forvridninger som følge af at der vil være en tilbøjelighed til, at privatinvesteringer vil søge ind til de lande, som ligger i gruppe 1.

Endelig kan man altså også pege på, at Kommissionen i sine egne forslag har lagt tingene således til rette, at der for de lande, der bliver medlemmer, i perioden frem til år 2006 står 38 mia. ecu til rådighed i strukturfondsmidler. Kun de lande, der altså kommer med, får andel i de penge, og det kan føre til en ubehagelig og, synes jeg, farlig yderligere forvridning.

Derfor er der efter mit og regeringens skøn ingen diskussion om fordelene ved en sådan samtidig optagelse af forhandlinger.

Hvem er så med på det? Kan det så gennemføres?

Danmark og Sverige har konsekvent været på den linje, og vi har været der længst, men det skal ikke rokke ved, at Danmark og Sverige sammen har anlagt den fælles linje her sammen med Grækenland, Italien, Spanien og nu også Portugal.

Jeg kan fortælle Tingets medlemmer, at jeg i dag har haft politiske møder med den rumænske udenrigsminister, som kunne berette, at da han og den rumænske præsident i sidste uge mødte den franske præsident Chirac, gav præsident Chirac ganske klart til kende, at Frankrig støttede samtidighedsmodellen. Det vil sige, at det ikke er sådan, at vi har vundet denne diskussion, for det har vi ikke, men vi har heller ikke tabt den, idet den er i fuld gang.

Når vi så ser på de andre lande, kan vi se nogle, som slet ikke har taget stilling. Det gælder Tyskland. Den tyske udenrigsminister Klaus Kinkel har netop her i weekenden udtalt, at han og Tyskland gerne så, at de baltiske lande alle tre blev medlemmer så hurtigt som muligt. Tyskland havde dog ikke taget endelig stilling, men arbejder også med andre muligheder end de to.

Jeg ved, at et land som Belgien også har givet udtryk for, at den nuværende model, Kommissionens model, ikke er god nok. De er heller ikke at finde på samtidighedsmodellen, men har givet udtryk for, at Kommissionsmodellen altså ikke er tilfredsstillende.

Hvis det nu ikke kan lade sig gøre at nå igennem til sidst, så er det jo ikke sådan, at Danmark vil stille sig op og blokere for, at udvidelsesforhandlingerne kan gå i gang med nogle, fordi vi ikke kan få alle med på samme tid. Det ville dog være et urimeligt resultat. Selvfølgelig vil Danmark ikke det, og det bør vi ikke. Men kan vi ikke nå igennem med helt og fuldt, hvad vi vil, så mener jeg, vi skal gøre alt, hvad vi kan, for helt konkret præcist at forbedre Kommissionens udspil, der, som jeg har anført det, indeholder en række svagheder, så må vi søge et kompromis.

Debatten om dette vil tage fart over weekenden ved det første møde, et uofficielt udenrigsministermøde i Luxemburg. Den endelige beslutning, blev man enige om på topmødet i Amsterdam, vil blive truffet i Luxembourg.

Jeg ville gøre et par bemærkninger til hr. Holger K. Nielsen. Hr. Holger K. Nielsen interesserede sig meget for dette med, at vi i 1993 indledte en langsigtet dansk Europapolitik. Det er rigtigt, at vi – og det var jo grundlaget for afstemningen den 18. maj 1993 – blev enige med vore partnere om nogle forbehold. Men vi blev jo også enige om noget andet, som også var et led i en langsigtet dansk Europapolitik, nemlig, at vi ikke ville forhindre de andre i at gå videre.

Jeg synes, hr. Holger K. Nielsen helt ser bort fra den side af vores vedtagelse dengang, men den hører altså med; den var også en del af aftalen med de øvrige lande: Vi skulle ikke forhindre dem i at gå videre. Og det følger jo sådan set også allerede af, at selve Maastrichttraktaten i sin egen tekst bestemmer, at vi senere hen, altså i 1996, skulle indlede en ny regeringskonference.

Til hr. Keld Albrechtsen en enkelt bemærkning om Schengen: Hr. Keld Albrechtsen såede tvivl om, hvad det norske Stortings holdning til Schengen ville være. Jeg kan da meddele hr. Keld Albrechtsen, at et meget stort flertal i det norske Storting bestående både af Arbejderpartiet og Høyre og, især til glæde for hr. Kristian Thulesen Dahl, også Fremskrittspartiet, er tilhængere af at gennemføre Schengenaftalen, således som det er forhandlet på plads.

Hr. Kristian Thulesen Dahl har stillet mig et spørgsmål for nogen tid siden. Det er et spørgsmål, der vedrører justitsministerens ressort. Jeg har sendt det videre til justitsministeren; svaret er endnu ikke fremkommet, men så snart det foreligger, vil det selvfølgelig blive fremsendt.

Lad mig i øvrigt sige om de meget tekniske, juridisk indviklede spørgsmål og svar, at de gives jo altså bedst – i hvert fald i første omgang – som grundlag for den videre diskussion i Folketingets Europaudvalg. Jeg tror, det er bedst at have et solidt juridisk grundlag at foretage diskussionen på.

Hr. Kristian Thulesen Dahl og andre har været inde på – nej, jeg tror især det var hr. Keld Albrechtsen – hvorledes man skal fortolke Amsterdamtraktatens bestemmelse om, at der skal indkaldes til en regeringskonference mindst ét år, før antallet af medlemslande overstiger 20. Det er jo også angivet her, at emnet for regeringskonferencen skal være institutionernes sammensætning og funktionsmåde.

Jeg synes lige her, jeg vil bemærke både til hr. Kristian Thulesen Dahl og til hr. Keld Albrechtsen, at det jo også udtrykkeligt siges, at en mulighed kan være at indføre det såkaldte dobbelte flertal, det er ikke den eneste mulighed at ændre stemmевægte.

Det er vigtigt at fastslå, at Amsterdamtraktaten på ingen måde begrænser antallet af nye medlemmer i Unionen. Alle elleve kandidatlande kan blive medlem. Amsterdamtraktaten betyder heller ikke, at der ikke kan indledes optagelsesforhandlinger med alle kandidatlandene samtidig. Det eneste, den betyder, er, at der skal indkaldes til ny regeringskonference for at drøfte disse specifikke problemer, inden det sjette ansøgerland optages.

Om selve 6-måneders-diskussionen skal jeg kun sige – jeg er klar over, at min taletid er ved at være gået – helt kort om Schengenarrangementet med de 6 måneder, at det jo udtrykkeligt er konstrueret på en sådan måde, hvad enhver kan overbevise sig om ved at læse teksten, at Danmark står frit inden for den 6-måneders-periode. Vi kan selv tilrettelægge, hvorledes vi vil gennemføre beslutninger, som andre måtte have truffet i det overstatslige samarbejde inden for Schengen.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg skal ikke gøre det så frygtelig langt, for der er jo også et par sager endnu på dagsordenen, men blot gøre ministeren opmærksom på, at med hensyn til Schengen og Norge så har jeg ikke udtalt mig om, hvad Stortinget mener, men blot oplyst, som jeg har læst om det, at den nye norske regering har besluttet, at der skal foretages en nøjere undersøgelse af Schengens forhold til den norske grundlov, og den undersø-

gelse kan jo gå hen og vise, at Schengen strider mod den norske grundlov. Hvis det er tilfældet, ja, så er der en ny situation, og den vil Stortinget jo så komme til at tage stilling til. Det var det, jeg oplyste, og det kan jo få vidtgående konsekvenser.

Så med hensyn til asylprotokollen, som ministeren svarede på, og som han kaldte et eksotisk hjørne af problemet, vil jeg godt spørge ministeren, om det ikke er korrekt, at det altså ikke er mere eksotisk, end at hvis man godkender en sådan protokol i EU, så vil den blive brugt som mønster i andre verdensdele, i Asien, i Afrika, i Latinamerika, til at lande aftaler indbyrdes, at deres borgere ikke må flygte til de andre lande, der er med i en sådan aftale.

Hvis den bliver kopieret på den måde, ja, så vil altså mulighederne for overhovedet at flygte i verden blive mere og mere begrænsede, fordi så vil man jo f.eks. fra et afrikansk land ikke kunne flygte til et andet afrikansk land. Det, der er det allerværste ved den protokol, er, at den kommer til at danne en sådan skole rundt omkring i verden. Og som jeg har forstået det – det vil jeg gerne bede ministeren bekræfte – så er det derfor, at man i FN's Flygtningehøjkommissariat er så bekymret over den model, som EU dér tager i anvendelse. Det er netop af hensyn til disse globale konsekvenser.

Og så vil jeg blot minde ministeren om, at han siger, at man kunne forestille sig, at der blev indført en ordning med dobbelt flertal. Er det ikke korrekt, at i den fransk-belgisk-italienske erklæring, som disse lande har fået optaget som bilag til Amsterdamtraktaten, er ønsket ikke dobbelt flertal. Der er ønsket, at man får ændret stemmewægten til gunst for de store lande, hvad der jo også er naturligt, når det er Frankrig, der står i spidsen for projektet.

Og så vil jeg endelig slutte med et spørgsmål, nemlig om det er korrekt, som der stod i The Guardian i går, at der i indeværende uge skal være et udenrigsministermøde, hvor man vil tage stilling til, hvor mange lande der vil blive indbudt i første runde, hvor man altså vil tage stilling også til det dansk-svenske forslag om, at alle lande skal indbydes til forhandlinger samtidig og på én gang fra starten.

Det fremgår af artiklen, at udenrigsministrene – dog ikke den britiske, som åbenbart er forhindret – skulle mødes i den her uge og afklare den sag. Det synes jeg dog er væsentligt for Folketinget og Folketingets Europaudvalg at vide.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

I kraft af, at jeg er formand for Nordisk Råds Europaudvalg har jeg jo visse kontakter også til vore nordiske kolleger på det her område, og jeg synes, det er et underligt mummiespil, der foregår i øjeblikket.

I Norge forsøger man at udskyde forhandlingerne med EU under henvisning til den danske folkeafstemning den 28. maj 1998, uanset at der er et bredt flertal her i Folketinget, der står bag, at vi er medlem af Schengen og var blevet medlem af Schengen inden Amsterdamtraktaten. Og nu forsøger hr. Keld Albrechtsen så i det danske Folketing at skabe tvivl, usikkerhed, i forhold til Schengen og i forhold til Amsterdamtraktaten.

Med begrundelsen, at der er nogle modstandere i Norge, der tilfældigvis er kommet i regering nu – men det klarer flertallet deroppe, er jeg helt overbevist om efter de meldinger, jeg får – forsøger hr. Keld Albrechtsen at skabe en usikkerhed om den danske situation. Jeg synes, det er vigtigt at få sagt de ting, for at mudderet og mummiespillet ikke fortsætter både i Norge og i Danmark.

Ove Fich (S):

Tidligere på dagen bad jeg hr. Holger K. Nielsen bekræfte, at der var fremskridt på beskæftigelsesområdet og på miljøområdet. Jeg fik ingen bekræftelse, men jeg fik da i det mindste en konstatering af, at det var i hvert fald ikke gået tilbage, muligvis var det lidt bedre.

Jeg vil da gerne fortsætte ud ad samme spor og spørge: Hvordan er det på forbrugerområdet? Hvordan er det på arbejdsmarkedetsområdet? Og hvordan er det på området nærhed? Efter min opfattelse er det gået meget frem, men jeg vil da gerne høre, om hr. Holger K. Nielsen er enig i disse synspunkter.

Så vil jeg sige, at jeg har været noget forbløffet over, at SF ikke inden de endelige forhandlinger i Amsterdam formulerede præcis, hvad man ønskede der skulle opnås. Det gjorde man efterfølgende. Det er efter min mening en relativt unfair måde at arbejde på. Men jeg har kigget på de fem punkter, som SF efterfølgende skrev ned som betingelser for, at man kunne støtte resultatet.

Og hvis jeg nu tager dem et for et, så vil jeg med hensyn til det første, at ansøgerlandene skal respektere menneskerettighederne og

demokratiet, sige: Enig! Det står der også i traktaten.

Hvis jeg tager nummer to, at man skal have en reel undtagelse fra unionsudviklingen vedrørende retlige og indre anliggender: Enig! Det står der også. Det er mellemstatsligt.

For det tredje, at man ikke skal være forpligtet af EU-retlige beslutninger, når de er i konflikt med internationale menneskerettigheds- og flygtningekonventioner: Enig! Det står der også i traktaten.

For det fjerde, at offentlighedsreglerne skal forbedres markant: Enig! Det er de også blevet i traktaten.

Og til sidst, at der skal indføres en reel miljøgaranti i traktaten: Enig! Det mener vi rent faktisk også, vi har gjort.

Så jeg står tilbage med en fornemmelse af, at selv om SF ikke på forhånd definerede, hvad vi skulle opnå i Amsterdam, så er de krav, SF opstillede bagefter, rent faktisk indeholdt i Amsterdamtraktaten, og jeg vil gerne bede hr. Holger K. Nielsen definere præcis, hvor hr. Holger K. Nielsen mener at de ikke er blevet opfyldt.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil blot sige, at jeg synes, det måske er en lille anelse unfair af hr. Ove Fich at fremføre synspunktet over for SF på den her måde, for hr. Ove Fich ved jo godt, at de synspunkter, som partierne fremlagde, blev fremlagt på en række af møder, som bl.a. foregik hos statsministeren, og hvor partierne meldte over for statsministeren på de enkelte punkter. Jeg husker, at jeg selv deltog i sådan et par møder med statsministeren og udenrigsministeren, og dér går jeg da ud fra at SF's delegerede har fremlagt de synspunkter.

Men det er jo ikke offentligt tilgængeligt materiale, så det kan vi andre jo ikke se, og det kan man jo ikke efterprøve. Og derfor er det for billigt af hr. Ove Fich, at han bare slynger ud, at det har SF ikke forlangt, for det har SF da uden tvivl.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Til hr. Keld Albrechtsen vil jeg blot sige, at det naturligvis ligger mig fjernt at citere fra møder. Jeg har henholdt mig til de pressemeddelelser, som blev udsendt efterfølgende.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Hr. Keld Albrechtsens spørgsmål, om der skulle holdes udenrigsministermøde i denne uge, undrer mig oprigtigt, fordi det turde være meget kendt, at der skal holdes et uformelt udenrigsministermøde i Luxembourg – jeg tror, det er lørdag-søndag i denne uge.

Det er derimod ikke korrekt, hvad enten det er meddelt i The Guardian eller ej, at der skal tages stilling. På uformelle ministermøder tages der ikke stilling. I konklusionerne fra Amsterdam fremgår det klart, at den endelige beslutning vedrørende tilrettelæggelse af udvidelsesproceduren skal fastlægges på topmødet i Luxembourg i december.

Holger K. Nielsen (SF):

Lige en kommentar til den norske diskussion: Det er jo rigtigt nok, at der er et flertal for Schengen i det norske Storting; men den nye norske regering har jo klart koblet den norske Schengenforhandling til den danske situation, og derfor er det vigtigt at få sagt, at der er en sammenhæng mellem den danske Amsterdamdiskussion og den norske Schengendiskussion. Og derfor er hele spørgsmålet omkring den nordiske pasunion langt, langt, langt mere kompliceret, end det bliver sagt fra regeringens side.

Det vil sige, at hvis vi går ud af Schengen, så går vi også ud af den nordiske pasunion. Det er helt, helt klart, at hvis vi går ud af Schengen, så foreligger der en ny situation i Norge, og derfor er det vigtigt at få sagt også her i dag, at der reelt eksisterer en sammenhæng mellem den norske Schengenforhandling og den danske Amsterdamtraktat.

Det får mig også til lige at komme med en kommentar omkring den her såkaldte 6-måneders-regel. Udenrigsministeren siger, at dér står vi helt frit. Jamen kan man forstå det anderledes, når man hører jeres argumenter omkring Schengen, end at hvis vi ikke følger de andre lande, så kommer den nordiske pasunion på spil? Kan det forstås anderledes? Og det er det, som vi finder helt uacceptabelt.

Så til hr. Ove Fich, som har nogle besynderlige spørgsmål om før og efter. Han siger: Hvorfor har vi ikke sagt de ting, vi siger nu, før forhandlingerne var afsluttet? Jamen herre du milde himmel, det gjorde vi da. Vi fremlagde da vores program på møder i Statsministeriet. Vi fremlagde interne papirer, som jeg kan forstå Socialdemokratiet har offentliggjort i forskellige

sammenhænge. Vi har sagt alle de ting. Og når vi nu siger det i den form, vi gør, så skyldes det da, at vi jo ikke kendte resultatet før topmødet i Amsterdam, hr. Ove Fich.

Vi har fremlagt nogle krav før topmødet. Så ser vi på resultatet. Så kan vi se, at resultatet ikke lever op til de krav, vi havde stillet. Så er det vel naturligt, at vi så stiller krav om nogle yderligere forbedringer.

Vedrørende miljøgarantien var det et punkt, hvor vi lagde meget vægt på, at landbrugsområdet også skal med. Det er ikke dækket ind af den nye traktat. Det lægger vi meget vægt på ikke mindst i forhold til pesticid- og sprøjtemiddelområdet.

Vi lagde vægt på, at der ikke måtte være tvivl om, at det i sidste ende er Domstolen og ikke Kommissionen, der har godkendelsesproceduren, således som vi fik at vide i 1986. Det er endnu et eksempel.

Angående hele udvidelsesprocessen havde vi da en forestilling om, at der var meget klare linjer i den nye traktat. Men det er jo mudret til med adgang for fem lande, og så ved man ikke, hvad der skal ske med de andre lande. Og glidende medlemskab havde vi stillet krav om. Det er ikke med.

Der er jo masser af de krav, vi havde stillet, der ikke er tilgodeset. Jamen er det så ikke naturligt, at vi så siger, at det ikke er godt nok, og så stiller krav om de forbedringer, vi mener der skal til, hvis det skal være godt nok? Og de krav kan vi da først fremlægge, når vi ser den nye traktat. Det er der ikke spor mystisk i, hr. Ove Fich.

(Kort bemærkning).

Ole Stavad (S):

Jeg synes, at det ville være at vildføre et broderfolk, som Norge jo er, hvis man giver det indtryk, at vi den 28. maj 1998 har en folkeafstemning om Schengen. Det har vi ikke. Der var i maj måned i år et meget bredt flertal i dette Folketing for at tilslutte os Schengen. Jeg har ikke hørt, at nogen af de partier, der stemte for den tilslutning, mener, at det er det, vi har til afstemning, eller at der er noget grundlag for en ny vurdering af vores Schengentilknytning i forhold til den afstemning, vi får den 28. maj 1998, som handler om Amsterdamtraktaten.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Ja, jeg må jo desværre konstatere, at hr. Holger K. Nielsen ikke svarede på, hvorvidt der var fremskridt på en række områder – jeg nævnte bl.a. arbejdsmarkedsområdet, nærhedsområdet og et par andre områder – men o.k., det må jeg så spørge om ved en anden lejlighed.

Men jeg vil gerne sige, at de krav, som SF stillede med efter forhandlingerne, har jeg haft utrolig svært ved at finde inden forhandlingernes afslutning. Jeg har forsket lidt i det og har haft umanerlig svært ved overhovedet at finde spor af dem i noget dokument.

Glidende medlemskab: Jo, det har SF talt meget om, men jeg havde nær sagt, det er vel også det, der er realiteten, altså at landene kommer ind ét for ét på forskellig vis. Men hvis f.eks. det, at miljøgarantien skulle gælde på landbrugsområdet, er det eneste, man hænger sin modstand op på, så må jeg sige, at så synes jeg ærligt talt, det er lidt fattigt.

Så igen må jeg spørge: Hvor offentliggjorde SF sine krav inden forhandlingernes afslutning?

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg vil sige til hr. Ove Fich: Det er for primitivt, det her. På det første møde i Statsministeriet, da vi forhandlede i december 1995, udleverede vi vores EU-program, som vi havde vedtaget på vores landsmøde samme år. Det er vores politik. Det var vores forhandlingsudgangspunkt. Der kan hr. Ove Fich finde alle de krav, vi fremlægger nu; han kan finde endnu flere krav, som vi også havde, men vi skal jo prioritere. Så at komme og påstå, at der er tale om urent trav, og at vi efterfølgende lige pludselig finder nye ting frem af posen, det holder ingen steder.

Jeg er godt klar over, at hr. Ove Fich har fremdraget et internt papir, som vi fremlagde i forhandlingerne – og det er sådan set ikke særlig almindeligt, at man fremdrager sådanne papirer – men selv i de interne papirer, vi fremlagde, er der dækning for de ting, vi siger nu.

Og det er ikke bare et spørgsmål om landbrugsområdet, men tiden er knap, og jeg måtte prioritere det. Det var bare ét eksempel på, hvor forkert hr. Ove Fich han tager det her. Jeg har flere gange hørt ham sige, at vi har fået tilgodeset alle vores krav. Nej, hr. Ove Fich, det har vi ikke, og jeg vil godt opfordre hr. Ove Fich og Socialdemokratiet til at stoppe den form for misinformering af den danske befolkning.

Så omkring det andet omkring disse her fremskridt: Jeg sagde i min indledende tale, at der både er plusser og minusser i denne traktat. Det er da reel snak. Det, jeg så bare sagde, det var, at minusserne for flertallet i SF er større end plusserne – det er substansen i det her – og det gælder ikke mindst det forhold, at der er mere union på det retlige område, og det forhold, at udvidelsesprocessen er helt utilfredsstillende dækket ind af denne her traktat.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Det skal ikke hænge i luften, at undertegnede har offentliggjort nogle interne dokumenter. Det er såmænd et dokument fra landsmødet i SF, og jeg går ikke ud fra, at det er et internt dokument. Det er det, jeg henholder mig til. Her er de fem krav, som SF siden hen stillede, opregnet.

Lad mig derudover sige: Når hr. Holger K. Nielsen siger, at der er plusser og minusser, så lad mig dog få svar på det spørgsmål, jeg stiller: Er der plusser på arbejdsmarkedspolitikken, er der plusser på nærhedspolitikken og de andre områder? Det vil jeg faktisk meget gerne vide.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Hr. Holger K. Nielsen for en kort bemærkning, og så bliver det hr. Kristian Thulesen Dahls tur.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Som jeg har sagt til hr. Ove Fich: Der er små plusser på områder, som efter min vurdering ikke er særlig betydningsfulde, og som ikke kan opveje de minusser, der er i det forhold, at der er mere union i denne her traktat. Det er det, som er vores vurdering, det er en politisk vurdering, og sådan er det.

Og så kan jeg altså ikke forstå, hvad det her nu drejer sig om. Hr. Ove Fich fremdrog da ikke vores landsmødeudtalelse som noget, vi kunne have fremlagt i forhandlingerne med regeringen i sin tid. Den landsmødeudtalelse blev jo vedtaget for en måned siden. Det, jeg siger, er, at den landsmødeudtalelse og de krav, der er deri, fuldstændig svarer til, hvad vi fremlagde for regeringen i december 1995. Alt andet er vildledning af befolkningen, og hvis hr. Ove Fich vil fortsætte med det, så er vi nødt til at fortælle, at det er vildledning. Det har ingen realitet i sig.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Må jeg ikke godt først sige til hr. Ole Stavad, som synes, at det er frygteligt, at der nu er en mulighed for at henvise til noget i Norge omkring Schengensamarbejdet, at det jo ikke er modstanderne af Schengensamarbejdet, der begyndte med at inddrage de øvrige nordiske lande og deres forhold i den danske debat.

Det var jo om nogen tilhængerne, der gjorde det, da vi behandlede Schengenkonventionen her i Folketinget tidligere i år. Her fik vi modstandere at vide hver eneste gang, at sagde vi nej fra dansk side, så ville vi jo komme til at stå helt alene i Norden med dette nej og stå uden for Schengen, og alle de andre ville jo gerne være med. Det var jo det, vi fik at vide, og dermed forsøgte man at lægge pres på Danmark for at træde ind i Schengen ved at sige, at ellers ville vi stå helt alene.

Nu er situationen altså en anden. Nu er situationen den, at der i hvert fald er en norsk regering – der godt nok er i mindretal i Stortinget – som ønsker noget andet, en norsk regering, der nu sagligt vil undersøge, om det er i overensstemmelse med den norske forfatning at være medlem af Schengensamarbejdet.

Det kan da godt være, de når frem til, at der er problemer. Hvorfor skulle det ikke kunne være en mulighed? Hvorfor er det bare en mulighed? Hver gang det handler om, at man skal gå ind i et større samarbejde, hver gang man skal afgive suveræniteten, så er der ikke problemer i det. Selvfølgelig kan der være det.

Så må jeg sige til udenrigsministeren – som jo brugte en hel del tid i starten af sin svartale på mit ordførerindlæg og tak for det – at udenrigsministeren jo fuldstændig har misforstået sagen, når det fremstilles, som om jeg forsøger eller forsøgte at nedgøre politiske modstandere. Det har jeg overhovedet ikke noget ønske om, tværtimod, jeg har meget, meget stor respekt for mange af de politikere, som arbejder for andre standpunkter end dem, jeg arbejder for. Lad det være sagt.

Men jeg ønsker selvfølgelig at anklage og angribe EU-tilhængerne for de fortællinger og den form for EU-debat, der har været ført i Danmark, hvor man jo reelt, hver eneste gang vi har skullet til en afstemning, har forsøgt at få afstemningen til lige at dreje sig om det her skridt, og så skulle vi til gengæld ikke længere. Det har vælgerne fået at vide – og så har dagsordenen reelt været en helt anden.

Det anklagede jeg i mit ordførerindlæg tilhængerne for, og det vil jeg selvfølgelig have lov til at gøre, uden at det skal påstås, at jeg dermed nedgør politiske modstandere. Det er noget helt andet.

Og så lad mig bare sige tak til udenrigsministeren for, at jeg får svar på det skriftlige spørgsmål, jeg i sommer stillede omkring Danmarks udmeldelsesmuligheder af Schengen efter Amsterdam. Jeg tror nu nok, hvis jeg husker rigtigt, at udenrigsministeren har besvaret spørgsmålet, nemlig ved at henvise til, at Justitsministeriets redegørelse om forfatningsretlige forhold ved Amsterdamtraktaten, som vi jo fik den 6. oktober, ville indeholde svar på dette spørgsmål. Men det svar kan jeg nu ikke finde.

Og derfor vil jeg selvfølgelig, hvis udenrigsministeren nu vil tage spørgsmålet op igen og så levere et skriftligt svar, sige tak for det og så bare tage det som udtryk for, at udenrigsministeren altså ikke i dag er i stand til at svare på et spørgsmål om, hvordan Danmarks udmeldelsesmulighed efter Amsterdamtraktaten er i forhold til i dag, altså i forhold til Schengensamarbejdet. Det tager jeg naturligvis til efterretning og venter så på det skriftlige svar.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Til hr. Holger K. Nielsen: Hr. Holger K. Nielsen siger: Jamen der vil jo blive lagt pres på Danmark, hvis de andre inden for Schengensamarbejdet i den overstatslige del vedtager noget. Ja, det kan vi da godt komme ud for, at der er et pres, hvor vi må vælge. Men vi vælger selv.

Det er da ikke sådan, at fordi et samarbejde er mellemstatsligt, så kan man ikke lægge pres på hinanden. Det virkelige liv lægger tit pres på nationer for at træffe beslutninger, og sådan vil det også være her. Der er ingen forskel.

Jeg synes ikke, man med rette kan bruge den argumentation, hr. Holger K. Nielsen her anvender, hvis man i øvrigt vil opretholde vores forbehold. For vores forbehold er jo netop, at vi ikke har noget imod, at de andre går videre, bare vi sikrer os, at for vores vedkommende skal det retlige samarbejde foregå på et mellemstatsligt niveau. Det er det, vi har sikret, og det er just det, vort forbehold går ud på.

Hvis hr. Holger K. Nielsen ønsker at fravige det forbehold, således at vi ikke længere skal deltage kun på mellemstatsligt grundlag, så er det selvfølgelig en anden sag. Så er det en anden forhandlingssituation.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Forespørgsel nr. F 4:

Forespørgsel til statsministeren:

»Hvad agter regeringen at foretage sig i tilfælde af et dansk nej til Amsterdamtraktaten ved folkeafstemningen herom i foråret 1998?«

Af Kirsten Jacobsen (FP), Kim Behnke (FP), Jan Køpke Christensen (FP) og Annette Just (FP). (Forespørgslen anmeldt 8/10 97. Fremme af forespørgslen vedtaget 21/10 97).

Begrundelse

Annette Just (FP):

Det er jo ikke, fordi vi ikke har talt om dette før i dag, men situationen er, at vi i 1992 havde en folkeafstemning, hvor det blev et flertal imod Maastricht-Traktaten, hvorpå man øjeblikkelig lavede et eller andet lille nationalt kompromis med nogle små undtagelser, som vi har diskuteret hele dagen. Vi vil stadig påstå, at de har ikke haft nogen stor indflydelse, men man kunne sende den ud til endnu en folkeafstemning, og så blev det et knebent ja, som vi allesammen ved.

Nu skal vi så have en folkeafstemning om Amsterdamtraktaten den 28. maj 1998, har statsministeren selv bebudet, og regeringen har med sin fantastiske overlevelsesevne virkelig været en succes med at fortælle om alle mulige og ustyrlige grunde til, hvorfor man skal sige ja. Men ikke et ord om, hvad der sker, når vi siger nej. Det er Fremskridtspartiets fulde overbevisning, at vi kan stole på, at når Danmark har sagt